PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 50 lir — Leto XXIII. Št. 3 (6587) — TRST, četrtek, 5. januarja 196

VČERAJ V PRVIH JUTRANJIH URAH NA CESTI PRI SREMSKI MITROVICI

Boris Kraigher se je včeraj smrtno ponesrečil Slovesen pogreb bo jutri ob 15. uri v Ljubljani

Z njim se je smrtno ponesrečil tudi sin Janez, sin Marko pa je bil hudo ranjen - Titova sožalna brzojavka - Sporočilo družbeno-političnih organizacij - Pretresljiv govor Petra Stambolića na žalni seji: «Umrl je v trenutku, ko je bil svoji domovini neizmerno potreben» - Žalovanje v vsej Jugoslaviji

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 4. — Danes v zgodnjih jutranjih urah se je v prometni nesreči na poti iz Zagreba proti Beogradu smrtno ponesrečil podpredsednik zveznega izvršnega sveta, ugledni jugoslovanski in slovenski revolucionar in državnik Boris Kraigher, ki se je s svojima sinovoma Janezom in Markom vračal iz Slovenije v Beograd. V nesreči je izgubil življenje tudi 21-letni Janez, medtem ko so 16-letnega Marka hudo ranjenega prepeljali v bolnišnico v Sremski Mitrovici, in ni več v smrtni nevarnosti.

Boris Kraigher je za novoletne praznike odpotoval z avtomobilom v Slovenijo, kjer je zadnje dni svojega življenja prebil skupno s 17-letno hčerko Nevenko in sinovoma Markom in Janezom na smučanju na Voglu nad Bohinjem. V torek, pozno popoldne, se je z otroki vrnil v Ljubljano, od koder se je po kratkem zadržanju v svojem stanovanju okrog 18.30 odpeljal s sinovoma proti Beogradu. Dolgoletni družinski kuharici Angelci je dejal, da se mu zelo mudi, ker se želi čim prej vrniti «domov v Beograd». Po besedah preživelega Marka so iz Ljubljane proti Beogradu potovali skoraj brez ustavljanja, razen kratkega zadržanja, da bi večerjali. Za krmilom vozila «Peugeot 404» je bil ves čas Boris Kraigher, poleg njega mlajši sin Marko, na zadnjem sedežu na levi strani pa Janez. Neposredno pred nesrečo je Marko zadremal in se prebudil v trenutku, ko je vozilo, iz doslej še nepojasnjenih razlogov, 499 km od Ljubljane proti Beogradu, 15 km pred Sremsko Mitrovico, med prvo in drugo uro zjutraj zletelo s ceste in udarilo z levo stranjo ob debelo topolo. Udarec je bil tako močan, da je levo sprednje kolo odtrgalo, oba sedeža na levi strani pa popolnoma zmečkalo. Marku, čeprav je bil hudo poškodovan, je uspelo odpreti vrata na desni strani, se povzpeti na cesto, od koder ga je neznani šofer tovornika prepeljal v bolnišnico v Sremsko Mitrovico in obvestil oblasti o nesreči. Člani komisije, ki so prišli na mesto nesreče, so s težavo izvlekli iz razbitega avtomobila trupli ponesrečenega Borisa in sina Janeza, ki so ju nato prepeljali v Sremsko Mitrovico. Na mesto nesreče je dopoldne prispela skupina zveznih in republiških funkcionarjev, ki je popoldne spremila trupli dveh ponesrečencev v Beograd, kjer sta bili danes popoldne upepeljeni v krematoriju.

Vest o smrti Borisa Kraigherja je globoko pretresla jugoslovansko javnost. Predsednik republike maršal Tito je takoj brzojavno izrekel sožalje pokojnikovi družini. V sožalni brzojavki CK ZKJ in zveznemu izvršnemu svetu predsednik republike med drugim ugotavlja: «Izgubili smo enega najuglednejših so borcev in tovarišev, ki se je na vseh odgovornih mestih z doslednostjo revolucionarja boril na delu in nesebično zastavljal vse svoje sile in sposobnosti za blaginjo naših narodov in napredek naše socialistične skupnosti.»

Med številnimi sožalnimi brzojavkami so brzojavke podpredsednika republike Koče Popovića, predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja, tajnika izvršnega komiteja CK ZKJ Mijalka Todorovića, brzojavke predsednikov republiških skupščin ter predsednikov izvršnih in republiških svetov in številnih drugih uglednih Jugoslovanov.

Zvezni izvršni svet se je nocoj sestal na komemorativni seji pod predsedstvom Petra Stambolića, katere se so udeležili tudi zastopniki CK ZKJ, zvezne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, delegacija iz Slovenije in zastopniki drugih republik. V ganljivem govoru, težko zadržujoč solze, je Petar Stambolić orisal 30-letno revolucionarno in državniško pokojnikovo pot., ki bo «nepozabno prisoten v zgodovinski borbi in dosežkih slovenskega naroda in vseh narodov Jugoslavije», človeka «izredne delovne sposobnosti, neizčrpne energije», ki je leta 1963 kot podpredsednik zveznega izvršnega sveta «sprejel nase najtežje in najodgovornejše delo», ki je z vso svojo ustvarjalno sposobnostjo in z vso svojo osebnostjo vnašal v delo na obdelavi konceptov gospodarske in družbene reforme in uresničenje njenih smotrov.» «Boris Kraigher spada med tiste ljudi,» je poudaril Stambolić, «ki so ogromno prispevali k vedno globljemu razumevanju in vedno boljšim odnosom med narodi in narodnostmi Jugoslavije. Boris Kraigher je umrl v trenutku, ko je bil svoji državi neizmerno potreben. Ostaja nam le tolažba,» je poudaril Stambolić, «da so bili zadnji dnevi tovariša Borisa izpolnjeni z njegovo globoko radostjo, ker se je uspešno uresničil prvi korak na poti uresničenja reforme.»

OK ZKJ in zvezna konferenca SZDLJ sta ob smrti Borisa Kraigherja objavila skupno sporočilo, v katerem se poudarjajo njegove izredne kvalitete kot človeka, komunista, revolucionarja in državnika. Ob njegovi smrti so mnogi ugledni jugoslovanski revolucionarji in politični delavci dali posebne izjave, katere prikazujejo pokojnikove zasluge pred vojno in po vojni za Jugoslavijo.

Po sklepu državnega odbora, v katerem so med drugimi Edvard Kardelj, Koča Popović, Petar Stambolić, Mijalko Todorović, Ivan Gošnjak, Albert Jakopič, Josip Vidmar, Janko Smole in druge ugledne jugoslovanske osebnosti, bo žara s pepelom Borisa Kraigherja in njegovega sina jutri od 10. do 17. ure popoldne izložena v veliki dvorani zvezne skupščine. Popoldne bodo njune posmrtne ostanke po komemorativni slovesnosti pred železniško postajo s posebnim vlakom odpeljali v Ljubljano, kjer jih bodo v petek, 6. januarja ob 15. uri položili k večnemu počitku v spominskem parku borcev in talcev.

Jutri dopoldne ob 11. uri bo v republiški skupščini v Ljubljani skupna sožalna seja skupščine republiškega izvršnega sveta, CK ZK Slovenije, glavnega odbora SZDL Slovenije, republiškega odbora zveze združenja borcev in republiškega sveta zveze sindikatov.

Vest o smrti Borisa Kraigherja je, razumljivo, najgloblje prizadela prebivalstvo Slovenije. Takoj ko se je vest razširila, so na vseh javnih stavbah spustili državne in partijske zastave na pol droga, medtem ko so se mnogi delovni kolektivi takoj zbrali na komemorativne seje. Komemorativne seje so bile tudi v mnogih delovnih kolektivih v ostalih republikah.

B. B.

18. kongres KP Francije

PARIZ, 4. — Davi se je začel 18. kongres francoske komunistične stranke. Kongres bo trajal pet dni. Navzočih je nad 800 delegatov in okoli 40 delegacij drugih komunističnih strank. Italijansko komunistično stranko zastopajo Luigi Longo, Guido Fanti in Sergio Segre. Severni Vietnam zastopata pomočnik ministra za kulturo in pomočnik ministra za industrijo.

Glavni tajnik stranke Waldeck Rochet je v svojem govoru med drugim izjavil, da je francoska komunistična stranka naklonjena novi konferenci, ki naj omogoči komunističnim in delavskim strankam, da znova poudarijo načela izjave iz leta 1960 in da analizirajo spremembe, ki so od tedaj nastale.

Zatem je Waldeck Rochet obsodil politiko kitajskih voditeljev in njihovo protisovjetsko gonjo. Pripomnil je, da sedanja politika kitajskih voditeljev sistematično slabi socialistični tabor in na ta način koristi imperialistom.

EVROPSKI SOCIALISTIČNI VODITELJI ZBRANI V RIMU

Sestanek Intersoc za zaprtimi vrati De Gaulle pride v Rim za 10-letnico EGS

Sestanku Intersoc predseduje Pittermann, tajnik Mollet pa pride šele danes Italijansko delegacijo vodi Nenni, ki je obtožil de Gaulla, da «sabotira skupno Evropo» - Stavka železničarjev bo 9. in 10. t.m.

RIM, 4. — Za Rim je bila danes glavna novica brez dvoma vest iz Pariza, da se bo general de Gaulle — verjetno v mesecu aprilu letos — udeležil vrhunskega sestanka državnikov evropskega gospodarskega tržišča ob 10. obletnici rimske pogodbe.

Kot je izjavil predstavnik francoske vlade, je de Gaulle sprejel Fanfanijev predlog, naj bi se ob 10. obletnici EGS sestali poglavarji šestih držav skupnosti. O tem je govoril tudi francoski zunanji minister Couve de Murville, ki je rekel, da bo obletnica EGS točno na veliko soboto 25. marca, ko bodo francoske politične volitve že mimo, za mesec april pa je dejal, da je ugoden za razne slovesne obletnice. V mesecu januarju pa bo v Parizu več pogajanj v zvezi z GATT.

Drugi dogodek mednarodne važnosti pa je rimska konferenca Socialistične internacionale, ki se je začela danes za zaprtimi vrati in ki se je udeležujejo vsi evropski socialistični voditelji. Konferenci predseduje avstrijski socialistični voditelj Pittermann, medtem ko bo tajnik Socialistične internacionale Mollet prišel šele jutri. Italijansko delegacijo vodi Pietro Nenni, ostali člani delegacije pa so De Martino, Tanassi, Brodolini, Cariglia in drugi. Za Avstrijce je navzoč tudi bivši zunanji minister Kreisky, britansko delegacijo vodi zunanji minister Brown, švedsko predsednik vlade Erlander, dansko predsednik vlade Krag, izraelsko bivša zunanja ministrica Golda Meir, norveško tajnik stranke Brattely, belgijsko delegacijo vodi Larock, švicarsko Gruther, za francosko pa je navzoč Jules Moch. V svojem pozdravnem govoru je Nenni poudaril, da gre za «izreden sestanek» socialističnih voditeljev, ki skoraj vsi zavzemajo sedaj najvažnejše položaje v svojih državah. Rekel je, da sestanek nima točnega dnevnega reda, vendar pa bodo razpravljali o odnosih med državami SET in EFTA, o monetarnem položaju, o odnosih med socialisti in komunisti, o položaju francoskih socialistov spričo letošnjih marčnih volitev itd. Omenil je tudi mednarodna vprašanja ter za vietnamsko vojno dejal, da gre bolj za moralni kot pa za politični problem; omenil je tudi de Gaulla in Kitajce, širjenje jedrskega orožja, atomsko oboroževanje ter poudaril, da vse to ni na dnevnem redu sestanka.

Pozneje je govoril Willy Brandt, novi zahodnonemški podkancler, ki je obrazložil sodelovanje njegove stranke v novi bonski vladi. Sledili sta intervenciji Golde Meir in Julesa Mocha, nakar je govoril De Martino o političnem položaju v Italiji, zlasti pa o vprašanjih nove združene socialistične stranke. Glede Vietnama je dejal, da je to vprašanje v Italiji zelo občuteno. Poudaril je, da se strinja z Brownem glede vstopa Kitajske v OZN in glede prepovedi širjenja jedrskega orožja. Ko je odgovarjal na nekatera vprašanja je dejal, da so odnosi PSU s komunisti določeni v ustanovni listini združene stranke. Za sindikalni položaj v Italiji je rekel, da je različen kot v drugih državah.

Popoldne je govoril Brown o odnosih med SET in EFTA. Rekel je med drugim, da je Anglija pripravljena sodelovati v EGS ne samo v gospodarskem, temveč tudi v političnem smislu. Med diskusijo se je oglasil zopet Nenni, ki je rekel, im?uč meddrug etaoin etaoin etao da bi pomenil vstop Anglije v EGS «velik merkantilni dogodek gospodarske važnosti», vstop pa bi imel tudi politični značaj. Ko je govoril o de Gaullu je Nenni dejal, da ni generalova največja odgovornost v tem, da je izstopil iz NATO, temveč «v sabotiranju skupne Evrope», kajti brez gospodarske in politične skupnosti Evropa ne obstaja, oziroma obstoji samo na zemljevidu. Rekel je, da je Anglija na čelu tehnološkega evropskega razvoja, tako da bo njen vstop v evropsko skupnost neprecenljive važnosti. Po drugi strani pa bo skupnost Angliji lahko pomagala pri reševanju njenih denarnih vprašani.

Nato je Pittermann poročal o odnosih med socialističnimi in komunističnimi strankami. Cariglia, ki se je oglasil v diskusiji o Pittermannovem govoru, je ponovil, da so odnosi PSU s komunisti urejeni z ideološko listino o socialistični združitvi ter dodal, da «posamezne stranke v zvezi s posebnim p žajem ne morejo načelno odkla ti sodelovanja s pogojem, da zajamčena načela socialistične mokracije.»

Jutri se bo sestanek nadalje z razpravo o mednarodni den likvidnosti. Zato se predvideva, bo govoril minister Pieraccini. tri se bo sestanek tudi zaključ Pittermanovo tiskovno konfere Predsednik vlade Moro je udele ce sestanka Intersoc povabil na večerjo v «Villa Madama.»

Tiskovni urad CGIL je spor da se potrjuje proglasitev sta železničarjev od 21. ure 9. janu do 21. ure 10. januarja t. l. Za se je tudi sindikalno gibanje rudarji, ker njihova delovna vs žavna pogodba še ni obnovljena, pa je dosežen sporazum o ob delovne pogodbe za železničar delo v pristaniščih Genove, Sa ne in Neaplja. Po neuspelih p janjih za obnovo sporazuma INAM in lekarnarji, je INAM ročil, da so odnosi z lekarnarji jeni na podlagi osnovnega spor ma od 9. oktobra 1959.

Iz Bocna pa poročajo, da je zicija obtožila predsednika bo skega pokrajinskega sveta dr. gnaga, ki je tudi predsednik «S tiroler Volkspartei», ker se je ležil maše zadušnice za terorist Keschbaumerjem. Magnago je vil, da je to storil, ker je bil ose prijatelj atentatorjeve družine — pred atentati — voditelj SVP

Von Hase o atomskem orožju

BONN, 4. — Podtajnik za in macije von Hase je na svoji le nji prvi tiskovni konferenci sp čil program kanclerja Kiesinge za januar. Jutri se bo kancler nil iz Tuebingena, kjer je spr poslanika v Parizu Klaiberja in z njim pogovarjal o pripravah svoj bližnji obisk v Parizu.

Jutri se bo Kiesinger udeleži Bonnu sestanka vodstva demokr janske stranke ter bo sprejel n škega poslanika v Washingt Knappsteina. 11. januarja bo p sedoval prvi seji vlade tega l po obisku v Parizu 13. in 14. 24. in 25. v zahodnem Berlinu.

Na vprašanje o stališču bon vlade glede pogodbe proti širje jedrskega orožja je von Hase i vil, da namerava Bonn olajšati s nitev kake pogodbe, toda s pog 1. da se upoštevajo potrebe va sti nejedrskih držav; 2. da se u števa pravico kolektivne sa obrambe vseh držav (von Hase hotel dati drugih pojasnil o te

DANES

Severnovietnamska vlada je ur no zavrnila novo angleško pobu za sestanek predstavnikov am ške, sajgonske in hanojske vla V svoji izjavi pravi hanojska da, da je angle ka pobuda v sprotju s stvarjo miru ter da za dejanje polno zlobnih namen Na koncu poudarja izjava, da v Vietnamu takoj znova zavla mir, če bodo napadalci sprejeli ri točke hanojske vlade.

Predsednik hanojske vlade F Van Dong pa je to stališče pon v intervjuju, ki ga je dal v Han podravnatelju «New York Times Harrisonu Salisburyju. Izjavil da se bodo pogajanja za konec v ne mogla začeti, takoj ko bo V shington ustavil svojo vojaško javnost. Prvi korak mora sto Washington. Zanimive so njeg izjave, da štiri točke niso pogoj začetek pogajanj, temveč lah predstavljajo «podlago za reši vietnamskega vprašanja». Dejal tudi, da se pri sprejemanju od čitev ne smejo prenagliti ter da bolje počakati, da stvari dozori Tudi kar se tiče združitve obeh lov Vietnama, je izjavil, da se nima nobenega namena priklju si jug ter da je treba to vpraša rešiti z najprimernejšimi sreds brez vsake naglice.

V Washingtonu kažejo precejš zanimanje za ta intervju, vend kakor običajno, ponavljajo, da potrebna dodatna pojasnila in ni nobenega znaka, da bi bil H noj pripravljen začeti pogajanja

V Moskvi so včeraj znova zavz odločno stališče proti politiki kit skih voditeljev. Na sestanku p tijskih komitejev v Moskvi in L ningradu sta Brežnjev in Sus pojasnjevala resolucijo nedavne plenuma CK KP. V Moskvi so sestanku sprejeli resolucijo, ki o brava sklep plenuma ter odloč obsoja politiko kitajskih voditelj ki objektivno koristi imperializm Poudarili so tudi, da vedno b dozoreva čas za sklicanje konfere ce komunističnih strank.

Za sklicanje konference komu stičnih strank se je izrekel tu glavni tajnik KP Francije Walde Rochet v svojem včerajšnjem go ru na 18. kongresu francoske k munistične stranke.

V Bonnu je podtajnik za info macije von Hase na tiskovni ko ferenci izjavil, da namerava Bo olajšati sklenitev pogodbe proti š jenju jedrskega orožja. Vendar postavlja pogoje, da se upošteva potrebe varnosti nejedrskih drža da se upošteva «pravica kolektiv samoobrambe vseh držav». Glede te točke ni dal nobenih pojasn vendar očitno namigava na aton sko silo NATO ali kaj podobneg Izjavil je tudi, da bi morali pr pustiti «politično enotni Evrop svobodo, da odloča o tej zadevi.

SEVERNI VIETNAM JE ODBIL BRITANSKI PREDLOG

Fam Van Dong je obrazložil smisel štirih točk severnovietnamske vlade

Štiri točke ne smejo veljati kot pogoj za začetek pogajanj - Poudaril je, da se je treba izogniti naglici in je bolje počakati, da zadeva dozori

HANOJ, 4. — Severnovietnamska vlada je uradno zavrnila novo angleško pobudo za sestanek predstavnikov ameriške, sajgonske in severnovietnamske vlade. Severnovietnamsko zunanje ministrstvo je sinoči objavilo izjavo v kateri pravi, da angleška pobuda nasprotuje stvari miru. «Gre, pravi izjava, za dejanje polno zlobnih namenov, ki stremi za tem, da služi mračnim načrtom ameriških napadalcev.» Izjava poudarja, da bo mir takoj obnovljen, če bodo napadalci sprejeli štiri točke hanojske vlade.

«New York Times» objavlja danes intervju, ki ga je dal predsednik severnovietnamske vlade Fam Van Dong časnikarju Harrisonu Salisburyju. Fam Van Dong pravi med drugim, da se bodo pogajanja za konec vojne mogla začeti, takoj ko bo Washington ustavil svoja vojaška dejanja. Dodal je: «Tisti, ki mora storiti prvi korak, je Washington. V trenutku ko bodo ZDA končale vojno, se bomo vzajemno spoštovali in bomo rešili vsa vprašanja.»

«Pripravljeni smo na dolgo vojno in odločeni smo boriti se do tedaj, dokler se ne bodo naše svete pravice priznale. Samo od vas je odvisno, koliko let bo še trajala vojna.»

Proti koncu intervjuja je Fam Van Dong izjavil, da so iskreni razgovori dobra stvar in so bistvene važnosti za razumevanje: «Če se ne sporazumemo danes, se bomo jutri; drugače pa pojutrišnjem.»

Vsekakor pa je Fam Van Dong poudaril, da je Severni Vietnam pripravljen boriti se deset ali dvajset let ali še več, da brani svoje suverenost in neodvisnost.

Glede prostovoljcev je Fam Van Dong izjavil, da je njih sprejem v Severnem Vietnamu odvisen od nadaljnjega razvoja položaja. Če bo potrebno, jih bo mnogo od njih prišlo v Vietnam.

Zatem je Fam Van Dong podrobno govoril o programu štirih točk, ki ga je postavila severnovietnamska vlada in ki so: 1. Priznanje neodvisnosti, suverenosti, enotnosti in ozemeljske celovitosti Vietnama ter umik ZDA s tega področja. 2. V pričakovanju združitve dežele je treba spoštovati vojaške določbe ženevskega sporazuma. 3. Notranje zadeve Južnega Vietnama morajo rešiti južni Vietnamci v skladu s programom narodnoosvobodilne fronte. 4. Mirno združitev Vietnama mora izvesti ljudstvo obeh področij brez tujega vmešavanja.

Fam Van Dong je poudaril, da te štiri točke ne smejo veljati kot «pogoji» za mirovne razgovore. Pripomnil je, da te točke lahko predstavljajo «podlago za rešitev vietnamskega vprašanja». Poudaril je, da se ta program ne sme tolmačiti, kot da vsebuje «pogoje». Veljati mora bolj kot «veljavni zaključki za diskusijo». Dodal je: «Glavno vprašanje je doseči rešitev, ki bi se lahko uveljavila. Tisti, ki mora napraviti prvi korak, je Washington. Mi nimamo nobenega dvoma glede tega. Če se to ne bo zgodilo danes, se bo zgodilo jutri. Zaman je prenagliti se. Če se skušamo prenagliti, se bo vprašanje postavilo zgrešeno in bomo morali še čakati. Pustimo torej, naj zadeva dozori.»

Zatem je Fam Van Dong izrekel mnenje, da je za ZDA najteže sprejeti tretjo točko. S tem v zvezi Severni Vietnam v celoti podpira narodnoosvobodilno fronto in nobena stvar ne bi mogla deliti dveh delov dežele. Toda konkretna združitev ne bi bil nagel proces in sever nima nobenega namena priključiti si jug: «Proučili bomo vprašanje med nami in ga bomo rešili z najprimernejšimi sredstvi. Glede tega ni nobene sile.»

Glede ameriškega bombardiranja Severnega Vietnama je Fam Van Dong izjavil, da je bombardiranje z vojaškega vidika pomenilo neuspeh. Bombardiranje je povzročilo veliko škodo, toda ni prisililo Severne dežele na kapitulacijo. Gospodarske posledice tega bombardiranja so bile premagane in dežela je sedaj v takem stanju, da lahko nadaljuje vojno in širi svojo moč.

Predstavnik ameriškega državnega departmaja je na vprašanje častnikarjev, ali pomenijo izjave Fam Van Donga spremembo stališča, odgovoril, da če je nastala kaka sprememba, «jo mi radi sprejemamo». Pripomnil je, da mora Hanoj «še pojasniti svoje stališče».

Na vsak način kažejo v državnem departmaju zanimanje za izjave Fam Van Donga, ki je glede tiste točke, ki predvideva združitev obeh Vietnamov, izjavil da ni mišljena takojšnja združitev, temveč samo, da se med obema deloma Vietnama začne proces pogajanj o združitvi, ki bi lahko trajal tudi več let.

Na podlagi informacij so poizvedovanja U Tanta o možnosti mirovnih pogajanj potrdila, da je brezpogojni konec ameriškega bombardiranja edina, toda nepremagljiva ovira za razvoj po poti pogajanj. Do enake ugotovitve so prišli na nedavnih stikih med londonskim zunanjim ministrstvom in hanojsko vlado. V Washingtonu pa pravijo, da bi še pred ustavitvijo ameriškega bombardiranja morali dobiti zagotovilo nasprotne strani o zmanjšanju vojaške dejavnosti, in pogajanja bi se nato lahko začela brez drugih pogojev. To stališče je danes potrdil predstavnik Bele hiše, ki je pripomnil, da je «predsednik Johnson že izrekel pripravljenost sestati se s Hanojem tudi dlje kakor na sredi poti».

Južnovietnamska narodnoosvobodilna fronta je danes javila, da je izpustila dva ameriška ujetnika, da pokaže dobro voljo ob vietnamskem novem letu. Ameriška vojaka sta bila ujeta 27. maja lani. Poleg tega so izpustili tudi neko filipinsko žensko, ki je bila poročena z nekim uradnikom ameriške letalske družbe, ki deluje v Vietnamu. Ujetnike so izpustili 40 milj vzhodno od Sajgona. Tudi sajgonska vlada je sporočila, da bo v kratkem izpustila nekaj vojnih ujetnikov, v zvezi z vietnamskim novim letom.

Ameriška vlada je medtem začela posvetovanja s svojimi zavezniki za morebitno podaljšanje novoletnega premirja. Kakor je znano, je osvobodilna fronta sporočila, da bo za novo leto spoštovala enotedensko premirje, Ameriška vlada pa je določila štiridnevno premirje. Predstavnik Bele hiše je dejal, da «nimajo nobenega znaka o volji severnih Vietnamcev, da pokažejo recipročnost». Gre torej za običajne hinavske izjave ameriških predstavnikov, ki trdijo, da «so incidenti med božičnim in novoletnim premirjem pokazali, da morajo ZDA biti previdne».

Ameriška letala «B-52» so danes nadaljevala bombardiranje nekaterih osvobojenih področij v Južnem Vietnamu. Nadaljevala se je tudi srdita bitka med oddelki prve ameriške divizije in oddelki osvobodilne vojne jugozahodno od Bong Sona. Tudi v drugih krajih Južnega Vietnama je bilo več spopadov. Prav tako so pripadniki osvobodilne vojske izvršili več atentatov v Sajgonu in okolici.

V poučenih krogih v Washingtonu pravijo, da bo Johnson zahteval po 10. januarju od kongresa dodatna nakazila od 12 do 15 milijard dolarjev za vojno v Vietnamu.

Dr. Tončič o pogajanjih o Južni Tirolski

DUNAJ, 4. — Avstrijski zunanji minister Tončič je tiskovnemu uradu ljudske stranke med drugim izjavil: «V ospredju med dejanji zunanje politike, ki jih je leta 1966 storila vlada kanclerja Klausa, je bilo nadaljevanje pogajanj z Italijo za rešitev južnotirolskega vprašanja. Takoj po sestavi nove vlade so se pogajanja nadaljevala na podlagi razgovora, ki sem ga imel z italijanskim zunanjim ministrom Fanfanijem v Strassburgu. Od vsega začetka sem zagovarjal kot bistveno načelo našega obnašanja pri pogajnjih stališče, da za nas ni sprejemljiva nobena rešitev, v katero ne bi privolili južni Tirolci.

Sedaj pričakujemo rezultat pojasnil, ki jih je predsednik bocenskega pokrajinskega odbora Magnago zahteval od predsednika ministrskega sveta v zvezi z nekaterimi točkami ukrepov, ki naj jih Italija sprejme. Upam, da bo leto 1967 prineslo odločilen korak naprej na poti rešitve južnotirolskega vprašanja.»

Govoril je zatem o drugih vprašanjih zunanje politike. V zvezi s svojim delovnim programom za leto 1967 pa je izjavil: «Na prvem mestu dnevnega reda dejanj mojega ministrstva za leto 1967 je nadaljevanje pogajanj za Južno Tirolsko. Ni nobenega drugega vprašanja zunanje politike, ki bi bilo tako pri srcu vsem Avstrijcem kakor vprašanje Južne Tirolske. Upam, da bodo kmalu dobile odgovor zahteve dr. Magnaga za pojasnitev nekaterih točk. Seveda se južnotirolsko vprašanje ne more rešiti od danes do jutri in vsaka naglica bi bila napačna. Toda mislim, da je prišel trenutek, ko je treba nadaljevati pogajanja do pozitivnega zaključka. Vse, kar moje ministrstvo lahko stori, bo storilo ob sodelovanju tirolske deželne vlade, ki jo vodi predsednik vlade Wallnoefer.»

SPOR MED MOSKVO IN PEKINGOM

V Moskvi znova poudarjajo da je čas za konferenco KP

Nova ostra obsodba politike kitajskih voditeljev

MOSKVA, 4. — V Moskvi in Leningradu so bili sestanki mestnih in pokrajinskih partijskih komitejev, na katerih so pojasnjevali resolucijo plenuma CK KP SZ, ki je bil lanskega decembra. Resolucijo so obrazložili glavni tajnik Brežnjev v Moskvi ter tajnik in član političnega urada Mihail Suslov v Leningradu.

Kakor poroča agencija Tass, so na moskovskem sestanku sprejeli resolucijo, ki ostro obsoja politiko kitajskih voditeljev. Resolucija pravi, da nedavni dogodki na Kitajskem in sklepi 11. plenuma KP Kitajske dokazujejo, da je politika velesile, ki jo vodita Maocetung in njegova skupina, prišla v novo nevarno razdobje. Resolucija ugotavlja veliko zaskrbljenost, ki jo povzročajo politika sedanjega vodstva KP Kitajske v mednarodni politiki, politika do socialističnih držav, sovražna gonja proti KP SZ in Sovjetski zvezi in razbijaška dejavnost v mednarodnem komunističnem gibanju.

Zatem poudarja resolucija, da kitajska dejanja škodujejo socializmu, mednarodnemu delavskemu gibanju in narodnoosvobodilnim gibanjem ter dodaja, da kitajska politika objektivno pomaga imperializmu.

Resolucija odobrava sklepe plenuma CK KP, izreka vso podporo notranji in zunanji politiki KP SZ in sovjetske vlade in dodaja, da v sedanjih pogojih vedno bolj dozorevajo možnosti in potreba nove mednarodne konference komunističnih in delavskih strank.

Na koncu obsoja resolucija ameriško in zahodnonemško politiko in poudarja, da je potrebno odbiti vojnohujskaške sile imperializma ter njihovo vmešavanje v notranje zadeve drugih držav.

Trije sovjetski časnikarji, ki so jih nedavno izgnali iz Kitajske, so na tiskovni konferenci v Moskvi izjavili, da je Maocetungova žena navdihovalka «rdečih gardistov». Kitajska vlada je zahtevala odhod treh časnikarjev, ker so v Sovjetski zvezi sedaj samo trije kitajski dopisniki, medtem ko je bilo na Kitajskem šest sovjetskih dopisnikov. Poleg tega je kitajska vlada obtožila tri časnikarje, da so širili lažne in tendenciozne novice.

Na vprašanja časnikarjev so trije moskovski časnikarji izjavili med drugim, da ne vedo, zakaj Maocetung nikoli ne govori. Dodali so, da se na Kitajskem opaža živahen odpor proti kulturni revoluciji. Na koncu so izjavili, da je kitajska atomska bomba velike važnosti s propagandne plati. Toda nima skoraj nobene važnosti z vojaške plati. Dopisnik «Izvestij» je omenil, da so v zadnjem času brez sledu izginili številni vidni voditelji kitajske komunistične stranke in državniki. Pripomnil je, da so kitajske oblasti morda izgnale tri sovjetske časnikarje, ker so v svojih poročilih iz Pekinga predvsem poudarjali prave namene kulturne revolucije.

Kitajski zunanji minister Čen Ji je na sprejemu v burmanskem poslaništvu v Pekingu izjavil: «Ponovno slovesno izjavljamo, da Kitajska ne bo nikoli prva uporabila atomskega orožja.» Poudaril je važnost «kulturne revolucije za zgraditev socializma» in pripomnil, da je Kitajska odločena nadaljevati borbo proti imperializmu, «revizionizmu» in reakciji ter podpirati revolucionarne narode v borbi za mir in neodvisnost. Na koncu je dejal, da kitajsko atomsko orožje služi samo obrambi in da Kitajska teži po zadnjem smotru, ki je odprava vsega jedrskega orožja.

Življenjepis pok. B. Kraigherja

Boris Kraigher je bil rojen leta 1914 v Gradišču pri Mariboru. Na gradbeni fakulteti v Ljubljani je po končani gimnaziji pristopil naprednemu študentovskemu gibanju in hitro postal eden od voditeljev in aktivnih organizatorjev demonstracij, ki jih je proti režimu organizirala Komunistična partija Jugoslavije. Maja 1934 je Boris Kraigher postal član KPJ.

Konec 1934. leta je bil aretiran in obsojen na dve leti zapora, ki jih je prebil v Sremski Mitrovici. Po prestani kazni je delal kot gradbeni tehnik. Zatem je nadaljeval svoje delo in kot komunist aktivno sodeloval v mnogih društvih, v slovenskem klubu «Branibor», univerzitetno-vseučiliščnih strokovnih organizacijah in združenih odborih «Rdeče pomoči». Tega leta mu je bila zaupana tudi dolžnost tajnika pokrajinskega komiteja SKOJ za Slovenijo. Za člana okrožnega komiteja Komunistične partije za Ljubljano je bil izvoljen 1938 leta, a leto kasneje za člana CK KP Slovenije. Fašistična okupacija je zatekla Borisa Kraigherja na partijskem delu v Ljubljani. V usodnih dneh, ko so po ulicah Ljubljane krožile sovražne patrole, je Boris Kraigher aktivno sodeloval v pripravah za oboroženo borbo proti okupatorju. Ko je v Sloveniji pričel krvavi obračun s sovražnikom, je ostal ilegalno v Ljubljani in stopil na čelo narodnega odbora v «ljubljanski pokrajini». Bil je na položaju tajnika poverjeništva Osvobodilne fronte za Ljubljano, Dolenjsko, Belo Krajino in Notranjsko. Med intenzivnim razvojem vstaje in še večjega odpora slovenskega ljudstva, maja leta 1942, je Boris Kraigher padel v roke fašistične italijanske policije. Odpeljali so ga v koncentracijsko taborišče Gonars v Italiji, od koder mu je po treh mesecih uspelo s skupino tovarišev pobegniti. V hribih okrog Tolmina je sodeloval v narodnoosvobodilni borbi, najprej kot borec potem pa že od junija 1943 kot komisar glavnega štaba slovenskih partizanskih enot. Od začetka jeseni leta 1944 pa do konca vojne je bil tajnik CK KP Slovenije za Primorsko.

Po osvoboditvi Jugoslavije je bil v Trstu tajnik CK tedanje KP Julijske krajine; od oktobra leta 1942 ko je bil izvoljen za člana prvega slovenskega narodnoosvobodilnega sveta in novembra istega leta za svetnika AVNOJ je bil na vseh parlamentarnih povojnih volitvah izvoljen za poslanca zvezne in republiške skupščine. Od leta 1946 do 1953 je bil minister za notranje zadeve Slovenije, nato predsednik izvršnega sveta Slovenije in član zveznega izvršnega sveta. Nato je bil Boris Kraigher od leta 1960 podpredsednik zveznega izvršnega sveta in predsednik odbora zveznega izvršnega sveta in predsednik odbora zveznega izvršnega sveta za gospodarstvo v Beogradu, ko je postal tudi član sveta federacije. Član CK ZKJ je postal leta 1953, ko je bil izvoljen na petem kongresu, a od decembra 1964. leta je bil tudi član izvršnega komiteja CK ZKJ in član predsedništva CK ZKJ. Boris Kraigher je bil poleg tega tudi član izvršnega odbora zveznega odbora SZDL Jugoslavije od 1960. leta, a za tem tudi član zvezne konference SZDL Jugoslavije. Bil je hkrati član glavnega odbora SZDL Slovenije. Nositelj je spomenice 1941. leta, reda narodnega heroja in drugih visokih odlikovanj.

«Tu bo hidrocentrala tu tovarna celuloze...»

Nekega večera sem v velikem otelu Sibirija v Irkutsku gledal daljnovzhodni televizijski program». Kazal je dokumentarni lm Tajužnaja ekspedicija. Skupina topografov in geologov se je pustila s helikopterjem nekje globoko v Tajgi na območju reke ngare in pričela življenje pod otori. Vdirali so v prastari gozd, ležili na kartah svoje ugotovitve, zvečer pa so ob velikem ognju ekli medvedje meso in si pripovedovali spomine iz svojega nevadnega življenja.

Naslednjega dne sem povedal vojemu gostitelju časnikarju Gorčkinu svojo veliko željo: «Saša, rad bi v tajgo, tja, kjer ve ljudje, ki prinašajo civilizacijo v divjino.»

Saša Gorjačkin je sumljivo kimal z glavo. Težko je izpolniti tako željo. Pot v tajgo slednjič ni avaden turistični sprehod. Vendar bo skušal kaj narediti.

Utrudljivo in čudovito lepo je lo pohajkovanje v trikotniku Irutsk — Bajkalsko jezero — dolina reke Angare. Rekli so mi, da to prava Sibirija, tista, o kateri malo vedo in pišejo, o kateri se spreletavajo legende.

Potovali smo zelo različno: z letalom, avtomobilom, ladjo in čolnom pa tudi peš...

Gorjačkinova obljuba, da bo skušal nekaj storiti», se je uresničila. Bil sem pač pripravljen preživeti nekaj dni «po sibirsko».

Hiter motorni čoln je sekal vove lepotice Angare in za vsakim vinkom spreminjal pokrajino. Orog naju je bila tiha, skrivnostna a živa tajga. Gosti gozdovi borov, rez in ceder so se spuščali do amih obal široke in nemirne re- e in božali njene hladne vode svojimi dolgimi zimzelenimi vemi. Za nama je ostalo Bratsko orje, 200 km dolgo zbirno jezero, z največjo hidroelektrarno na vetu. Potovali smo v območje radbišča drugega giganta — Ust inske energetske baze, ki bo čez ekaj let dajala vsej Sibiriji nove milijarde kilovatnih ur svetlobe moči.

Tam nekje daleč proti severu odirajo mehanizirani odredi deavcev stoletna debla, betonirajo z in grade naselje. Med Bratkom, kat ega daljnovodi se že zpenjajo proti sibirskemu nebu, Ust ilinsko, ki jo šele grade, očiva tišina tajge. Ob obrežju Angare žive majhne vasi, ločene od veta.

Ena od takih vasi se imenuje lavon. Sestavlja jo kakih 50 lesenih koč ob reki, stisnjenih med ozdom in vodo. Od tod do baze KIP -1 (popolna raziskovalna skupina) je dvajset kilometrov. Medem ko smo čakali tovornjak, ki aj bi nas odpeljal v bazo, smo edeli sredi sončnega, toplega polneva pred vaško šolo. Učiteljica ljuba je ravnokar končala pouk.

«Da, življenjske razmere tod so elo surove, toda ljudje so se naadili nanje. Zima vkuje Angaro v ed, sneg zasuje vas in vsakdo stane tam, kjer ga je vse to zaeklo.»

Ljuba se je vsa poglobila v pripovedovanje. S svojim ljubkim alom je pričarala življenje sibirske asi v objemu krute zime z znabino anekdoto iz svoje šole. Ljuba Pavlova je mlada, saj ji je še e 25 let. Končala je učiteljišče v rkutsku in se sedaj druži z otroci, z Angaro in s samoto, v kaeri je, kot sama pravi, «globoki smisel in namen življenja».

«Prejšnjo zimo je pritisnil mraz, ola pa je, kakor vidite, na koncu vasi, ob sami reki. Dan je bil aekam mračen, tih in leden. Mirno je snežilo, kakor da bi nekdo trosil sneg v ledeni votlini. V šoli e bilo toplo. Otroci so imeli ravno prirodopis. Pripovedovala sem o velikem sibirskem medvedu. Deek v tretji klopi, Grigorij, ni spremljal mojih besed. Neprenehno je zrl v okno, ob katerem je edel. Približala sem se mu in ga prašala: ‚Griža, zakaj ne pazíš?' Dvignil je svojo plavolaso glavico in odgovoril: ‚Učiteljica, opazujem vse to, o čemer pripovedujete»'... Na šolskem oknu se je zares naslanjal velik sibirski medved! Glejte, tako poteka življenje v tej vasi sredi narave.»

«Hvala Ljuba. Zares si ni mogoče zamisliti nazornejšega pouka.»

Tovornjak je kmalu prihrumel. Vas in reka sta ostala za nami. Po razriti začasni gozdni poti smo se pomikali proti bazi. Vozilo se je zibalo kakor na razburkanem morju, Preskakovalo precejšnje štore in se pogrezalo v luknje, polne blata. Večkrat smo ga morali potisniti. Naredila sva 20 kilometrov skozi splet visokih jelk in borov pragozdne oblike. Svoj čas so se drevesa podrla kar čez pot in počasi trohnele v vodi. Nič čudnega ni, če jih je tovornjak razbijal z udarci blatnika. Porabila sva več kot dve uri, nato pa sva v temnem gozdu zaslišala močan pasji lajež.

«Alfa je,» je dejal šofer.

Alfa je zares lajal. Iz gozda so prihajali človeški glasovi. Na manjši planoti obdani s spletom debel in grmičevja, je bila baza 1. Sestavljalo jo je le nekaj barak in velikih šotorov. Na dnu smo zagledali steklenice paradižnika in vence čebule.

Načelnik topografskega odreda Nikolaj Borisovič Parikov, Mihail Vasiljevič Babuvin ter dvajset drugih starejših in mlajših geologov in topografov so preiskovali tajgo. To je bila sprednja patrulja osvajalcev Sibirije. Za njimi bo kmalu prišlo na tisoče graditeljev, več sto tovornjakov in buldozerjev... Tako nastaja na tem mestu v črnogoriški zmedi bodoče mesto. Kot pravijo, je v Sibiriji sedaj kakih 30 tisoč geologov in raziskovalcev vseh strok, ki dajejo znanstvenim ustanovam v Novosibirsku in Moskvi obsežno gradivo za raziskovanje. Po gradivu kujejo nadaljnje načrte za izkoriščanje tega bogatega prostora, ki je po obsežnosti prava samostojna celina.

Parikov je preživel na terenu dve desetletji. Križaril je po planinah, tajgah, stepah in puščavah Tadžikistana, Litve, Čukotke in Kamčatke, južnega Sahalina, Kavkaza in Povolžja.

Baburin je eden izmed junakov legendarnega boja z biči Angare, katere moč, obrzdana z visokim jezom, daje ogromno število kilovatnih ur energije. Mnogi geologi in topografi, ki so mlajši od njiju, preživljajo svoje dni v nedrih narave.

«Hodili smo po gozdu brez vžigalic in brez kruha,» pripoveduje Baburin. «Hodili smo več ur po tajgi in spoznali, da smo zašli. Z večerom je prihajal tudi mraz. Hodili smo na mestu, da ne bi zmrznili, in tako prebili vso noč. V prvih jutranjih urah smo slišali debla kako pokajo od mraza. Mlajša topografka Sima je jokala od utrujenosti. Ko smo tako preživeli noč na nogah, smo šli v določeno smer — in čez 15 minut prispeli v taborišče. Bili smo onemogli. Sima je odšla v bolnišnico, meni so ugotovili samo lažje zmrzline na nogah. Šele sedaj smo dojeli, da smo se ponoči potikali ves čas okrog taborišča.

«Čortova rabota!» (Vražje delo).

Antiklinale, obzorja, poldnevniki, izohipse... Na kartah, ki so se porajale na neznanem terenu, sklepajo znanstveniki instituta v toplo zakurjenih sobah: «Tui bo hidroelektrarna, tu tovarna celuloze, tam topilnica jekla... Skozi dolino bomo prebili cesto, pri vhodu v sotesko zgradili most...» Počasi prihajajo na «tajužno» ekspedicijo cele divizije ljudi, nastajajo mesta, najprej iz lesa in šotorov, potem ulice in petnadstropne stavbe, domovi kulture in otroški vrtci...

Tako sem se seznanil z oporiščem, z veliko patruljo velike bitke za Sibirijo.

VLADIMIR KOLAR

Charlie Chaplin z ženo Oono in hčerkama Josephine in Victorio ob prihodu v London, kjer bo danes zvečer premiera njegovega zadnjega filma «Grofica iz Hongkonga»

V HLADNIH VALOVIH JEZERA CONISTON

Ubil se je Donald Campbell najhitrejši človek na svetu

Nesreča se je zgodila med vožnjo, ko je prvak hotel postaviti nov hitrostni rekord, ki ga je v trenutku nesreče sicer dosegel

CONISTON (Vel. Britanija), 4. — Reakcijski hidroplan «Bluebird» Donalda Campbella se je prevrgel in potopil. Donald Campbell je mrtev.

Campbell, ki je hotel zrušiti lastni rekord 276 milj na uro na jezeru Coniston, je bil privezan na svoj sedež in je z «Bluebirdom» vred izginil v vodi. Kmalu potem so videli na površju Campbellove čevlje, čelado ter masko za kisik. Potapljači pa so začeli iskati njegovo truplo. Uradni časomerilec je izjavil, da je v trenutku katastrofe «Bluebird» vozil s hitrostjo 496 km na uro. Campbell je tako potolkel svetovni hitrostni rekord na vodi, ki ga je sam postavil 1964 s 444.7 km.

Neka ženska, ki je prisostvovala poskusu, je povedala: «Videla sem, da se je Bluebird» nenadoma dvignil v zrak ter se večkrat obrnil okrog svoje osi kakor kak ranjen ptič, potem pa je strmoglavil v vodo in izginil v nekaj sekundah.»

Že devet tednov se je Campbell na jezeru Coniston pripravljal na poskus rušenja svetovnega rekorda. Hotel je prebiti «zid» 480 km na uro. Poskus je večkrat odložil bodisi zaradi vremena, bodisi zaradi nekih okvar v «Bluebirdu», ki so nastale, ko se je med hitro vožnjo zaletel v nekega galeba. Danes je bil veter ugoden in tako je Campbell sklenil, da se loti poskusa. Do nesreče je prišlo, ko je «Bluebird» progo prvič že prevozil ter je drvel po šest kilometrov dolgem jezeru v nasprotni smeri.

«Bluebird» je pravzaprav drsel po vodi. Poganjal ga je reakcijski motor «Bristol Siddeley Orpheus» takega tipa kot so motorji, ki omogočajo, da lovska letala dosežejo hitrost okrog tisoč km na uro. Pri najvišji hitrosti se je silno močno vozilo komaj na nekaj kvadratnih centimetrov dotikalo vode. Tehnik Ted Ravenhaill, ki je avgusta montiral motor na «Bluebird», je izjavil, da je vozilo lahko brez težave doseglo hitrost 480 km na uro, neznano pa je bilo, kakšni problemi kontrole in vodstva bi nastali pri tej hitrosti.

Campbell je bil prvi, ki mu je uspelo v istem letu postaviti svetovni rekord hitrosti na kopnem in na vodi. Leta 1964 je namreč dosegel tudi hitrost 648,7 km na uro z avtomobilom, ki ga je poganjala plinska turbina in ki se je prav tako imenoval «Bluebird». Tudi oče Donalda Campbella Sir Malcolm Campbell je dosegel svetovne rekorde hitrosti tako na suhem kot na vodi.

Donald Campbell je leta 1960 poceni odnesel kožo pri hudi nesreči. Blizu Salt Lake Cityja (Utah) je skušal doseči nov hitrostni rekord s svojim avtom «Bluebird». V trenutku nesreče je avto, ki je stal okrog 1750 milijonov lir, drvel s hitrostjo okrog 560 km na uro. Tedaj je avto zletel več kot 200 metrov daleč, se trikrat obrnil ter se potem drsal po tleh še več kot dva kilometra, preden se je ustavil. Campbell je bil samo lažje ranjen, tako da je lahko sam hodil do rešilnega avtomobila, ki ga je odpeljal v bolnišnico. Od njegovega avtomobila pa je ostal samo kup razbitin.

Danes se je torej v mrzlih vodah jezera Coniston tragično končalo življenje 45-letnega najhitrejšega človeka na svetu (444,7 km na uro na vodi in 648,728 km na suhem).

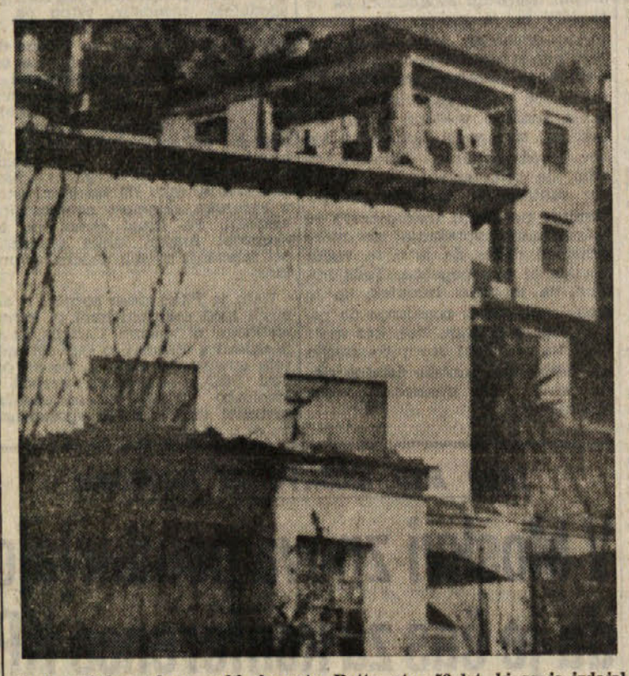

Spet nečedna afera: neki Augusto Botto, star 58 let, ki se je izdajal za arhitekta in režiserja, je v vilo na periferiji Sanrema (na sliki) vabil mlade deklice in jih fotografiral brez oblek. Sedaj so ga aretirali

Cenik in urnik za obiske v Postojnski in drugih jamah

(Bralcem svetujemo, da si ta cenik in urnik izrežejo in si ga shranijo, n. pr. kar v avto.)

CENIK IN URNIK
veljaven od 1. januarja 1967

I. POSTOJNSKA JAMA

A. **Cenik:**
1. Normalna vstopnina:
odrasli din 1.500
otroci od 6 do 12 let » 750
2. Popusti:
a) člani množičnih organizacij SFRJ:
odrasli din 750
otroci od 6 do 12 let » 500
b) skupine srednjih in visokih šol SFRJ » 500
c) skupine učenčec osemletk SFRJ in vojaki » 250

V gornje cene je za ogled Postojnske jame vključen tudi prevoz z jamsko železnico in vodniška služba. Za inozemske študente veljajo posebni popusti.

B. **Urnik ogledov:**
1. Od 1. aprila do 31. oktobra ob: 8.30, 10.30, 13.30, 16.00 in 18. uri.
2. Od 1. junija do 30 septembra: isto kot pod točko 1 in še ob 12.30.
3. Od 1. novembra do 31. marca ob: 9.30 in 13.30.

V sezoni so obiski tudi vsake pol ure, odvisno od števila obiskovalcev, po zgoraj navedenih cenah. Isto velja za najavljene skupine. Po dogovoru z upravo Postojnske jame so lahko izredni obiski ob vsakem času in sicer s plačilom enkratne pristojbine 1000 din za poseben obisk in vstopnice za vsakega obiskovalca.

II. PREDJAMSKI GRAD
1. Normalna vstopnina:
odrasli din 300
otroci od 6 do 12 let, skupine šol SFRJ in vojaki » 150
Grad si lahko ogledate vsak dan vse leto.

III ŠKOCJANSKE JAME PRI DIVAČI

A. **Cenik**
1. Normalna vstopnina:
odrasli din 1.000
otroci od 6 do 12 let » 500
2. Popusti:
a) člani množičnih organizacij
odrasli din 500
otroci od 6 do 12 let » 300
b) skupine srednjih in visokih šol SFRJ » 300
c) skupine učencev osemletk SFRJ in vojaki » 200

Izredni obiski so lahko ob vsakem času po dogovoru pri blagajni po naslednji tarifi:
minimalna vstopnina do 6 oseb din 6.000
za vsako nadaljnjo osebo normalna vstopnina.

B. **Urnik:**
1. Od 1. junija do 30 septembra ob: 10.00, 13.00, 15.00 in 17.00 uri.
2. V aprilu, maju in oktobru ob: 10.00 in 15.00 uri.
3. Od 1. novembra do 31. marca ob: 10.00 uri.
(V nedeljah in praznikih tudi ob 15.00 uri.)
Obiski so mogoči vsak dan.

IV. PIVKA IN ČRNA JAMA

A. **Cenik:**
1. Normalna vstopnina:
odrasli din 500
otroci od 6 do 12 let » 250
2. Popusti:
člani množičnih organizacij SFRJ:
odrasli » 250
otroci od 6 do 12 let, skupine šol SFRJ in vojaki » 150
Izredni obiski so lahko ob vsakem času po dogovoru pri blagajni
Pivke jame po naslednji tarifi:
minimalna vstopnina za izredni obisk do 4 osebe din 2.000
za vsako nadaljnjo osebo se plača normalna vstopnina.

B. **Urnik:**
1. od 1. aprila do 31. oktobra ob: 8.00, 10.00, 14.00 in 16.00 uri.
2. Od 1. julija do 30. septembra: isto kot pod točko 1, in še ob 12.00 uri.
3. V ostalih mesecih se je za izredne ob[illegible] treba dogovoriti z upravo Postojnske jame.
V gornje cene je vključena tudi vodniška služba.

Pismo, podpisano z «Romeo Fabris», bomo upoštevali šele tedaj, ko bomo lahko ugotovili, da se za navedenim imenom ne skriva — anonimnež. Zato naj nam morebitni Romeo Fabris pošlje svoj naslov in potem se bomo naprej menili.

Našli so ukradene slike vredne štiri in pol milijarde

LONDON, 4. — *Osem slik, ki so bile pretekli teden ukradene iz muzeja v Dulwichu, so našli. Tako je sporočila davi policija. Vrednost slik znaša približno štiri in pol milijarde lir.*

Slike, med katerimi so tri Rembrandtove in tri Rubensove, je prepoznal funkcionar galerije. Zvedelo se je, da je tri slike policija dobila že v ponedeljek zvečer, medtem ko je prišla v posest ostalih petih včeraj zvečer. Izvedenec, ki ga je poklical Scotland Yard, je izjavil, da so slike utrpele razmeroma majhno škodo. Vse slike so našli na področju Streatham Common v južnem delu Londona.

Funkcionarji in voditelji Scotland Yarda niso povedali, da so tri slike dobili že v ponedeljek zvečer, zato da tatovi ne bi poškodovali ali uničili ostalih petih slik. V eni izmed hiš, kjer so našli slike, je policija odkrila veliko količino dragocenih predmetov, kar je vse plen raznih tatvin in ropov. V hišah, ki jih je preiskala, je policija naletela tudi na nekaj orožja. Sedaj policija nadaljuje preiskavo, da bi ugotovila, kdo so pravzaprav tatovi in kolikšna je odgovornost vsakega posebej. Sicer je na policijski postaji v Southwarku južno od Londona še vedno nedoločeno število pridržanih oseb, vendar doslej še ni bil nihče aretiran.

Publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Nedavno je Slovenska akademija znanosti in umetnosti izdala IX. zbornik Razprav (Dissertationes) Razreda za prirodoslovne in medicinske vede (Oddelek za prirodoslovne vede). Vsebina tega zbornika je sledeča: Andrej Martinčič, Elementi mahovne flore Jugoslavije ter njihova horološka in ekološka problematika; Jože Lazar, Prispevek k poznavanju flore alg Slovenije; Tone Wraber, Paulinova «Flora exsiccata carniolica» XIX. in XX. centurija; Jovan Hadži, Vprašanje individualitete pri spužvah; Štefan Michieli, Spektralna občutljivost insektov; Rajko Pavlovec, K taksonomiji numulitin; Vanda Kochansky-Devidé in Anton Ramovš, Zgornjekarbonski mikrofosili in stratigrafski razvoj v zahodnih Karavankah; Dragica Turnšek, Zgornjejurska hidrozojska favna iz južne Slovenije; Alojz Šercelj, Pelodne analize pleistocenskih in holocenskih sedimentov Ljubljanskega barja. V zborniku na 472 straneh je vloženih večje število tabel na boljšem papirju ter še dve prilogi.

Druga publikacija, ki tudi nosi letnico 1966, je 21. zvezek Del Razreda za filološke in literarne vede, oziroma 9. zvezek Inštituta za slovensko narodopisje. V njem je objavljena razprava Ivana Grafenauerja Slovensko-hrvaška ljudska pesem Marija in brodnik, ki ji je dodana še kratka razprava Zmage Kumer Legendarna pesem o «Mariji in brodniku» z glasbenega vidika. Grafenauerjeva razprava je bila sprejeta na seji predsedstva SAZU že 1. junija 1962, vendar pa avtor ni dočakal natisa (umrl 29. dec. 1964).

V letu 1966 je izšla tudi večja glasbena publikacija: Lucijan Marija Škerjanc, III., IV. in V. godalni kvartet. Partitura. Ti trije kvarteti so nastali že l. 1925, 1935 in 1945. Izdaj jih je Razred za umetnost SAZU, in sicer je publikacija izšla v seriji za glasbeno umetnost.

Nadalje je izšla v preteklem letu Bibliografija Franca Močnika, ki jo je sestavil Jože Povšič; izdal jo je Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede. (V našem listu je o njej in o Močniku obširneje pisal dr. Lavo Čermelj.)

Inštitut za raziskovanje krasa v Razredu za prirodoslovne in medicinske vede je izdal IV. zbornik Poročil — Acta carsologica s sledečo vsebino: Ivan Gams, K hidrologiji ozemlja med Postojnskim, Planinskim in Cerkniškim poljem; Srečko Brodar, Pleistocenski sedimenti in paleolitska najdišča v Postojnski jami; France Osole, Sondiranja v kraških jamah iz okolice Prestranka; Ivan Gams, Poročilo o barvanjih v Dimnicah in v Triglavskem breznu v l. 1964; Karl Strasser, Die Diplopoden Sloweniens; Egon Pretner, Najdišča jamskega hrošča Spelaedromus pluto Reitter 1881.

Miroslav Kališnik je avtor razprave Fluorimetrijska analiza notranjega obtoka v ohlajenem kuncu, ki je izšla kot Razprave IV/1 Razreda za prirodoslovne in medicinske vede v oddelku za medicino.

Inštitut za geografijo istega razreda pa je izdal skoraj dvesto strani obsegajočo razpravo Gornja Savinjska dolina, ki jo je napisal Drago Meze.

Nagrado «Etna-Taormina» so dobili Ungaretti, Holan in Enzensberger

CATANIA, 4. — *Mednarodna nagrada za izdane pesmi «Etna-Taormina» je bila za letošnje izdaje podeljena Italijanu Giuseppu Ungarettiju, za tuje zbirke pa ex aequo Čehu Vladimiru Holanu in Nemcu Hansu Magnu Enzensbergerju. Imena je na tiskovni konferenci objavil predsednik razsodišča, Nobelov nagrajenec Salvatore Quasimodo. Nagrade bodo izročili med slovesno cerimonijo jutri v gledališču «Bellini».*

Jubilej Paole Borboni

MILAN, 4. — *Igralka Paola Borboni, dobro znana tudi tržaškemu občinstvu, bo 8. januarja v gledališču San Erasmo proslavila 50-letnico svojega umetniškega delovanja.*

Mednarodna gledališka sezona v Londonu

LONDON, 4. — *V okviru mednarodne gledališke sezone, ki se bo pričela v Londonu v prvih mesecih letošnjega leta, bo na odru gledališča Aldwich nastopilo osem gledaliških skupin, od katerih jih je pet prvič v Veliki Britaniji. Gre za milanski Piccolo Teatro ter za japonsko gledališče «No», ki bo predvajalo svoj repertoar dva tedna, pričenši z 10. aprilom. Ostale skupine so Poljsko narodno gledališče, Bremensko gledališče iz Zahodne Nemčije, gledališče Cameri iz Izraela, Comedie Française, češkoslovaško gledališče Balaustrade in Grško umetniško gledališče.*

Natečaj za novo dramo

RIM, 4. — *Italijanski inštitut za dramo (IDI) je razpisal šesti vsedržavni natečaj za novo dramo, ki bo prejela nagrado dva milijona lir; en milijon bo pravzaprav predujem na avtorske pravice za predstave ali radiotelevizijske oddaje. Besedila bo treba dostaviti tajništvu za natečaj pri IDI do 30. aprila 1967.*

* * *

RIM, 4. — *Preteklo noč so tatovi obiskali stanovanje igralke Lydie Alfonsi. Poleg drugega so ji odnesli več nagrad in številne svečnike umetniške izdelave.*

Včeraj v Milanu najbolj mraz v sezoni

MILAN, 4. — V današnjih prvih jutranjih urah je bil dosežen rekord mraza te sezone v Milanu: — 6,8 na letališču Linate na skrajni periferiji. Prejšnji minimum letošnje zime je bil nekaj dni pred božičem: — 6,2. Pri observatoriju Brera, ki je sredi mesta, kjer je temperatura vedno bolj mila, so davi zabeležili samo — 2,8. To je prav toliko kot minimum te sezone, ki je bil že dosežen 7. decembra.

Zjutraj so letališče Linate zaprli zaradi goste megle, ki dopušča vidljivost komaj do 30 metrov, ter preusmerili letalski promet na letališče Malpensa, kjer ni megle.

V drugih krajih so bile minimalne nočne temperature: Bocen — 7, Verona — 5, Benetke — 2, Turin — 5, Aquila — 9, v Firencah in Pescari pa se je živo srebro ustavilo na ničli. Popoldne ob 14. uri so bile temperature povsod nad ničlo razen v Milanu — 1.

Medtem ko je bilo v prejšnjih dneh v evropskih prestolnicah najbolj mrzlo v Moskvi, je sedaj to prvenstvo prešlo na Oslo, kjer je bilo davi — 14, v Parizu — 7, v Moskvi, Pragi in Zürichu — 4, v Madridu — 2, v Londonu, Stockholmu, Varšavi in na Dunaju — 1. Davi je v Londonu in v Stockholmu snežilo.

SARAJEVO, 4. — Mrzel val je zajel Bosno in Hercegovino. Ponekod je živo srebro padlo do 18 stopinj pod ničlo. V Sarajevo je — 13. Tudi snežilo je precej; v hribih je do 180 cm snega.

Potres v Grčiji

ATENE, 4. — Na severnem Peleponezu so davi občutili potresni sunek, ki je poškodoval 500 poslopij. Osem oseb je bilo ranjenih, ena med njimi huje. Ljudje v vaseh so zapustili stanovanja in se utaborili na prostem.

Potresni sunek so čutili tudi v observatorijih v Tarantu in Neaplju. Po računih o oddaljenosti epicentra je očitno, da gre za potres v Grčiji.

Giuliano Cemma, ki se je uveljavil v italijanskih western filmih

Dva delavca ubita v kamnolomu

MASSA CARRARA, 4. — V nekem kamnolomu v kraju Piastrone je prišlo do nesreče, ki je zahtevala življenje dveh delavcev. Neki velik blok marmorja je nenadoma počil in ena polovica je pokopala pod seboj delavca, stara 45 in 30 let. Oba sta bila poročena in imela sta po dva otroka.

Tat je na policiji močno zvišal število svojih tatvin

GENOVA, 4. — Dva mlada, oborožena, človeka sta davi okrog 10. ure izvršila rop v draguljarni Peano v Genova-Pegli. Ko sta vstopila, je bila v lokalu 52-letna lastnica, ki sta jo zvezala, nato pa odnesla raznih ur in draguljev za dva milijona lir.

Orožniki iz Grimauda v okrožju Var (Francija) so aretirali nekega 24-letnega Severnoafričana, ki so ga zalotili med ropanjem v neki vili. Policija je obtožila mladeniča 129 tatvin v zadnjih mesecih v Draguignanu, Frejusu, Le Muyju, Lorgesu in Grimaudu, toda podjetni tat je priznal, da jih ima na vesti znatno več: okrog 300 — poleg nekaj ropov z orožjem in še drugih kaznivih dejanj.

LONDON, 4. — Štirje zakrinkani roparji so prišli v urad baleta Sadler's Wells in odnesli plače — za okrog 13 milijonov lir.

* * *

RIM, 4. — *Eduardo De Filippo in Mino Maccari sta režiser in scenograf Šostakovičeve opere «Nos», ki jo bo rimsko operno gledališče uprizorilo v soboto 7. januarja.*

* * *

MONTECARLO, 4. — *Mlada avstrijska sopranistka Ute Aichbichler (20 let) bo debutirala 20. januarja v Montecarlu s koncertom v korist italijanskih poplavljencev. S sopranistko bi se moral v kratkem poročiti Milko Škofič.*

* * *

ABERDEEN (Škotska), 4. — *Slavna operna sopranistka Mary Garden je včeraj zvečer umrla v svojem stanovanju blizu Aberdeena. Imela je 89 let.*

Še dva Remarqueova romana v slovenščini

Letos smo dobili toliko romanov Ericha Marie Remarqua v slovenskem prevodu, kot vsa dosedanja leta skupaj. In tako imamo po zaslugi mariborske založbe Obzorja, ki je izdala. Nemško trilogijo, ter po zaslugi Državne založbe, ki je izdala štiri romane, najbolj priljubljene tekste tega pisatelja, zdaj dosegljiva vsa poglavitna dela tega velikega nemškega pisatelja, antifašista, borca proti vojni in nasilju. V okviru štirih romanov, ki podajajo zaokroženo podobo Nemčije v času od prve do druge svetovne vojne, sta pri Državni založbi po romanih Trije tovariši in Slavolok zmage, zdaj izšla še dva romana: VRNITEV in ISKRA ŽIVLJENJA. Z obema deloma je zdaj dopolnjen Remarqueov opus in zaključena izdaja izbranega dela v štirih knjigah.

Roman VRNITEV je močno podoben najboljšemu Remarqueovemu tekstu iz prvega obdobja njegovega dela, romanu Na zahodu nič novega. Tudi roman Vrnitev sega v čas neposredno po prvi svetovni vojni in govori o nemških vojakih po končani vojni. Je tudi avtobiografsko pobarvan, saj je mogoče vsakomur, ki pozna Remarqueovo življenjsko pot, takoj spoznati, da je snov deloma tudi avtobiografsko pobarvana in zato še toliko bolj pristna. Nemški vojaki se po premirju vračajo iz rovov domov. Redki vlaki so nabito polni in na stopnicah in strehah najdejo mnogi smrt, ker hočejo čimprej priti domov. In bolj ko se vračajo proti domu, bolj se veselje spreminja v strah in skrb. In strah ni neutemeljen. Razmere v poraženi Nemčiji so težke, povsod vlada pomanjkanje, inflacija. Ljudje, nezadovoljni z vsem, siti vojne in pomanjkanja, začno dvigati glave. Oblast pa s puškami nastopa proti stavkujočim, proti demonstrantom in proti nekdanjim vojakom, ki bi radi kruha in dela. Pri tem pa nekdanji vojaki doživljajo osebne tragedije. Enemu se je žena spečala z drugim, drugi ne najde miru in konča s samomorom, mladi fantje so nezadovoljni, ker morajo spet v šolo, ki so jo zapustili pred leti sredi pouka. Skratka, vse se pokaže drugačno kot v sanjah, ki so jih sanjarili na fronti. Vojna je uničila vsa upanja, vse iluzije, uničila je mlada življenja tudi tistih, ki so morda ostali živi.

Seveda so pisateljevi avtobiografski podatki samo rahla osnova tega teksta, v katerem je avtor pokazal usode vojakov, ki so po končani prvi svetovni vojni vračajo domov in doživljajo tam ne samo nove tegobe, temveč nova razočarania in novo trpljenje. Iz pisateljeve pripovedi, ki je vseskozi zanimiva in daje slikovito panoramo dogodkov po prvi svetovni vojni, veje pisateljeva ostra obsodba vojne, nasilja in vseh njenih zlih posledic.

Čeprav kriti i očita Remarqueu da je bulvarni pisatelj, da srečamo v njegovih tekstih ljudi, ki so prototipi ljudi s plakatov, da je v opisih dogodkov precej romantično pobarvanih srečanj, da pa so njegovi romani obrtno odlično izdelani, lahko vseeno rečemo, da to za roman Vrnitev ne velja docela. To je vendarle pristen, z občutkom in pravo mero napisan tekst, močno doživet, morda bolj reportažen kot romansiran z zapleti in prepleti, toda vseskozi zanimiv in z idejo humanizma prežet tekst, ki nas zadovolji. Zaradi vsebine in moralnega jedra. In zato bodo z njim zadovoljni predvsem manj zahtevni bralci. Vendar bodo zadovoljni tudi tisti, ki od romana ne pričakujejo samo zanimivih zgodb, temveč si žele obravnavanja določenih problemov.

Drugi roman ISKRA ŽIVLJENJA pa je šibkejše delo in ne dosega po umetniški moči niti po zanimivosti zgodbe boljših Remarqueovih del. Pisatelj v tem tekstu pripoveduje o koncentracijskem taborišču in o ljudeh iz njega: o zaprtih, mučenih in preganjanih ljudeh in o esesovskih gospodarjih. Remarque v tem romanu ne pove pravzaprav ničesar novega, ne odkrije nam ničesar takega, česar še ne bi vedeli iz dokumentarnih tekstov ali drugih literarnih pričevanj. To pa, kar nam posreduje, pa tudi ni tako pripovedovano, da bi nas prevzelo i pretreslo. Remarque se je kot mojster v kombiniranju zgodb in mojster v pripovedovanju pač lotil tudi teme koncentracijskih taborišč, katero je pač imel za aktualno in tako, da jo mora v svojih romanih tudi obdelati. Žal pa v tej svoji pripovedi ni ustvaril take umetnine, da bi presegla okvir običajnega, povprečnega teksta. Ne moremo sicer niti reči, da bi zgodba ne bila zanimiva, tudi ne moremo reči, da pisatelj ne obsoja nacističnega nasilja nad človekom, teptanja človekove osebnosti in največje sramote, ki so jo počeli Nemci nad vsem človeštvom. Toda roman zato še vedno ni zrela umetnina, ki bi nas prevzela in pretresla. Iskra življenja ostaja zato na zelo povprečnem ali celo nižjem nivoju in sodi med šibka Remarqueova dela.

Sl. Ru.

* * *

Desetletnica smrti Artura Toscaninija

MILAN, 4. — *Dne 16. januarja bo desetletnica smrti Artura Toscaninija. Milanska Scala bo počastila njegov spomin z izvedbo Verdijevega Requiema pod vodstvom Herberta von Karajana. Solisti bodo Leontyne Price, Fiorenza Cossotto, Luciano Pavarotti in Nikolaj Djaurov. Zborovodja bo Roberto Benaglio.*

ČETRTKOVA ČRTICA

VLOM

Ne bodi smešna, Ann. Obljubil sem prijateljem, da pridem nocoj v klub, in šel bom,» je skoro jezno rekel Carl svoji drobni, nežni ženici.

«Lepo, lepo. Prijateljem si obljubil. Jaz pa naj zopet samevam ves večer doma,» je zahlipala Ann.

«Glej jo! Radio imaš. Televizor. Topel dom. Kaj še hočeš?» je rekel.

«Tebe, Carl. Razumeš. Pogrešam te!» je vzkliknila in ga pogledala z velikimi sivo modrimi očmi, ki so zaradi razburjenja postajale vijoličaste.

«Toda ljubica, saj te imam vendar rad. Glej samo, kako lep dom sem nama ustvaril,» je rekel Carl pomirjevalno.

«Torej pojdeš res ven?» se je zgrozila.

«Seveda. Saj sem ti že povedal.»

«Jaz bom pa zopet sama. O...» je zdihnila.

«Kako otročja si,» je zmajal z glavo. Nato pa se je domislil: «Pa bi šla v kino, ljubica.»

Ann je nekaj trenutkov napeto razmišljala. Nenadoma ji je v očeh zasijal višnjev lesk, kakor da se ji je v kodrasti glavi porodil presenetljiv domislek.

«Pojdem,» je prikimala skoro navdušeno, kakor da bi se celo ogrela za predlog. Carl se je temu sam pri sebi skoro začudil, a je vendarle rekel:

«No vidiš. Večer ti bo prijetno minil. Obljubljam ti, da pojdem kdaj tudi jaz s teboj. A sedaj pohiti, če hočeš, da te zapeljem do kina.»

«Eh, saj ni tako daleč. Le nekaj ulic. Tja bom že prišla. Toda po končani predstavi pridi pome. Velja?»

«Prav, Ann. Gotovo pridem. In dobro zaklени, preden boš šla od doma.»

Ann se je bežno nasmehnila, ko je pomislila, da je Carl že večkrat omenil, kako se boji, da bi prišli v njun dom vlomilci, ker stoji njuna hiša v vrtu prav na koncu ulice.

Ko je predstava minila, se je Ann nervozno rinila med množico kino obiskovalcev proti izhodu.

Carl je s svojim avtomobilom čakal blizu izhoda.

«O, tu si! Bala sem se že, da ne boš prišel,» je vzkliknila.

«Noričica! Same te pa res ne bi puščal tako pozno na ulicah,» se je nasmehnil.

Odpeljala sta se. Neonska reklama je žarko in pisano razsvetljevala noč. Tu in tam se je Carl ozrl ženi v obraz. Zmajal je z glavo.

«Zakaj pa si tako razburjena? Ali je bil film tako napet?»

«O, da!» je rekla in ga gledala z odsotnim pogledom.

Obstala sta pred domom. Ann je izstopila in počakala, da je Carl zapeljal avto v garažo. Nato sta skupno stopala po stopnicah do vežnih vrat. Carl je odklenil s svojim ključem in stopil nejprej v dnevno sobo. Prižgal je luč.

«Strela! Kaj pa to pomeni?» je kriknil.

Ann je ob njem drhtela. Molčala je, kakor da ji je strah odvzel dar govora. S Carlom vred je strmela v razdejanje.

In res je bilo razdejanje.

Pravo pravcato razdejanje.

Nekaj stolov je bilo prevrnjenih. Dragocena vaza je ležala razbita na tleh. Omara je bila vlomljena. Povsod je bilo razmetano perilo in posteljnina. Videti je bilo, kakor da je nekdo v največji naglici nekaj iskal.

Ducata Carlovih perlonskih srajc ni bilo nekjer. Tudi tista rabljena, ki jo je zvečer slekel, je manjkala. Zlati zapestni gumbi so bili na njej. Manjkalo pa je tudi nekaj Anninega perila, bluz in oblek.

«Kaj pa sedaj?» je drhtela Ann.

«Telefoniral bom na policijo,» je rekel Carl in stopil k telefonu. Za hip se je zamislil in rekel.

«V klub bom telefoniral. Inšpektor je bil z nami. Po vsej verjetnosti je še sedaj tam.»

Kmalu je bil pred hišo avtomobil. Inšpektor si je ogledoval pozorišče. Medtem se je pogovarjal s Carlom. Bila sta dobra znanca.

«Vi torej mislite, da je prišel vlomilec skozi shrambo,» je rekel inšpektor in pogledal Ann.

«Da. Saj je bilo sicer vse zaklenjeno. Le tisto okno je ostalo odprto. Pozabila sem ga zapreti, preden sem odšla,» je plašno povedala Ann.

Inšpektor je stopil v shrambo. Ogledoval si je okno. Pravzaprav okence. Zmajal je z glavo in menil:

«Velik pa ni mogel biti ta vlomilec. Kvečjemu doraščajoč otrok bi se mogel zriniti tu skozi.»

Vrnili so se proti dnevni sobi. Na hodniku se je inšpektor ustavil. Ostro je vdihnil zrak. Tedaj je tudi Carl zavonjal tenek, komaj opazen vonj po nekih kemičnih ožganinah.

Inšpektor je odprl vrata, ki jih je dosegel. Bila so kuhinjska. Carl je stopil za njim. Ann je obstala na hodniku pred vrati. Sedaj, ko so bila kuhinjska vrata odprta, je bil tisti voni tudi na hodniku za spoznanje močnejši.

Inšpektor je molče stopil k štedilniku. Odprl je vratca ognjišča.

Pomignil je Carlu, naj stopi bliže. Carl je res pristopil k štedilniku in pogledal vanj.

Kurišče je bilo zatlačeno z nekako svetleče se temno kepo. Inšpektor je pobezal po tej kepi in jo premaknil. Dotaknil se je kovinaste začrnele ploščice in jo s krpo, ki jo je vzel z obešalnika, trdo zgladil. Ploščica se od kepe sicer ni odluščila, a zalesketala se je v zlatem soju. Bil je Carlov zlati zavestni gumb...

«Gospa, ali še vedno vztrajate, da ste bili v kinu? Ves večer? Pri vsej predstavi?» se je obrnil k Ann. Ann na hodniku se je zamajala, naslonila na steno in grenko zajokala.

«Ha, pravzaprav bi vas moral aretirati. Zaradi podtaknjenja vloma in namernega uničenja materialnih dobrin,» je rekel. Nato je zmajal z glavo. In še enkrat Tudi v tretje.

Carl je osuplo pogledal zdaj ženo, zdaj inšnektorja. Tedaj se je inšpektor obrnil proti njemu. Položil mu je roko na ramo in resno, prečudno resno rekel.

«Veš, Carl, če bi jaz imel tako čedno, tako mlado in tako ljubeč ženo, bi je noben večer in pod nobenim pogojem ne puščal samevati doma...

Obrnil se je k izhodu, da bi odšel.

Carl in Ann, ki se je med njegovim Carlu namenjenim nasvetom že malce pomirila, sta ga komaj zadržala, da ju res ni kar takoj zapustil.

E. STAR

— Posluši Mihec, meni je aden reku, de be ti, ke si namalo udarjen, lahko kej prerokovau zdej za novo leto. Ke zdej je čas za tu jn vsi časniki pišejo u tem cajti horoskope jn prerokovanja.

— O Jakec, ne stoj vre prve dni novga leta začent ofendirat! Jn udarjen boš ti, ke te bom jest, če boš taku taku govoru.

— Ben, ben Mihec, ne stoj bet tak! Sej nisem mislu taku hudo. Taku se reče, ne, tistem, ke delajo prerokovanja, ke pišejo horoskope jn ke pretendirajo, de be ledje vervali, kar jem pravejo. Sej te nisem tou ofendirat.

— O, taku se me dopade! Jn zdej de ti rečem, jest tu tudi res lahko kej povem za naprej, ma ke se bo res zgodilo.

— Kej res? Ben, povej kej, povej!

— Narprej ti povem, de bo u tem leti pozimi mres jn poleti pej vroče.

— E, tu sm znou tudi jest.

— Figo si znou. Če se znou, si mogu povedat. Ma povedau sm jest. Jn ne stoj me motet, ke pole zgebim koncentracjo. Pole ti povem, de bo tudi u tem leti na komandi levi center jn bo vse — ku be reč — relizirau, kar jema bet jn tudi zastran nas. U tem leti nam ne bojo dajali več nobeneh oblub ma samo konkretne reči. Zastran šul bojo nardili vse tisto, kar če jemet sindakat slovenske šule. Jem bojo regolirali služben položaj, jem bojo poskrbeli bukve jn vse, kar je treba. Na tribunali bojo nardili dvojezičnost jn bo vsak sodnik, ke se bo navadu slovensko, dobu an poseben premjo. Za koštetirat, ki je petjndvajsti pr stu Slovencou, bojo letos nardili volilne okraje jn taku si bo tudi tista mešana komisija lahko kej pomagala. Pole bo naš teater jn tudi druge organizacje dobile aneh strašanskeh soudov, aneh strašanskeh meljonov, ke nanka jest ne znam kolko. We speak Slovene — taku, de bojo ledje jemeli bol koražo jet nutre. Pole bojo tudi ažornirali jemena od kašneh ulic. Taku, postaumo reč, bojo na Opčinah menjali jeme od via Nazionale jn se bo pole klicala via della benzina, dol pr kanali bo Riva delle puppe, dol pr murji bo pej Riva delle passeggiatrici.

— Ma dej, dej, Mihec, kej govoriš! Ki bo vse tu! Kaku moreš reč, de bo glih taku?

— Zakej de ne? Ke nismo vse tu voščeli za novo leto?

— Ja, voščeli smo res, ma de be se tudi zgodilo...

— Pej zakej, de ne? Zakej pej voščemo?

— Ja, vošče se taku — za krejanco. Ma ne miga, da se pole res zgodi.

— Češ reč, de čeglih smo voščeli, de ni rečeno, de bo pole res taku?

— Kepej. Sej, morbet se zna tudi kej zgodet. Ma še bol sigurno, de ne bo neč.

— Ma alora voščet nima nobenga pomena? Če neč ne pomaga.

— Dragi moj, ne stoj se neč čudet, če ne pomaga. Sej nanka spomenice, protesti, mešane komisije, memorandumi jn vse sorte tudi neč ne pomagajo. Pej češ, de be kej pomagala voščila. Ma Mihec moj...!

— Ma ja, sm vre zastopu. Na sveti je sama lumparija. Vidi, zdej je umrou še tisti Ruby, ke je ubou tistga, ke je ubou Kenedija. Zdej se lahko reče, de je vsa reč definitivno pomečkana. Zdej so pomrli vsi ta majhni,, ke so kej znali, kaku je blo. Ta velikeh pej ne bo nobeden neč prašau, za jeh ne ofendirat.

— Eko, bravo, taku je ta reč.

Pole bojo tržaški betegarji, ke prodajajo lavatriče Jugoslovanam, denili u svoje vetrine tudi tablce, ke bo pisalo gor: parliamo slovenо, man spricht slowenisch,

modni kotiček

Kaj napoveduje francoska visoka moda

Vse kaže, da kratkim krilom še ni odklenkalo

«Vse mlade!»: to je geslo francoske visoke mode za vse ženske, ki bodo sledile spomladanski in poletni modi za leto 1967. Novo leto se je sicer komaj začelo in še smo zavite v plašče, in v noge nas zebe, toda ustvarjalcem visoke mode se mudi ter imajo že pripravljene v svojih ateljejih in krojačnicah številne modele, ki naj prikažejo letošnjo spomladansko in poletno žensko modo.

Kakšna bo torej ženska, ki bo sledila novi modi? Predvsem se bo morala odreči dolgim lasem in visokim pričeskam; kajti v modi bodo kratko pristriženi lasje, gladko počesani, s «šesticami», obrnjenimi na lice, tako da bo glava čim manjša in čim bolj ljubka. Postava se bo morala zdeti čim bolj vitka. Glede pasu si pariški modni ustvarjalci niso edini ter imajo o tem, kje naj bi bil pas, različne ideje: Cardin je mnenja, naj bi bil pas le nakazan, Patou je za rahlo zvezan pas, medtem ko so Dior, Ricci, Venet in Heim za zelo poudarjen pas. Pri modelih krojača Saint Laurenta pa pas povsem izgine, prav tako pri modelih Lanvina, Scherrerja in še drugih francoskih krojačev.

Krila se kar naprej pomikajo navzgor. Tiste, ki so upale, da bodo kratka krila le kratkotrajna modna muha, naj se le potolažijo; če bodo hotele biti po modi, bodo morale krila izdatno skrajšati, pa če jim bo to prav ali ne. Cardin in Saint Laurent sta za zelo kratka in zvončasta krila, medtem ko je Dior za tako imenovana «jet krila». Ricci, Scherrer in Carven pa so za plisirana krila, oziroma za krila z globokimi gubami.

Za službo in šport bodo še vedno v modi kostumi v glavnem klasično krojeni, le da bodo imeli vsi izredno kratka krila. Obleke bodo krojene tako, da bodo postavo napravile čim bolj vitko in to s pomočjo mehko krojenega životka, ozkih ramen in brez poudarka na bokih.

Tkanine bodo izredno živih barv in poudarjenih vzorcev. Največ bo crepov, muslinov, organdisev v raznih odtenkih rumene, oranžne, zelene in rdeče barve.

Od šestih zvečer dalje bo ženskam, kar se tiče oblačil, dovoljeno vse: tako si bido lahko privoščile oblačila najbolj različnih krojev, od dolgih pa do izredno kratkih oblek in plaščev, asimetrične kroje ter živopisane barve in vzorce. Lahko si bodo privoščile globoke hrbtne in prsne izreze ter najbolj originalne in ekstravagantne okraske. Moderno in dovoljeno bo vse, kar si bo pač hotela in želela katera privoščiti, da bo le v smislu gesla, s katerim smo začele današnji članek in ki zahteva od vsake ženske, da ostane, ne glede na resnično starost, čim bolj ljubka in čim bolj mladostna.

Kot vidimo, se francoski modni ustvarjalci niso veliko oddaljili od tega, kar so že pred njimi povedali in pokazali italijanski ustvarjalci visoke mode. Tudi ti so se izrekli za kratka krila, za žive barve, za močne izreze in za čim več okraskov iz umetnih kamnov in biserov. Morda je šla italijanska moda v iskanju originalnosti še nekoliko dalje, saj je zahtevala od žensk, da se oblačijo od nog do glave v srebro in zlato. Resnim in konservativnim načelom glede ženske mode je tako odbila zadnja ura, kajti moderna ženska bo morala biti oblečena tako, da jo bo vsakdo lahko opazil.

Sharon Tate je lepo plavolaso dekle, ki ji napovedujejo veliko bodočnost pri filmu. Za sedaj pa je ta bodočnost šele v načrtih.

ZDRAVNIKOVO MNENJE

Pljučnica pri otroku

Pljučnica spada med tako i novane zimske in spomladar bolezni otrok, saj je v ost letnih časih redkejša, s čimer še ni rečeno, da se takrat s ne pojavlja.

Pljučnico prištevamo med bolj pogoste otroške bolezni. men tega obolenja pa ni sam njegovi pogostnosti, ampak v tem, da je v precejšnjem št lu primerov vzrok smrti. Pljuca lahko nastane kot bolezen ma po sebi ali pa kot posle drugih bolezni, kot so na pr. pa, oslovski kašelj, ošpice. E zen je tem hujša, čim mlajši otrok. Najtežja in najbolj ne na je pa pri novorojenčkih dojenčkih.

Medtem ko se pljučnica pri raslih ljudeh pojavi navadno lo naglo, prične pljučnica pr trokih, kar še prav posebno lja za dojenčke, skoro neopa večinoma kot posledica nava ga nahoda ali lahkega bronhit V takih primerih nas opozarja pljučnico težko in hitro diha bledica in modrina kože, bole pogost kašelj ter težko spl stanje. Za zdravljenje pljuč so nam danes na razpolago za ljiva zdravila, tako imenovani tibiotiki, s katerimi se dose odlični uspehi, in sicer takrat jih začenjamo pravočasno upo ljati. Ker je pa zdravljenje pl nice stvar zdravnika, se b omejili le na nego in preh pri pljučnici, kajti pravilna r in prehrana sta važen faktor, bo zdravljenje uspešno.

Brž ko je pljučnica ugoto na, je izredno važno, da nam mo bolnega otroka v sobo, vlada zmerna temperatura. darjamo, zmerna temperatura, ti soba ne sme biti nikoli topla. Zdravniki vedno ugota mo, da mislijo starši, da gre pljučnici za bolezen prehlada jo moramo zdraviti s toploto. no je tudi, da s telesnim peri ne otežkočamo otroku dihanja. je še posebno važno za do ka, ki ima slabe mišice in r ke kosti, zaradi česar je t povijanje med pljučnico škodl

V otrokovo sobo naj pril stalno čim več svežega in čis zraka, zato jo moramo več temeljito prezračiti.

Važno vlogo pri pljučnici o ima način prehrane. Zapon si moramo, da ne smemo o menjevati želodca in črev s ko prebavljivo hrano, kajti ta pihuje trebuh, kar otežkoča d vanje srca in pluč. Če otrok no odbija, ni treba biti zas ljen, saj je to znak, da otrok ne zaradi bolezni ne more v dostni meri prebaviti. Bistv važno pa je, da otrok dobi dostno količino tekočin, kajti ganizem zaradi hitrega dih in potenja izgubi mnogo vode jo je treba nadomestiti, sicer prišlo do povišanja telesne t perature in do poslabšanja sp nega stanja. Priporočljivi so ni sokovi, ki so tudi redilni, vsebujejo dovolj sladkorja. sadnih sokov ni na razpolago, jemo otroku čaja, ki smo mu dali C vitamin v tabletah. V min C je sploh priporočljiv, ga organizem pri pljučnici potrebuje.

Pri preprečevanju pljučnice važno vlogo utrjevanje otroka. majhnemu otročičku moramo vsakem letnem času omogo da se bo igral na svežem zra in to ne glede na letni čas.

TAKO IMENOVANA GRANDOMANIJA IMA SVOJE RAZLOGE

Japonci bodo gradili 300.000-tonsko petrolejsko ladjo

Strokovnjaki že govore tudi o 500.000-tonski ladji - Osnovni namen je zmanjšanje stroškov - Pozitivne in negativne plati

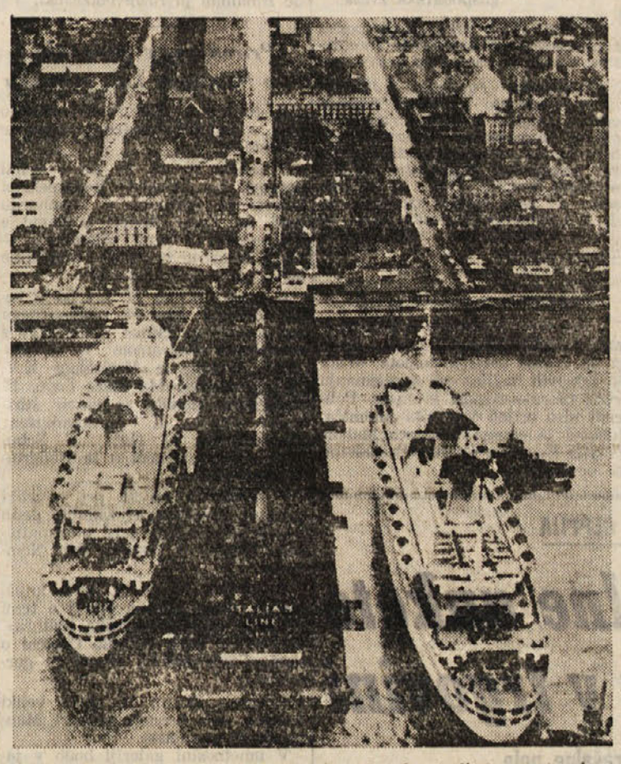

Newyorška luka je sicer ogromna, vendar bo tudi ta stezka kos potrebam bodočih ladij-velikanov.

Največja ladjedelnica na svetu Išikavajima Harima Hivi blizu Tokia proučuje nacrte za gradnjo tankerja od 300.000 ton. Gre za naročilo neke ameriške petrolejske družbe. Hkrati se strokovnjaki že ukvarjajo z načrti za gradnjo tankerjev z nosilnostjo 500.000 ton. Težko je nazorno prikazati, kaj je 500.000 ton, vendar bomo to skušali prikazati takole: ladja z nosilnostjo 500.000 ton more sprejeti hkrati v svoj velikanski trup tovor, ki ga zmore 25.000 dvajsettonskih tovornjakov. Zamislimo si le, kolikšna bi bila kolona 25.000 težkih tovornjakov. In ves njihov tovor bi mogli vskladiščiti v trup takšnega velikana. Drugi primer: da bi napolnili trup tega velikana, bi morali vanj zložiti tovor 1000 vlakov od po 25 dvajsettonskih vagonov. Zamislimo si le, kako dolga bi bila «kompozicija» 1000 takšnih vlakov.

Ko naštevamo te številke in primerjave, se nam vsiljuje vprašanje, ali niso ljudje, ki prihajajo s takšnimi idejami na dan, že izgubili mero. Toda takšna vprašanja si postavlja preprost človek, ki se nad vsako novostjo le čudi, ki pa hkrati ne vprašuje, zakaj in čemu to. Strokovnjaki pa vedo za razloge in tudi možnosti. V zadnjih letih doživlja pomorski prevoz nekakšno revolucijo, ki jo je deloma omogočila tudi atomska pogonska sila. Sovjetski ledolomilec «Lenin» je že več let stvarnost, kot je stvarnost ameriška tovorna ladja na atomski pogon «Savannah». Kar zadeva pogonsko silo, je problem torej rešen. Drugi moment, ki pri tem prav tako prihaja v poštev, je avtomatizacija: med najsodobnejšimi tovornimi ladjami so nekatere, ki imajo le tretjino posadke, ki jo imajo njim sorodne ladje, grajene po «klasičnem» sistemu, ali ladje, ki so bile zgrajene pred desetimi ali petnajstimi leti.

Ko smo prikazali ta dva pomembna elementa, nam preostane vprašanje, zakaj so se vrgli na tako drzne načrte. Za strokovnjake je račun zelo enostaven: tovrstne gradnje vsiljuje preprost račun rentabilnosti. Neka ladja bo konkurenčna le tedaj, če bo mogla znižati prevozno tarifo v primerjavi s tarifo konkurenčne ladje na isti progi. Račun glede tega pa je dokaj enostaven: ladja z nosilnostjo 100.000 ton n.pr. zavzame v pristanišču sicer več prostora kot ladja 50.000 ton, vendar pa manj kot dve ladji od po 50.000 ton. Od tod zmanjšanje stroškov pri nakladanju, kot tudi pri razkladanju v pristaniščih.

Ob koncu zadnje vojne je imela največja ladja — cisterna nosilnost 24.000 ton, deset let pozneje se je ta meja povzpela na 91.000 ton, danes pa ima japonska mornarica dve največji ladji na svetu in sicer petrolejsko ladjo «Tokio Maru» z nosilnostjo 150.000 ton, pred dvema letoma pa so potisnili v valove sedanjega svetovnega rekorderja — ladjo «Idemicu Maru» z 205.000 tonami. Lastniki teh dveh velikanov so ugotovili, da so se prevozni stroški s tema dvema ladjama znižali za 25 odst. v primerjavi s prevoznimi stroški istega blaga na ladjah s 100.000 tonami nosilnosti. Pri tem bi prav gotovo mogli reči, da bi prevozni stroški na teh dveh velikanih izkazali še večje zmanjšanje, če bi jih primerjali s prevoznimi stroški na tankerjih od 20 ali 25 tisoč ton.

Doslej smo navajali v glavnem petrolejske ladje in razliko med manjšimi in večjimi tovrstnimi ladjami. Toda petrolejske ladje niso edine transportne ladje — velikani. Isti principi, ki veljajo za petrolejske ladje, veljajo v glavnem tudi za druge transportne ladje. Smoter je namreč isti, to se pravi, čimbolj znižati transportne stroške predvsem cenejših tovorov, na primer surovin, ki zavzemajo velik obseg, njihova vrednost pa je majhna. Vzemimo na primer razne rude.

Pri tem pa ne moremo mimo novega pojava, ki je prav tako v zvezi s pocenitvijo stroškov. Velike petrolejske družbe so ugotovile, da se tudi čistilnice ne morejo rentirati, če njihova zmogljivost ne doseže določene višine. Po najnovejših ugotovitvah more biti resnično rentabilna le čistilnica z zmogljivostjo petih milijonov ton na leto, jeklarna pa z zmogljivostjo šestih milijonov ton jekla. Seveda je danes veliko tovrstnih objektov, ki gornjim ugotovitvam ne ustrezajo, zato pa se bodo te ugotovitve upoštevale v bodoče, temu primerno pa bodo služile tudi transportne ladje, ki bodo morale takšnim podjetjem dobavljati surovine. V zvezi s tem bi mogli reči še nekaj: ne le ZDA in industrijsko zelo razvite dežele ugotavljajo ta dejstva in se temu primerno skušajo ravnati, pač pa so se napotile po tej poti n.pr. tudi Indija, Čile, Slonokoščena obala v Afriki in nekatere druge države, v katerih nastajajo tovarne-velikani.

Do tu smo v glavnem govorili o prednostih velikih transportnih ladij in o prednostih velikih objektov v industriji. Vendar pa moramo hkrati ugotoviti, da, kar zadeva ladje-velikane, nastaja tudi vrsta problemov, ki jih ne bo lahko rešiti. Gre za tako imenovane infrastrukturalne probleme. Ladje-velikani zahtevajo tudi sebi primerna pristanišča in pristaniške naprave. Na svetu imamo zelo veliko pristanišč, vendar je med temi razmeroma malo takšnih, ki bi mogla sprejeti 100.000 in 150.000-tonske ladje, kaj šele ladje s 300.000 tonami nosilnosti ali celo šele napovedano ladjo s 500.000 tonami nosilnosti.

Pri petrolejskih ladjah se ta problem da rešiti z gradnjo ustreznih cevovodov na mostiščih kak kilometer od luke odnosno čistilnice, toda nerešeni ostanejo problemi, kako naj te ladje plujejo po Sueškem prekopu, skozi Panamski prekop in po raznih drugih ožinah, ki ladjam krajšajo pot. Nekateri celo trdijo, da bodo ladje z nad 200.000 tonami naletele na težave že v Rokavskem prelivu. V vse hujši obliki pa se ta problem, problem infrastruktur kaže v primeru drugih transportnih ladij, ki potrebujejo normalne pristaniške nakladalne in razkladalne naprave. Gigantizem bo tu naletel na mnogo večje težave.

TOBAK IN USPEHI V ŠOLI

Z ustreznim sistemom bi mogli ustvariti genije

NEW YORK, 4. — Znanstvena revija «Journal of the american medical association» objavlja prve rezultate ankete o vplivu kajenja na uspehe v šoli. Anketo so izvedli med študenti univerze v Illinoisu. Pravzaprav dr. Dorothy Dunn, ki vodi to anketo, s svojo dejavnostjo še nadaljuje, vendar more že sedaj dati nekaj konkretnih podatkov Iz dosedanjih ugotovitev izhaja, da kajenje vpliva na rezultate študija, seveda v negativnem smislu. Dr. Dorothy Dunn je ugotovila, da moramo študente, ki kažejo na univerzi slabše rezultate, ter študente, ki se ne zanimajo za nikakršno izvenšolsko dejavnost, iskati med — kadilci. Nadalje je anketa ugotovila, da izhajajo visokošolci-kadilci prvenstveno iz družin z večjimi finančnimi ali gmotnimi možnostmi ali iz družin, kjer vsaj eden od staršev kadi.

Anketa je doslej zajela 3567 študentov in ugotovila, da jih 40 odst. odpade na kadilce. Polovica kadilcev je izjavila, da bi se tej razvadi rada odpovedala.

Podrobnejša analiza podatkov pravi, da je med najboljšimi študenti komaj 16,7 odst. kadilcev, da pa se ta odstotek zviša na 59,1 med slabimi študenti. Študija dr. Dunnove nadalje zatrjuje, da je večina študentov, ki se močno ukvarjajo z raznimi izvenšolskimi problemi, — nekadilcev. Razvada, o kateri je govora, je med ameriškimi študenti, kot sicer povsod po svetu, zelo razširjena. Vendar je neizpodbitno, da korenini ta razvada predvsem v družinskem okolju. Med študenti, ki izhajajo iz družin nekadilcev, je komaj 39 odst. takšnih, ki kadijo; med študenti, ki izhajajo iz družin, v katerih ali oče ali mati ali celo oba kadita, pa je kar 45 odst. kadilcev. Po njenem mnenju je treba precejšen odstotek primerov te razvade pripisati vzgoji, ki jo študent dobi že kot deček v družini. Po mnenju dr. Dunnove otroci zelo radi oponašajo starše in to v dobrem ali slabem. Zato je mnenja, da bi bilo treba problem te razvade začeti reševati že v družini, pri samih starših.

Ko že govorimo o teh znanstvenih ugotovitvah, bomo navedli še zanimivo teorijo, ki sta jo postavila prof. William Laughlin in prof. Benson Ginsberg, ki se sicer ne ukvarjata z gornjim problemom, problemom vpliva tobaka na marljivost in šolske uspehe, ki pa menita, da bi človeštvo moglo z določenim načrtnim sistemom ustvariti bolj bistre ljudi, celo nekakšne genije za posamezne stroke.

Prof. Laughlin in prof. Ginsberg sta na osnovi dolgih proučevanj prišla do prepričanja, da imajo vse človeške rase osnovne genetične kvalitete za umski razvoj, kar pomeni, da ni nobena rasa v splošnem bolj inteligentna od druge, da pa se dajo določena nagnjenja in sposobnosti usmerjati in da je možno nanje vplivati , in sicer tako, da se ženijo n.pr. starši, ki kažeta oba določeno nagnjenje za eno in isto panogo znanosti, in v teh primerih je skoraj gotovo — trdita ameriška strokovnjaka — da bodo njih otroci podedovali po njih tako nagnjenje k isti znanosti in tudi večjo umsko dojemljivost za isto znanost, da bodo torej njihovi otroci bolj inteligentni od staršev. Če bi hoteli v tem smislu nadaljevati '' «pospeševanje bistrosti» skozi več generacij, bi se mogli iz daljšega cikla roditi nekakšni geniji za vsako znanost.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) V svojem delu boste danes dosegli zares odlični uspeh. Doživeli boste prijeten večer v prijateljskem krogu.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne povzročajte težkoč nekemu svojemu poslovnemu partnerju, ki vam je vedno pomagal. Napoveduje se vam precejšen družabni uspeh.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Skušajte se čimprej prilagoditi novim okoliščinam. Bodite v čustvenih zadevah bolj iskreni.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Povsem zaupajte svojim prijateljem in kolegom. Nekdo vam bo skušal podstaviti nogo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Prejeli boste na videz zelo ugodno ponudbo, vi pa jo natančno proučite. Disciplinirajte svoje čustveno življenje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ne odpovejte se postavljenemu si smotru. Odlično razumevanje v prijateljskem krogu.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Zunanje okoliščine bi utegnile globoko poseči v vaše delo. V čustvenem pogledu se boste nekoliko iztirili.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Danes boste preženi z izredno dinamičnostjo. Poravnan bo spor med vami in dvema prijateljema.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Imeli boste kar več dobrih idej hkrati, odločite se za eno izmed njih. Premagali boste dokaj resno moralno krizo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Uveljavili boste nekatere novosti na svojem poklicnem področju. Ustvarili boste vse pogoje za boljše odnose v družini.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne zaupajte povsem nekaterim načrtom, ki jih želi uveljaviti neki vaš poslovni partner. Ne prisvajajte si pravic do njih.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Danes boste izpolnjeni s številnimi ustvarjalnimi idejami. Manj govorite in več poslušajte.

Radio Televizija

ČETRTEK, 5. JANUARJA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 11.50 Trije glasovi - 12.00 Za smeh in dobro voljo - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Klavirski duo Russo-Safred - 17.20 Italijanščina - 17.35 Glasba za transistornik - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Petrassi: Koncert št. 2 za orkester - 18.50 Duo Morghen-Mellier - 19.00 Pisani balončki - 19.30 Najnovejši uspehi - 20.00 Šport - 20.35 «Cigani», igra v treh dejanjih - 22.10 Harmonija zvokov in glasov - 22.40 Pianist Aci Bertoncelj - 23.00 Glasba za lahko noč.

Trst

12.05 Tri pesmi Edyja de Leitemburga - 12.25 Tretja stran - 13.15 Istrski motivi - 13.30 S. Benco: «La fiamma fredda» - 14.05 Simf. koncert - 14.40 Ireneo della Croce prvi tržaški zgodovinar.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.15 — Poročila - 7.15 Jutranja glasba - 10.15 Polke in valčki - 10.45 Beležke - 11.15 Popevke - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Orkester Mantovani - 14.00 Glasba po željah - 15.00 Iz operetnega sveta - 15.45 Slov. narodne - 16.20 Radijski oder - 17.40 Ital. narodne - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester Leight - 22.15 Zagrebški jazzovski kvartet - 22.35 Nočni motivi.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.00 Zdravnikovo mnenje - 9.07 Zvočni trak - 10.05 Nove pesmi - 10.30 Šola - 11.30 Operna antologija - 13.30 Carillon - 14.40 Pevci lahke glasbe - 16.00 Spored za najmlajše - 16.30 Nove ameriške plošče - 17.15 Neapeljske pesmi - 17.30 M. Moretti: «I due fanciulli», drugo nadaljevanje - 18.15 Veliki variete - 19.30 Luna-park - 20.20 Glasbena komedija - 21.15 Belgijska lahka glasba - 21.45 Nove pesmi - 22.15 Komorni koncert.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Orkestri - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Jazz - 10.40 Nove pesmi - 11.42 Pesmi našega desetletja - 13.00 Varietejski tednik - 14.05 Juke box - 14.45 Nove plošče - 15.15 Veliki dirigenti - 16.00 Rapsodija - 16.38 Najnovejše plošče - 17.35 Veliki orkestri - 18.35 Poje Orietta Berti - 20.00 Operni svet - 21.00 Glasbeno-govorni spored - 21.40 Plesna glasba.

III. program

18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturne aktualnosti - 19.15 Strauss, Bartok, Ravel - 20.30 Berliozova opera «Benvenuto Cellini» - 22.30 Portret Maria Soldatija.

Slovenija

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 — Poročila - 8.05 Glasbena matineja - 8.55 Radijska šola: Dober dan - 9.25 Narodne pesmi iz Vojvodine - 9.40 Radovan Gobec: Starka Zima - 10.15 Jug. operni pevci - 11.00 Turistični n potki - 11.15 Sprehod z orkestri 12.00 Na današnji dan - 12.10 Na ansambli - 12.30 Kmetijski nasve ti - 12.40 Dvajset minut za klavi violino in violončelo - 13.30 Pripo ročajo vam... - 14.05 Popoldansk divertimento - 15.20 Zabavni i termezzo - 15.30 Melodije - 16.0 Vsak dan za vas - 17.05 Turistic na oddaja - 18.00 Aktualnosti 18.15 Mozart: Don Juan - 19.4 Jezikovni pogovori - 19.00 Lahk noč, otroci! - 19.15 Glasbene raz glednice - 20.00 Domače pesmi i napevi - 21.00 Večer umetniš besede: Maks Bajc 21.40 Glas beni nokturno - 22.10 Črnske du hovne pesmi - 23.05 Plesni orke ster RTV.

Ital. televizija

17.00 Tvoja prihodnost - 17.3 Dnevnik - 17.45 Spored za mladi no - 18.45 Pesmi leta - 19.1 Kmetijska oddaja - 19.45 Športr dnevnik in ital. kronike - 20.3 Dnevnik - 21.00 S. Paolini in S Silvestri: «I graditi ospiti» - 22.3 Cirkus Smart - 23.15 Dnevnik.

II. kanal

18.00 Studio uno - 21.00 Dnevni - 21.15 Tedenska rubrika «Mladi - 22.15 Giochi in famiglia.

Jug. televizija

11.00 in 16.10 Angleščina - 11.3 in 16.40 Glasbeni pouk - 17.05 Po ročila - 17.10 Tiktak: Velika po štarska pravljica - 17.25 Pionirsk TV studio - 17.55 Obzornik - 18.1 Mladinska tribuna - 18.35 Zabav no-glasbena oddaja - 19.00 Seden Hamletov — kulturna oddaja 19.40 Prospekt - 20.00 Dnevnik 20.30 Aktualni pogovori

Vreme včeraj: najvišja temperatura 6,5, najnižja 2,6, ob 19. uri 4,8; vlaga 50 odst., zračni tlak 1015,9 stalen, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 10 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 5. januarja
Simeon
Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.35. Dolžina dneva 8.49. Luna vzide ob 2.01 in zatone ob 12.[illegible]
Jutri, PETEK, 6. januarja
Tri kralji

PO VČERAJŠNJIH SESTANKIH PRI POKRAJINSKEM ODBORU ZA CENE

Od danes občutna podražitev teletine Sklep o podražitvi vseh vrst kruha

Telečje meso se podraži za povprečno 200 lir na kg - Nove cene kruhu mora odobriti še Medministrski odbor za cene

Tržaški mesarji, ki so nameravali dvigniti belo stavko zaradi novega povišanega trošarinskega davka (65 lir na kilogramu), po katerem naj se prodaja teletine na drobno v mesnicah več ne splačala, so pri pokrajinskem odboru za cene po daljšem sestanku na prefekturi dali, da bodo lahko «takoj», to se pravi že od danes naprej, povišali ceno telečjemu mesu, in sicer bo novi cenik naslednji:

Lire za kilogram

	poprej	sedaj
Boki stegna	2.560	2.820
Hrbno brez kosti	2.280	2.520
Ledvena pečenka	1.940	2.160
Rebra brez kosti	1.840	2.040
Prsna rca	1.740	1.920
Vratni del, pleča	980	1.080
Mesna nadtina za golaž	840	920

Pokrajinski odbor za cene, ki mu je bil predsedoval generalni komisar Cappellini, je upošteval zahteve mesarjev, ki so poudarjali hudo breme, ki ga predstavlja povišana trošarina v smislu zakona 1045 z dne 18. novembra 1966 in pa dejstvo, da so se v zadnjih mesecih občutno dvigale cene teletom pri živinorejcih.

Na tržaški prefekturi so se sicer srečali tudi predstavniki tržaških pekov in pokrajinskega odbora za cene. Na dnevnem redu je bila razprava o ceni kruhu v prodaji v tržaških pekarnah. Do sestanka je prišlo zaradi tega, ker je pristojno ministrstvo v Rimu pred kratkim dalo razumeti, da ne nasprotuje obnoviti olajšave, po kateri prejemajo tržaške pekarne dodatni letni kontingent krušne moke po nižji ceni, kakršna bi bila po dejanskem formiranju na prostem trgu. Da bi zadržala neupravičeno naraščanje cene osnovnega hrabrna kakor je kruh, je Zavezniška vojaška uprava svoj čas priznala pekarnam mestu pravico, da prejema dodatni kontingent moke po politični ceni, ki je po znižani ceni. Ta pravica, ki je bila začasnega značaja, se je ponavljala iz leta v leto, po prihodu Italije leta 1954 pa se je ta praksa nadaljevala vse do julija letošnjega leta (1965), ko so mesarski krogi v Rimu dali le obljubo, da bodo pozneje izdali običajno dovoljenje, ki bi pooblastilo mlinarskim podjetjem, da smejo še nadalje zalagati tržaške pekarne z moko po znižani ceni. Ker pa vse do danes tega dovoljenja niso izdali, so mlinarska podjetja zdaj sklenila, da ne bodo dobavljala pekarnam na Tržaškem moko po znižani ceni, ker se jim to nekrita. Odtod poseben sestanek pekov na sedežu stanovske organizacije in sinočnje srečanje s pokrajinskim odborom za cene na prefekturi. Sestanek je trajal skoraj tri ure, na koncu pa je odbor sprejel na nov povišek cene pri vseh vrstah kruha. Glede na to, da morebitne cene odobriti še Medministrski odbor za cene (Comitato Interministeriale Prezzi), nove cene niso znane.

Sprejet proračun repentaborske občine

Sinoči je bila seja repentaborskega občinskega sveta, ki je med drugim soglasno odobril občinski proračun za letošnje leto. Proračun repentaborske občine za leto 1967 predvideva skupno 33.396.867 lir izdatkov in 17.347.241 lir dohodkov. Z kritje primanjkljaja v znesku 949.626 lir bodo zaprosili za državni prispevek. Podrobneje bomo poročali v jutrišnji številki.

Danes v Gorici deželno zasedanje trg. zbornic

Predsednik tržaške trgovinske zbornice dr. Caidassi, podpredsednik dr. Steinbach in ožja skupina njih sodelavcev se bodo danes v Gorici udeležili zasedanja predstavnikov deželnega združenja trgovinskih zbornic. Na dnevnem redu zasedanja, ki mu bo predsedoval sedanji predsednik deželne zveze dr. Di Magnago, je vrsta vprašanj, ki zadevajo skupne gospodarske probleme treh prizadetih pokrajin. Dr. Di Magnago, ki je hkrati predsednik videmske trgovinske zbornice, bo ostal na vodstvu deželnega združenja do 7. junija letos, ko bo predal posle dr. Caidassiju. Na vodstvu deželnega združenja se namreč vrstijo v enoletnih presledkih predsedniki tržaške, videmske in goriške zbornice. Kakor rečeno, je letos ponovno na vrsti predsednik tržaške organizacije dr. Caidassi.

Objavljeni seznami davkoplačevalcev

Tržaško županstvo sporoča, da bo od 5. januarja naprej, in sicer za 20 dni, objavljen na oglasni deski sklep občinskega odbora od 30. 12. 1966 skupno s šestimi seznami s spremembami za občinske davke in takse za leto 1967 na podlagi prijav, ki so jih prizadeti predložili do 20. septembra 1966. Na vpogled so tudi seznami za leto 1966.

Tržaško županstvo tudi sporoča, da so od 5. do 9. januarja na vpogled občinstvu (od 9. do 12. ure) na IV. odelku redni seznami II. serije 1966 za leto 1967 in prejšnja leta davkoplačevalcev občinskih dajatev ter redni seznam II. serije 1966 za poviške na občinski zemljiški davek za 1966.

Po omenjenem roku bodo sezname odposlali davkarijam za izterjatev. Možen je priziv na prefekta v roku 6 mesecev zaradi vzrokov, ki jih določa zakon o krajevnih financah.

Odmev tragične smrti Borisa Kraigherja v Trstu

Sožalni brzojavki Slovenske kulturno-gospodarske zveze in deželnega odbora KPI

Že v prvih dopoldanskih urah se je v Trstu in Gorici zvedelo za tragično smrt tovariša Janeza-Borisa Kraigherja. Številni meščani so po telefonu spraševali naše uredništvo, če je vest, ki so jo razširile radijske postaje, potrjena in hoteli so vedeti podrobnosti o pretresljivi nesreči.

Nenadna žalostna vest je globoko odjeknila zlasti pri vseh tukajšnjih Slovencih, predvsem pa pri tistih, ki so ga poznali še iz časov osvobodilne borbe in pozneje, ko je bil več mesecev v Trstu tajnik tedanje KP za Julijsko krajino in podpredsednik SIAU. Saj je bil pokojni tovariš Janez sin Primorca iz bližnje Postojne, znanega slovenskega pisatelja in zdravnika dr. Alojza Kraigherja. Tržačani in Goričani se spominjajo pokojnega Borisa Kraigherja predvsem iz tistih medvojnih časov, ko se je po tako dramatičnem begu iz taborišča pri Gonarsu, skupaj s primorskimi borci boril proti fašizmu in nacizmu. Spominjamo se ga kot odločnega borca za naše narodne in socialne pravice, za pravično rešitev meja med obema jadranskima sosedima. Spominjamo pa se ga pozneje tudi kot tretjega povojnega predsednika slovenske vlade, ko je po rešitvi tržaškega vprašanja zastavil vse svoje sile, da se razmere v teh naših obmejnih krajih normalizirajo, da se mejni prehodi olajšajo, da se uvedejo propustnice in da se končno odpravijo tudi vizumi. Ni nobenega dvoma, da je tudi njegova velika zasluga, da živimo danes na ozemlju, ki ni več vzrok nemirov, temveč si njegovi prebivalci prizadevajo, da uresničijo smotre vsega miroljubnega človeštva, ko ne bo več vojne, ko bodo tudi naše pravične zahteve uresničene z dogovarjanjem, prepričevanjem in borbo za dokončno izolacijo ostankov vseh nazadnjaških sil.

Slovenska kulturno - gospodarska zveza je poslala Zvezni konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije v Beogradu naslednjo brzojavko:

«Ob smrti Borisa Kraigherja, neutrudnega revolucionarnega borca, organizatorja osvobodilnega boja v Sloveniji, predanega političnega delavca in vodilnega državnika, izražamo jugoslovanskemu ljudstvu in hudo prizadeti družini globoko sožalje.»

Slovenska kulturno - gospodarska zveza

Deželni odbor KPI pa je poslal centralnemu odboru Zveze komunistov Slovenije naslednjo brzojavko:

«Komunisti Furlanije - Julijske krajine žalujejo z narodi Jugoslavije ob tragični smrti tovariša Kraigherja, pogumnega antifašističnega borca in eminentnega voditelja vlade socialistične Jugoslavije. Izrekamo vam bratsko sožalje in vas prosimo, da naše sožalje sporočite tudi Centralnemu komiteju ZKJ in družini, tako hudo prizadeti zaradi dvojne izgube.»

Popravek

V včerajšnje poročilo o dramatičnem lovu za štirimi mladimi tatiči se je vrinila neljuba pomota, ki sta jo zakrivili naglica pri sprejemanju vesti in raztresenost kronista. Policisti niso prijeli Vincenza Mahniča, temveč 18-letnega Vincenca Mahorčiča iz Bazovice št. 107. Prizadetim se oproščamo.

OB «OKROGLI MIZI» O TRGOVINSKI MENJAVI MED NAŠO DEŽELO IN ZDA

Razstava raznih tehničnih naprav za hitrejšo trgovinsko menjavo

Razstavili bodo predvsem kontajnerje za prevažanje raznega blaga - Možnost stikov s predstavniki ameriškega gospodarstva

Ob priliki okrogle mize o trgovinski menjavi med deželo Furlanijo-Julijsko krajino in Združenimi ameriškimi državami, ki bo v našem mestu 17. in 18. januarja, bodo ZDA pripravile tudi večjo razstavo tehničnih modelov in prototipov naprav, ki pridejo v poštev za pospešitev trgovinske menjave med našim področjem in Severno Ameriko. Tako bodo Američani razstavili nekaj modelov kontajnerjev za prevažanje raznega blaga, dalje nekaj maket najvažnejših ameriških pristanišč in podobno. Hkrati s tem bodo prireditelji poskrbeli za vrsto kratkometražnih filmov z gospodarsko - trgovinsko vsebino, ki jih bodo vrteli za časa trajanja okrogle mize. Z deželne strani je napovedana tudi širša razstava obrtniških izdelkov, ki jo bo pripravila Ustanova za razvoj obrtništva ESA.

Med stranskimi razstavami, ki bodo spremljale okroglo mizo, bo najbolj pomembna in za naše pristanišče najbolj aktualna razstava kontajnerjev. American Export Isbrandtsen Lines bo v sodelovanju z italijansko firmo Container Transport International - Italia S. p.A. razstavila štiri modele kontajnerjev, ki so že v prometu, in ki se med seboj razlikujejo predvsem po razsežnostih. Kontajnerje med katerimi dosega eden 6 m dolžine in 2,5 m širine, bodo namestili v Ul. Galatti, in sicer pred stavbo, v kateri sta ameriški konzulat in Italijansko - ameriško združenje. (Morda so prav zaradi tega na tem mestu začasno prepovedali parkiranje osebnih motornih vozil, *). Tu bodo kontajnerji razstavljeni od 14. do 21. januarja. Vse ostale stranke razstave, ki ne zahtevajo toliko prostora, pa bodo nameščene v kongresni dvorani trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò št. 5. Tu bodo makete in modeli najmodernejših naprav, s katerimi so opremljena pristanišča ameriških držav New York, Massachusetts, Delaware, Maryland, itd. Razstava ameriških naprav bo obsegala še model povsem avtomatiziranega letala na reaktivni pogon, model «Trgovinskega centra», ki ga bodo v kratkem postavili v Manhattanu, ter nekatere druge makete.

Za časa okrogle mize se bodo tržaški poslovni ljudje lahko srečali in navezali stike s predstavniki ameriških gospodarskih krogov in sicer v omenjeni dvorani v Ul. S. Nicolò. Kratkometražne filme s trgovinskimi motivi pa bodo vrteli vsak dan od 16. do 20. ure v prostorih Ameriškega kulturnega centra v Ul. Galatti.

Sestanek za pomoč poplavljenim področjem

Včeraj je bil v Vidmu na deželnem odborništvu za krajevne uprave sestanek, na katerem so razpravljali o tako imenovanem superdekretu za obnovo in ponovni gospodarski napredek poplavljenih področij. Sestanka so se udeležili deželni tajniki stranke levega centra in njihovi parlamentarci iz dežele. Deželno upravo so zastopali predsednik Berzanti, podpredsednik Giacometti ter odbornika za kmetijstvo Comelli in za javna dela Masutto, saj se omenjeni superdekret tiče predvsem kmetijstva in javnih del.

Na sestanku so razpravljali o tem, kako naj uresničijo odlok ter so se domenili, kako bodo parlamentarci predočili vladi dejanski položaj v deželi po zadnjih poplavah. Upoštevati je treba namreč, da bo posredovanje parlamentarcev zelo važno, saj je utrpelo veliko škodo v državi mnogo področij ter se bo treba močno zavzeti, da bodo dovolj upoštevali tudi našo deželo.

Vespo so mu ukradli

Na letečem oddelku policije je predvčerajšnjim 20-letni slaščičar Francesco Bracco iz Ul. Solferino 8 prijavil, da so mu neznanci odpeljali vespo sive barve TS 31787, ki jo je med 7. uro in 11.30 pustil na Korzu Cavour blizu Doma pristaniških delavcev. Bracco je povedal, da je bila vespa vredna 50.000 lir. Policisti so uvedli preiskavo.

TISKOVNA KONFERENCA STOPPERJA IN GEPPIJA

Smotri in koristi deželne ankete za ugotovitev položaja v trgovini

V kratkem bodo razdelili vsem trgovcem vprašalne pole, ki jih bo treba čimbolj vestno in natančno izpolniti

Včeraj je bila na deželni upravi tiskovna konferenca, na kateri je deželni odbornik za načrtovanje Stopper orisal naloge uradov in deželnega odbora glede načrtovanja ter zanimivo anketo, ki jo bodo izvedli v trgovini s sodelovanjem deželne zveze trgovcev. Zato so se udeležili tiskovne konference tudi predsedniki in tajniki združenj trgovcev iz Trsta, Gorice in Vidma. Odbornik Stopper je govoril o načrtovanju in njegovih smotrih na splošno, tajnik tržaške zveze trgovcev Geppi pa je potem podrobneje nakazal smotre in metode ankete med trgovci, s katero bodo ugotovili položaj in možnosti v trgovini na drobno in debelo. V ta namen bodo pokrajinska združenja trgovcev poslala v prihodnjih dneh vsem trgovskim podjetjem posebne popisne pole: ene vrste trgovcem na drobno, druge vrste pa trgovcem na debelo in tistim, ki se ukvarjajo s trgovino z inozemstvom. Zatem so časnikarji postavili nekaj vprašanj.

Odbornik Stopper je dejal, da hočejo deželne oblasti tudi v raziskovalni fazi v zvezi z načrtovanjem ugotoviti znanstveno zanesljive podatke ter da se zato obračajo na razne pristojne ustanove in združenja. Ker je raziskava v razdeljevalni mreži zelo važna v okviru priprav prvega deželnega načrta za gospodarski razvoj, je prav, da se z njo seznani javnost.

Stopper je nato naštel razne panoge, v katerih so začeli s proučevanji in raziskavami, ki bi se morale končati v prvem letošnjem polletju. Pri tem gre za 11 panog, med katerimi je tudi trgovina. Razen tega se ukvarjajo tudi z urbanističnimi platmi načrta, kajti gospodarsko in urbanistično načrtovanje sta tesno povezani. Podlaga za vse to je deželni zakon št. 17, ki je okvirni zakon za načrtovanje. Prvi člen tega zakona pripisuje deželi gospodarske, socialne in urbanistične naloge in določa hkrati, da se mora urbanistični načrt pripraviti v skladu z deželnim načrtovanjem. Hkrati se je začela dežela posvetovati s krajevnimi oblastmi ter z gospodarskimi organizacijami, pri čemer ji je predvsem v pomoč deželni odbor za načrtovanje. Tako se bodo pri sestavljanju načrta najbolj približali stvarnosti. Posvetovalni odbor je že zarisal glavne smernice v pripravljanju deželnega načrta, in sicer glede osnovnih smotrov, ki jih je treba doseči. Gre za 8 smotrov, ki jih bo treba točneje razčleniti, a ki že nakazujejo pot, po kateri po treba hoditi. Ti smotri so izravnava gospodarskih razmer v naši deželi z razmerami v bolj razvitih deželah severne Italije; izravnava dohodkov od dela in kapitala v raznih proizvodnih panogah v deželi s posebnim poudarkom na kmetijstvo; izboljšanje ravni v javnih službah; bolj racionalne teritorialne ureditve v deželi; čimvečja gospodarska integracija z deželami sosednih držav; čimvečja politična, gospodarska in kulturna integracija prebivalstva v okviru dežele; demografska utrditev v deželi ter vrnitev deželi vloge posredovalca v mednarodni trgovini.

Iz dosedanjih raziskav je razvidno, da bodo lahko pripravili prvi načrt gospodarskega in socialnega razvoja dežele do konca prvega polletja, pri čemer je treba upoštevati upravne težave in tehniške roke. V ta okvir se uvršča tudi sedanja anketa o trgovini, ki bi se morala zaključiti v treh mesecih. Namen te ankete je predvsem pospešiti zaposlitev v tej panogi z dosego večje povprečne proizvodnosti; nakazati pota za racionalizacijo in preosnovo razdeljevalne mreže ter nakazati, kakšni posegi in ukrepi so potrebni, da se dosežeta omenjena smotra. Na vsak način povečanje proizvodnosti ne izključuje povečanja zaposlitve. Povečanje proizvodnosti je namreč možno tudi zaradi določene zaostalosti trgovinske mreže, ki dosega sedaj nizko stopnjo proizvodnosti, zlasti v primerjavi z drugimi državami.

Ravno zato, da bi se položaj izboljšal, bodo izvedli to anketo, ki predvideva popis številnih podatkov o organizacijskem ustroju, o prodajni tehniki, o številu uslužbencev ter njihovih socialno-gospodarskih značilnosti itd. Anketa se tiče okrog 18.000 trgovskih podjetij v deželi in ba zato globalna ter ne po načinu vzorcev. Odgovornost za anketo prevzemajo združenja trgovcev vseh treh pokrajin. To jamči za njeno resnost in za objektivnost podatkov, saj bodo pač trgovci najbolj zaupali svoji organizaciji ter se tudi ne bodo bali, da bi lahko podatki služili v kakšne davčne namene. To pa je važno spričo nezaupanja do takšnih anket.

Tajnik zveze trgovcev iz Trsta Geppi je najprej omenil vsedržavni gospodarski načrt, ki predvideva med drugim okrepitev trgovine in izboljšanje njene razdeljevalne mreže. Načrt predvideva tudi posebne spodbude za modernizacijo in reorganizacijo ustroja trgovskih podjetij. Pri tem bodo služila predvsem posojila po nizki obrestni meri. Razen tega bodo pomagali podjetjem tudi na področju organizacije, raziskav in strokovnega usposabljanja osebja. Zato nastaja vprašanje, kako prilagoditi krajevnim razmeram te splošne smotre. To vprašanje ni lahko, zlasti ne v naši deželi. Kar se tiče javnih posegov za razvoj trgovine, je treba upoštevati deželno zakonodajo, glavne značilnosti razdeljevalnega sistema v vseh treh pokrajinah ter važno vlogo, ki jo ima v nekaterih predelih dežele zunanja trgovina.

Geppi je zatem omenil, da je predsednik Berzanti v svojem poročilu o djeavnosti dežele zagotovil, da bo deželni odbor pripravil zakonski osnutek za izboljšanje in okrepitev razdeljevalne trgovinske mreže. V ta namen pa so potrebni podatki o položaju te mreže, čemur bo služila tudi pričujoča anketa. Z njo bodo ugotovili glavne značilnosti trgovskih podjetij, kako se upravljajo, kako v njih delajo, kakšne so možnosti za povečanje proizvodnosti po posameznih sektorjih v zvezi z vrsto blaga. Seveda bo imela anketa uspeh le, če bodo dali trgovci jasne in izčrpne odgovore. To je možno, kajti trgovci imajo zaupanje v svoje organizacije. Ravno zato ji je tudi deželni odbor poveril to nalogo. Smoter treh pokrajinskih organizacij trgovcev v deželi ni le zaščita interesov članov, marveč tudi dajanje pobud, ki lahko ovrednotijo socialno funkcijo trgovinskega sektorja ob upoštevanju splošnih interesov krajevnih skupnosti. To so glavni vzroki, da so zveze trgovcev sprejele vabilo deželnega odbora, da izvršijo predlagano anketo.

Zatem je tajnik Geppi še orisal način ankete in sestavo vprašalne pole, katero bodo te dni poslali trgovcem. Pri tem je tudi on poudaril, da morajo trgovci čimbolj vestno izpolniti te pole, saj bomo le tako dobili točno sliko o položaju trgovine v naši deželi.

Z vespe je padel

Včeraj popoldne so z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico 43-letnega delavca Giacoma Zaro z Lonjerske ceste 1-3 in ga s prognozo okrevanja v 10 dneh sprejeli na nevrokirurški oddelek. Žara je malo prej v Ul. San Cilino postal žrtev prometne nesreče. Proti Ul. Damiano Chiesa se je peljal na vespi TS 32420, ko pa je privozil do stavbe št. 50 prej omenjene ulice, je iz nepojasnjenih razlogov izgubil nadzorstvo nad vespo in se prevrnil. Pri padcu se je Žara pobil in ranil po glavi, desni strani čela in ličnici ter po desnem kolenu.

LADJE V PRISTANIŠČU

San Marco, Ornella I, Irma, L. Lauro, Palatino, Isarco, Enri, Saipa II, Ilitia, Lilion, Borea, M. Martini, Plaminia, M. Montanari, Lavoro, Linda Giovanna (It.), N. Tesla, Orebic, Varaždin (Jug.), Leonidas (Niz.), Sophia, Leon, Annamaria II, Nikodromos, Michalis, Assimina (Gr.), Adnan El Malki (ZAR), Chkalovsk, Shakhty, A. Gaidar (ZSSR), Kosova (Tu.), Curium (Cip.), Audax, Ariel, Old Warrior (Pa.), L. Panama (Braz.), Algit (Bolg.).

Potek plačevanja prometnega davka

V treh uradih Italijanskega avtomobilskega kluba (v Ul. Coroneo za člane kluba, na Tržaškem velesejmu in v Ul. Giulia za nečlane) se nadaljuje plačevanje prometnega davka za leto 1967 za motorna vozila s tržaško registracijo. Trije uradi poslujejo po naslednjem urniku: ob delavnikih od 8.30 do 12. ter od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 11.30. Na našem področju je danes 50.000 motornih vozil, za katera morajo lastniki plačati davek, sicer bodo morali od 10. t. m. dalje spraviti vozila s ceste ali pa plačati globo; do torka zvečer je plačalo prometni davek 18.244 ljudi, podrobnejših podatkov za včerajšnji dan pa še ni na razpolago. Na osrednjem sedežu ACI cenijo, da je v teku včerajšnjega dne plačalo davek nadaljnjih 3000 lastnikov vozil, tako da se število zavezancev, ki so v tem pogledu že opravili svojo dolžnost, približuje polovici vseh registriranih vozil.

Delitev daril otrokom

Včeraj dopoldne je bila v prostorih družbe «Ginastica Triestina» običajna vsakoletna januarska obdaritev otrok nameščencev vladnega komisariata in prefekture. Darila je 337 otrokom porazdelil sam komisar dr. Cappellini, prisotni pa so bili načelnik kabineta dr. Melaro, podprefekti, številni funkcionarji, ter seveda nameščenci, njihovi družinski člani ter otroci.

V gledališču «Verdi» bodo danes razdelili otrokom usiužbencev deželne uprave običajne darilne zavoje «befane». Pred razdelitvijo 331 zavojev bodo predvajali nekaj filmskih risank. Pri obdarovanju otrok bodo navzoči predsednik deželnega odbora Berzanti, predsednik sveta de Rinaldini in razni odborniki.

Prireditve v januarju v Nemškem kul. inštitutu

V Nemškem kulturnem inštitutu bodo v januarju naslednje kulturne prireditve:

V petek, 13. ob 19. uri v veliki dvorani, bo ravnatelj Italijanskega kulturnega inštituta v Hamburgu prof. dr. Livio Olivieri predaval v italijanščini o temi «Hamburg — vrata Nemčije v svet». Predavanje bodo spremljali diapozitivi.

V torek, 17. ob 21. uri bo v veliki dvorani koncert pianističnega dua «Aloys in Elfons Kontarsky» z naslednjim programom: W. A. Mozart: Andante e Variazioni K.V. 501, M. Ravel: Ma mere l'oye, P. Hindemith: Sonata za klavir štiriročno (1938), K. Stockhamusen: Klavierstueck IX (1961), F. Schubert: Divertissement a la Hongroise opu. 54.

V petek, 20. ob 21. uri v veliki dvorani predvajanje zadnjih petih številk «Wochenspiegel», informativnega tednika in vestnika Zah. Nemčije.

V četrtek, 26. ob 19. uri v knjižnici 9. večer ciklusa lekcij o temi «Tržaški pisci in nemška kultura». Govoril bo prof. Aurelio Ciacchi o temi «Carlo Antoni, filozof in germanist».

V torek, 31. ob 21. uri v veliki dvorani jazz koncert «Albert Mangelsdorff quintetta».

V umetnostni galeriji bodo v januarju razstavljeni kulturni manifesti, ki sta jih dala na razpolago Inter Nationes iz Bonna in Verkehrsamt Berlin.

Nalezljive bolezni

V dneh od 26.XII.1966 do 1.I.1967 so v tržaški občini zabeležili naslednje število primerov nalezljivih bolezni: škrlatinka 10, tifoidna mrzlica 1, ošpice 4, norice 6, vnetje priušesne slinavke 31, nalezljivo vnetje jeter 6 (2 izven občine), akutni sklepni revmatizem 1.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19,30 do 8,30)

Crevato, Ul. Roma 15; INAM, Al Cammello, Drevored XX. Settembre 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43; dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

SLUŽBA OBČINSKEGA ZDRAVNIKA. Za poklic v prazničnih dneh v primeru, če ni mogoče najti drugega zdravnika, je treba telefonirati na št. 90-235.

Slovensko gledališče v Trstu

KULTURNI DOM

Andrej Šuster Drabosnjak — Bruno Hartman

TA SVETI DAN VESELI DAN

igra o slovenskem božiču

Scena: ing. Viktor Molka
Glasba: Marjan Vodopivec
Kostumi: Alenka Bartlova
Obredni plesi: dr. Henrik Neubauer
Režiser: BRANKO GOMBAČ

Danes, 5. januarja ob 21. uri (sindikalni abonma)
V petek, 6. januarja ob 16. uri (abonma nedeljski popoldanski in okoliški)
V soboto, 7. januarja ob 20. uri (dijaški abonma)
V nedeljo, 8. januarja ob 16. uri

Na predstavo v petek bodo s podeželja vozili naslednji avtobusi:

1. avtobus:
Prečnik 15.05, Mavhinje 15.10, Cerovlje 15.15, Vižovlje 15.20, Sesljan 15.25, Nabrežina 15.30.

2. avtobus:
Križ 15.25, Prosek 15.30, Kontovel 15.30.

3. avtobus:
Šempolaj 14.50, Praprot 14.50, Trnovca 14.55, Samatorca 15, Saležd 15.05, Koludrovica 15.10, Zgonik 15.10, Mali Repen 15.15, Briščiki 15.20, V. Repen 15.25, Col 15.30, Tabor 15.30.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije tel. 734265.

Gledališča

Kulturni dom

Danes uprizori SG: Drabosnjak-Hartman «Ta sveti dan veseli dan», Božična pastoralka v dveh delih, Režija Branko Gombač.

Verdi

Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic za koncerta, ki bosta danes in 11. t.m. Posebna zanimivost obeh koncertov je, da je prvi posvečen samo godalom, drugi pa pihalom in zboru.

Prvi koncert bo dirigiral Francesco Cristofoli, program pa je naslednji:

Frescobaldi — Tokata za godala v Malipierovi predelavi (novo v Verdiju); Mozart — «Mala nočna glasba» KV 525; Beethoven — Velika fuga op. 133 za godala v Weingartnerjevi verziji; Schoneberg — «Verklaerte Nacht» op. 4 (novo v Verdiju); Strauss — Metamorfoze.

Drugi koncert bo dirigiral Daniele Paris, sodeloval bo pianist Sergio Cafaro. Program bo obsegal: A. Gabrieli — «Aria della battaglia» v transkripciji G. F. Ghedinija; Schuetz — Psalm 136 «Denket dem Herren» za mešani zbor, trombe, timpane in orgle (novo v Verdiju); Bach — Chor-Variationen «Vom Himmel hoch» v transkripciji Strawinskega za mešani zbor in orkester; Strawinsky — Simfonija za pihala (novo v Verdiju) in Koncert za klavir in pihala.

Orkester gledališča Verdi, Zborovodja Aldo Danieli. Kupci vstopnic za oba koncerta imajo popust.

Teatro Stabile

V galeriji Protti se danes nadaljuje prodaja vstopnic za prvo od štirih izrednih predstav «I lunatici» Thomasa Middletona in Williama Rowleya. Nastopajo Valentina Fortunato, Sergio Fantoni, Maria Fabbri, Enzo Garinei, Francesca Benedetti, Rio Erpichini, Aldo Puglisi. Režija Lica Ronconi. Predstava bo v Avditorija danes 5. t.m. ob 20,30 izven abonmaja. Abonenti za sezono 1966-67 bodo imeli popust 20 odst. proti predložitvi bona št. 1.

La Baracca di Trieste

V dvorani kulturnega krožka «Rinaldo Rinaldi» v Ul. Madonnina 19 bo v soboto, 7. t.m. ob 20,30 skupina Piccolo Teatro gledališča «La Baracca di Trieste» uprizorila dramo «Dnevnik Anne Frank».

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 4. januarja 1967 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo pa je 10 oseb.

UMRLI SO: 80-letna Maria Bin vd. Tommasi, 72-letni Giuseppe Demel, 86-letna Maria Rapotec por. Gombač, 78-letni Carlo Luzzatto, 73-letni Antonio Prodan, 59-letni Cesare Venchi, 59-letni Angelo Elmini, 88-letna Rosa Mladovan vd. Colli, 57-letna Emilia Grahonja por. Valerio, 92-letna Teresa Viscovich vd. Duiz.

Kino

Nazionale 14,30, 21,45 «Il dottor Živago» Metrocolor iz romana Borisa Pasternaka. Geraldine Chaplin, Alec Guinness, Omar Sharif.
Excelsior 16,00 «Lilli e il vagabondo» Barvne risanke.
Fenice 15,30 «Il buono, il brutto, il cattivo» Technicolor. Clint Eastwood. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Eden 15,30 «Cammina, non correre» Technicolor. Gary Grant, Samantha Eggart.
Grattacielo 16,00 «Scusi, lei è favorevole o contrario?» Technicolor. Alberto Sordi, Anita Ekberg, Silvana Mangano.
Ritz (Ulica San Francesco 10) 16,00 «The Eddie Chapman story» Eastmancolor. Yul Brynner, Romy Schneider, Cristopher Plummer.
Alabarda 16,30 «Tempo di massacro» Colorscope. Western. Franco Nero, Nino Castelnuovo. — Prepovedano mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 16,30 «Le spie vengono dal semifreddo» Technicolor. — Franco Franchi, Ciccio Ingrassia.
Cristallo 16,00 «Salomone e la regina di Saba» Technicolor.
Garibaldi 16,00 «Boccaccio 70» Technicolor. Prepovedano mladini pod 16. letom. Zadnji dan.
Aurora 16,00 «Operazione S. Gennaro».
Capitol 16,00 «Come imparai ad amare le donne» Technicolor. Robert Hoffman, Michele Mercier. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Impero 16,30 «Se tutte le donne del mondo (Operazione paradiso)».
Moderno 16,00 «Rita la zanzara» Technicolor. Rita Pavone, Peppino De Filippo, Laura Efrikian. — Zadnji dan.
Vittorio Veneto 16,00 «Baleari operazione oro» Technicolor.
Ideale 16,00 «OSS 77 operazione fior di loto» Technicolor.
Astoria (Ul. Zorutti, filobus št. 1) 16,00 «Il ritorno di Ringo» Technicolor. Giuliano Gemma.
Astra 16,30 «7 uomini d'oro».
Abbazia 16,00 «L'uomo che viene da Canyon City» Western. Technicolor. Robert Wood, M. Nussiack, F. Sancho.
Skedenj 16,00 «I gemelli del Texas» Eastmancolor. Walter Chiari, Raimondo Vianello, Diana Lory.

Eredi di Giuseppe Novak
TRGOVINA MANUFAKTUR IN RAZNEGA BLAGA
— TKANINE
— PLETENINE
— NOGAVICE IN RAZNO PERILO
TRST, Ul. Delle Torri 3 — Vogal Ul. Imbriani
Tel. 61022

R. GORETTI SUCC. DI C. SALVADEI
GUME
● PIRELLI
● MICHELIN
● CEAT
TRST
UL. F. SEVERO 3
TEL. 36995

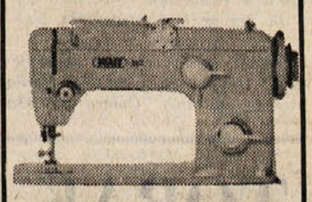
● Nemški šivalni stroji PFAFF za družino, obrt in industrijo
● Italijanski šivalni stroji VIGORELLI
● Originalni švicarski pletilni stroji SWISS MAGIC
● Stroji za krpanje nogavic VITOS
● Naprave za prevlačevanje kovinskih gumbov
● Stroji za likanje in likalniki za obrt in industrijo
● Šivanke, potrebščine, specializirana popravljalnica
Delponte Pietro & C.
Trst, Ul. Timeus, 12 - Tel. 90.279

KDOR SE PRVIČ NAROČI NA
PRIMORSKI DNEVNIK
ZA LETO 1967
● prihrani 3.300 lir
● podari družini lepo darilo
● prejme v dar še lepo slovensko knjigo
Telefonirajte na št. 37-338 ●
ali pa izročite vaš naslov raznašalcu ●
PRIMORSKI DNEVNIK
Ul. sv. Frančiška 20

IZŠLA JE PRVA ŠTEVILKA SLOVENSKE REVIJE
AVTO
Vaš najzvestejši avtomobilski svetovalec in spremljevalec. Izhajala bo vsakih 14 dni.
Dobite jo v TRŽAŠKI KNJIGARNI
za 160.— lir.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Angele Aver por. Giovannini daruje družina Hrevatin 1000 lir za Glasbeno matico.

POROČILO TRŽAŠKE FEDERACIJE

Stališče KPI do pogajanj za sestavo upravnih odborov

Federacija opozarja na resnost sedanjega mešetarjenja med tajništvi strank levega centra in zahteva razpravo v svetih

V zvezi s pogajanji za sestavo pokrajinskega in občinskega odbora v Trstu je izdala tržaška federacija KPI poročilo, v katerem pravi, da niso pokrajinskega in občinskega sveta sklicali niti prvič potem, ko je že minilo več kot mesec dni od volitev. Tržaška federacija KPI protestira, ker razpravljajo o sestavi odborov med političnimi tajništvi strank leve sredine in na podlagi argumentov, ki zelo daleč od interesov volivcev, namesto da bi o tem razpravljali na edinem zakonitem sedežu, to je v obeh svetih. Tržaški komunisti obsojajo tudi resno dejstvo, da se še enkrat največ razpravlja o tistih, ki se nanaša na šovinistični protislovenski ugovor, ki so ga republikanci postavili proti imenovanju slovenskega odbornika, čeprav pravijo, da so pristni demokratje in dosledni antifašisti. Ta plat sedanjega napetega položaja med strankami leve sredine v Trstu potrjuje pravilno stališče, ki so ga zavzeli tržaški komunisti takrat, ko je razpravljalo o vprašanju vključitve svetovalca Hreščaka v občinski odbor. Ta vključitev, ki je zaletela na najbolj odločen odpor desnice, se ni izvršila na pobudo hrščanske demokracije in njenih drugih zaveznikov kot pravično in pravno priznanje popolne pravice državljana slovenske narodnosti, niti kot dejanje, ki bi moralo biti uvod v priznanje vseh drugih pravic narodnih manjšin, ki jih še vedno ne upoštevajo v praksi, ampak samo kot sp

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Okradenca zasačila tatiča s plenom katerega sta hotela prodati starinarju

Mož ju je pridržal, žena pa je skočila do karabinjerjev, ki so ju prijeli - Obsojena brata in tudi starinar

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Corsi, tožilec Rosario, zapisnikar Rubini, obramba Padovani) so se morali zagovarjati 22-letni Carli Gabriele iz Ul. Broletto 18 in njegov 21-letni brat Oliviero ter 29-letni Raffaele Lanotte iz Uu. delle Moniche.

Brata Carli sta bila obtožena večjega števila tatvin odpadkov železa in bakra, a Lanotte, da je neprevidno odkupil ukradeno blago. Nekaj tatvin sta [illegible] zagrešila skupno, nekaj pa jih je zagrešil Gabriele Carli sam. S tatvinami sta brata oškodovala Mario Roso Romeo por Lanfranchini, ki je lastnica skladišča železnih in drugih kovinskih odpadkov v Ul. sv. Marka 46.

Sodnijske oblasti so prišle na sled tatičem čisto slučajno, ali bolje povedano s pomočjo okradenke in njenega moža. Gabriele Carli se je 1. novembra lani splazil v skladišče v Ul. sv Marka. Pri tem je moral preskočiti železno mrežo, ki obdaja skladišče ter izvršiti še nekatere druge vlomiliške podvige. Potem je poiskal dve vreči, ki jih je napolnil z odpadki, in med drugim tudi z bakreno žico. Nato je izginil brez sledu.

Gabriele je odnesel vreči do bližnjega grmičevja ob bivši železniški progi ter ju pustil tam, zjutraj pa ju je odnesel na svoj dom. Potem je poklical brata, da bi mu pomagal nesti vreče do starinarja Lanotte, ki ima svoje skladišče v Istrski ulici 15. Še prej pa je Gabriele zažgal na bakreni žici svileni omot. Mladeniča pa sta imela smolo, ker je bilo skladišče, ko sta prišla tja ob 7. uri še zaprto. Zato sta morala čakati, da pride lastnik. Prav tedaj pa je šla mimo Lanfranchinijeva v družbi s svojim moškim. Ženska je opazila mladeniča z vrečama. Ker je bila že ugotovila, da so ponoči tatovi obiskali njeno skladišče ter ji odnesli razne kovinske odpadke in dve vreči, je takoj zasumila, da se je srečala prav s krivcema. Možu je naročila, naj pridrži mladeniča, a sama je stekla na karabinjersko postajo, kjer je prijavila tatvino in povedala, da mož že straži krivca.

Tako je prišlo do aretacije obeh bratov. Carlijeva sta povedala, da sta prej izvršila v istem skladišču 4 druge tatvine, ki so jima vrgle 7.000, 12.000 in dvakrat po 20.000 lir. Vrednost ukradenega blaga pri zadnji tatvini pa je znašala 24.000 lir. Nekatere tatvine sta zagrešila skupaj, druge pa samo Gabriele. Brat pa mu je vedno pomagal pri prenašanju in prodajanju.

Mladeniča nista mogla seveda zatajiti imena starinarja, kateremu sta prodajala ukradeno blago. Šlo je za Lanotteja, katerega so karabinjerji zaslišali. Moški pa je trdil, da sploh ni vedel, da je šlo za ukradeno blago. Obramba mu je bila lažja, ker je vedno točno vpisal v seznam ime prodajalca in njegove osebne podatke. Karabinjerji mu seveda niso verjeli, ker so menili, da bi moral moški sumiti, da gre za ukradeno blago, saj sta mu brata prodala večje količine odpadkov. Lanotte je spočetka trdil, da je šlo le za pet kupčij, toda agentom se je posrečilo dokazati, da je bilo to število mnogo večje. Od 23. junija lani do 27. oktobra jih je bilo kar 29. Spričo tako visokega števila ni bilo skoraj mogoče upravičeno domnevati, da ni mogel kupec sumiti v zakonito lastništvo odpadkov.

Carlijeva sta prišla pred kazenske sodnike iz koronejskih zaporov, medtem ko Lanotte ni bil priprt. Oba brata sta ponovila svoje prejšnje izjave ter priznala krivdo, Lanotte pa je vztrajal pri prvotni tezi: nikoli ni niti malo podvomil v zakonitost kupčije, ker je brata poznal ter je vestno zabeležil vse odkupljene predmete.

Glavni tožilec je zahteval, naj sodniki spoznajo vse tri za krive ter naj obsodijo Oliviera na 1 leto in 3 mesece zapora ter 100.000 lir globe, a Gabriela na 1 leto zapora ter 50.000 lir globe. Lanotteja pa naj bi obsodili na plačilo 10.000 lir denarne kazni. Obramba pa je menila, da bi morali obema bratoma priznati pravico do splošnih olajševalnih okoliščin ter jima naložiti najnižjo kazen Lanotteja pa bi morali oprostiti zaradi pomanjkanja dokazov, ali pa ga kaznovati zelo milo.

Sodniki so obsodili Gabriela na 9 mesecev zapora ter 50.000 lir globe in Oliviera na 1 leto in 1 mesec zapora ter 70.000 lir globe. Kazen je za tega višja, ker je bil mladenič že kaznovan 2. maja 1964. Tedaj so ga sodniki obsodili pogojno zaradi tatvine na 5 mesecev in 10 dni zapora. To kazen bo moral sedaj prestati. Lanotteja so sedaj obsodili na 10.000 lir denarne kazni.

Pred istimi sodniki se je moral zagovarjati tudi 47-letni Comparini Gino iz Ul. Pondares 5, ki je bil obtožen, da je 15. novembra lani ukradel v neki gostilni 10.500 lir Giovanniju Klevi, Ker je Comparini zagrešil tatvino z raznimi obtežilnimi okoliščinami, so mu sodili v pripornem stanju.

Bilo je ob 17.40 omenjenega dne, ko je mestni redar Battista Cosimi opazil v Ul. Fonderia dva moška, ki sta se prepirala in tepla. Agent je posegel vmes ter odpeljal oba na bližnje poveljstvo. Tu so ugotovili istovetnost obeh. Eden je bil Comparini, drugi pa 62-letni Libero Zaratti iz Ul. della Guardia. Ta je povedal, da je bil v gostilni skupaj s Comparinijem in Klevo. Nenadoma je opazil, kako je Comparini segel v Klevov žep ter se polastil njegove listnice. Kleva se ni zavedel tatvine, ker je bil popolnoma pijan. Tat je potem skušal zbežati, toda priča ga je zasledovala po Ul. Fonderia, kjer je prišlo do pretepa.

Javni tožilec je zahteval za tatu 2 leti zapora in 50.000 lir globe, sodniki pa so mu prisodili 9 mesecev zapora in 45.000 lir globe.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Desetletnica ustanovitve bolnišnice v Šempetru

Pomanjkanje denarja za dograditev nove bolnišnice
Novo parkirališče za tovornjake v Rožni dolini

V Šempetru pri Gorici so proslavili 10. obletnico ustanovitve bolnišnice. Proslavi sta poleg številnih zdravstvenih delavcev iz Goriške, prisostvovala tudi ravnatelj in upravnik bolnišnice iz Gorice. Ob tej priliki so proglasili tamkajšnjega ravnatelja bolnišnice dr. Zorana Poljšaka za primarija. To je v Jugoslaviji časten naslov in ga podeljujejo omejenemu številu strokovno najuspešnejših zdravnikov.

Čeprav so se v zadnjih letih pogoji na področju zdravstva v Sloveniji zelo izboljšali, deluje bolnišnica v Šempetru v zelo težavnem položaju. Ima namreč zelo neprimerne prostore. Samo velikim prizadevanjem zdravniškemu kadru se imajo zahvaliti, da je bilo moč organizirati v okviru bolnišnice praktično vse oddelke, ki jih potrebuje splošna medicina. Skupaj ima bolnišnica, na katere gravitira blizu 100.000 ljudi, 463 postelj.

V Šempetru so sicer pred časom začeli graditi novo bolnišnico z več kakor 800 posteljami. Doslej so v izgradnjo objekta vložili nad pol milijarde dinarjev. Vendar so dela prekinili, ker so zaradi gospodarske reforme uvedli skrajno varčevanje z denarjem. Potrebovali pa bodo skupaj še kako poldrugo milijardo dinarjev. Zaenkrat je težko reči, kdaj bodo lahko nadaljevali z gradnjo.

* * *

Novogoriško podjetje za avtobusni promet bo uvedlo dve novi mednarodni progi, ki bosta povezovali Gorico in Idrijo. Ena bo šla iz Gorice po Vipavski dolini čez Črni vrh v Idrijo, druga pa po Soški dolini skozi Tolmin v Idrijo. Urnika in točnega začetka obratovanja novih prog, ki bosta za prebivalce na obeh straneh meje nedvomno zelo pomembni, nam še niso točno povedali.

* * *

V Rožni dolini pri Rdeči hiši so na jugoslovanski strani zaključili dela pri izgradnji novega parkirnega prostora za tovornjake, ki bodo namenjeni iz Italije v Jugoslavijo. Na parkirnem prostoru, ki je ograjen in opremljen s sodobnimi napravami, bodo carinski organi opravljali preglede blaga za carinjenje. Skupaj bodo sprejeli v pregled lahko po 36 tovornjakov.

Novoletna izjava župana Martine

V našem poročilu o čestitkah županov z obeh strani meje ob novem letu, je po krivdi agencije, ki nam je voščila posredovala, izostala izjava goriškega župana Martine, ki jo je oddajal tudi radio Koper.

Župan Martina je dejal: «Ni le običaj, marveč predvsem potreba, da ob koncu vsakega leta napravimo bilanco opravljenega dela pregledamo dosežene rezultate in tudi tisto, kar bi lahko storili, pa ni bilo storjeno. Kar zadeva stike med obmejnim prebivalstvom, mislim, da lahko zatrdim, da je leto 1966 pomenilo nadaljnje izboljšanje. Toda že sam občuten promet oseb in blaga priča o objektivnem položaju, ki je odličen. Toda ob koncu leta je običaj, da pregledamo ne le prehojeno pot, marveč tudi, da pripravimo programe in predvidevanja. Predvidevanja so zame težavna, toda glede programov, vsaj kar je v naši moči, menim, da morajo težiti k nadaljnjim izboljšanjem na vseh področjih medsebojnega sodelovanja — od običajnih stikov dobrega sosedstva do gospodarskega in kulturnega področja ker bomo le tako predvsem pokazali visok smisel civilizacije, ki preveva obmejno prebivalstvo, ki si želi vedno bolj živeti v slogi in miru. To je moje prisrčno in iskreno voščilo, ki ga izražam ob novem letu.»

Kino na Opčinah

predvaja danes, 5. t. m. ob 18. uri barvni film:

L'amore in 4 dimensioni

(Ljubezen v štirih dimenzijah)

Igrajo: FRANCA RAME, M. MERCIER, P. LERGOY, SYLVA KOSCINA

URARNE in ZLATARNE SEDMAK

- TRST Viale XX Settembre 16 tel 96016
- NABREŽINA (center)
- SESLJAN (center)

ZLATI IN SREBRNI OKRASNI PREDMETI

EMPORIO ISTRIANO

TRST
LARGO BARRIERA VECCHIA 2 — TEL. 41-444
UL. S. CATERINA DA SIENA 11 — TEL. 37-386

RIM
CORSO VITT. EMANUELE 11 — TEL. 672-773

VIDEM
UL. POSCOLLE 12 A — TEL. 55-686

RAZPRODAJNO BLAGO IZ TOVARN

9. januarja se bo začela velika razprodaja ob koncu sezone

VSE PO ZELO ZNIŽANIH CENAH!

Volneno in svileno blago
Bombaževina
Žamet
Tekstil za opremo stanovanja
Konfekcija za ženske

Goriško-beneški dnevnik

NA SESTANKU NA ŽUPANSTVU V SOVODNJAH

Podtajnik Ceccherini seznanjen z važnimi sovodenjskimi vprašanji

Vladni predstavnik je sovodenjskim občinskim možem obljubil izdatno pomoč pri premagovanju njihovih težav

Na povabilo sovodenjskega župana je podtajnik v notranjem ministrstvu posl. Guido Ceccherini obiskal v torek zvečer sovodenjsko občino. Spremljala sta ga goriški prefekt dr. Principalle in pokrajinski odbornik Marko Waltritsch, ki je podtajniku že prej prikazal številne potrebe sovodenjske občine.

Na županstvu so podministra Ceccherinija sprejeli župan Jožef Češčut, občinski odbornik Janko Cotič, Fran Petejan, Marčelo Devetak in Danilo Ožbot, občinski tajnik Primo Cresta in karabinjerski marešjalo Luigi Pellegrini. Potem ko se je posl. Ceccherini seznanil z občinskim osebjem, si je ogledal prenovljen občinski sedež.

V sejni dvorani je nato župan izrekel pozdravne besede vladnemu predstavniku, ki je znan na Goriškem, ker je znal dobiti obširno pomoč iz Rima za številne občine v naši pokrajini. Nato je župan Češčut prikazal številne probleme, ki tarejo sovodenjsko občinsko upravo. Na prvem mestu je vprašanje izgradnje novih šolskih poslopij in modernizacija že obstoječih. Vsa šolska poslopja v sovodenjski občini so namreč bila zgrajena še pred prvo svetovno vojno. Župan je zahteval tudi pomoč pri prevozu otrok z Vrha v otroški vrtec v Sovodnjah, namestitev telefona na Vrhu ter skoro brezizhodno vprašanje ureditve ceste, ki pelje z Vrha do pokrajinske ceste Zagraj-Devetaki; ta cesta služi skoro izključno prebivalcem Vrha, speljana pa je po doberdobskem občinskem ozemlju. Potrebno bo tudi dokončati olepševalna dela na poslopju sovodenjskega županstva.

Podtajnik Ceccherini je obljubil svoje zanimanje za vsa predložena vprašanja ter obljubil vsestransko in hitro pomoč v zadevah, ki spadajo v resor notranjega ministrstva. Kar se obnove šolskih poslopij tiče, je svetoval, da bi občinska uprava nekaj časa počakala, dokler ne stopi v veljavo nov šolski načrt (Piano della scuola), ki predvideva obvezo s strani države za gradnjo novih šolskih poslopij. Svetoval je tudi, da bi šole na območju občine čimbolj združili, da bi tako prihranili na vzdrževanju šolskih poslopij ter pomagali odstranjevati težave učiteljem, ki imajo opravka z mešanimi razredi.

Skupno s prefektom so se našle razne oblike reševanja problemov ki so bili nakazani. Med temi je nujna ureditev in popravilo vrtcev ter problem vaških cest. V najkrajšem času bo prefekt sklical sestanek županov občin, ki mejijo na Sovodnje, da bi našli skupno rešitev. Prav tako je Ceccherini obljubil svoje zanimanje za namestitev telefona na Vrhu.

Pred zaključkom sestanka je podtajnik Ceccherini izrazil svoje zadovoljstvo nad delom občinskih mož, ker so znali in znajo dobro upravljati občino, kljub skromnosti občinskega proračuna. Ob tej priliki se je spomnil besed, ki jih je predsednik republike Saragat izrekel ob priliki nedavnega obiska v naši deželi, ko je pohvalil občinske upravitelje, ker znajo upravljati naše občine z dostojnostjo in brez megalomanije.

Novi upravni odbor trgovinske zbornice

Že pred nekaj meseci je bil po odstopu prejšnjega predsednika trgovinske zbornice inž. Rigonata, ki je bil preveč zaposlen drugod, imenovan na to mesto goriški trgovec Silvio Bressan. Sedaj pa je deželni odbor na predlog odbornika za trgovino in industrijo imenoval tudi člane novega upravnega odbora pri tej goriški ustanovi.

V novem odboru so: Barnaba za trgovce, Grassilli za industrijo, dr. Marsano za kmetijstvo, Andrian za direktne obdelovalce, Sacchetti za obrtnike, Zuliani za sindikate, Caselgrandi za pomorstvo in Del Ben za turizem.

Rok za plačilo takse za motorna vozila

Že od ponedeljka dalje imajo na sedežu avtomobilskega kluba v Gorici precej dela s sprejemanjem plačil za avtomobilske takse za tekoče leto in proti vsakemu prekovanju je bila že v ponedeljek vrsta pred zadevno blagajno.

Da bi kdo od prizadetih ne zamudil s plačilom, naj navedemo, da zapade rok za plačilo takse za avtomobile dne 10. januarja; za tovornike 15. januarja, za mopede (brez tablice) dne 25. januarja ter za motocikle in skuterje 10. februarja. Vidimacijo šoferskih knjižic je treba opraviti do 28. februarja.

Po zgoraj navedenih datumih ne smejo krožiti po cestah vozila, ki niso v redu s plačilom takse za tekoče leto.

Blagoslovitev motornih vozil jutri na Peči

Kot lansko leto bo tudi letos domači župnik prof. Butkovič blagoslovil jutri po maši, ki se začne ob 9. uri, motorna vozila, ki jih bodo pripeljali vaščani iz Rupe in Peči pred cerkev na Peči. Obred bo okrog 10. ure.

PRIHODNJO NEDELJO V ČEDADU

TRADICIONALNO SREČANJE BENEČANSKIH EMIGRANTOV

Dopoldne bo v gledališču «A. Ristori» koncert Birtičevih «Beneških fantov», popoldne pa veselica v prostorih prosvetnega društva «Ivan Trinko» v Čedadu

V nedeljo, 8. t.m. bo v Čedadu tudi letos tradicionalno srečanje emigrantov iz Beneške Slovenije. Tudi letošnjo prireditev bo organiziralo prosvetno društvo «Ivan Trinko», ki upa da bo srečanje uspelo še boljše kot v preteklem letu.

Spored prireditve je naslednji:

Dopoldne ob 10. uri bo v dvorani gledališča «Adelaide Ristori» koncert popularnega ansambla Antona Birtiča «Beneški fantje», ki bo izvajal narodne beneške pesmi in furlanske «villotte». Udeležence bo pozdravil predstavnik prosvetnega društva «Ivan Trinko». Dobiček je namenjen poplavljencem videmske pokrajine. Prireditelji vabijo na ta koncert poleg beneških tudi vse tržaške in goriške Slovence.

Pravo srečanje emigrantov pa je na sporedu popoldne, in sicer na sedežu prosvetnega društva «Ivan Trinko» v Ul. Monastero št. 20 v Čedadu. Emigrante bo pozdravil predstavnik P.d. «Ivan Trinko». Pozdrave pa bodo prinesli zastopniki PSU, KPI in verjetno še nekaterih drugih strank. Med srečanjem bodo prepevali ponovno Birtičevi «Beneški fantje». Poskrbljeno bo za pijačo in jedačo. Tudi letos se bo srečanje zaključilo z domačo veselico in plesom.

Prijava traktorjev za nakazilo nafte

Traktoristi in lastniki drugih kmetijskih strojev so dolžni v najkrajšem času vložiti prijavo pri uradu za kmetijsko motorizacijo (UMA) v Gorici, zaradi pridobitve potrebnega nakazila za nafto in drugo tekoče gorivo, ki ga bodo med letom potrebovali za svoje stroje. Prizadeti kmetovalci se lahko v zadevi obrnejo za pomoč tudi do Kmečke zveze, ker je treba v prijavi navesti tudi spremembe na posestvu med letom in druge podatke.

Orgelski koncert prof. Huberta Breganta v cerkvi sv. Ignacija

V petek 13. januarja 1967 bo ob 20.30 v cerkvi sv. Ignacija na Travniku v Gorici orgelski koncert. Igral bo slovenski organist prof. Hubert Bregant. Koncert obsega izključno samo skladbe božičnih melodij klasičnih in sodobnih mojstrov. Koncert prireja Zveza katoliške prosvete v Gorici; vstop je prost.

Bregant je imel svoj prvi orgelski koncert novembra 1965. leta ter je bil za svoja izvajanja deležen splošnega priznanja občinstva in kritike.

Pri cepljenju drv se je ranil

Včeraj popoldne nekaj pred 17. uro je 71-letni Antonio Olivi iz Gorice, Ul. Brigata Lambro 49, cepil drva v domači kleti. Pri tem delu pa mu je kos drva odletel v glavo tako močno, da ga je udaril na sencih in mu povzročil pretres možganov. Odpeljali so ga v civilno bolnišnico, kjer so ga pridržali za 15 dni na zdravljenju.

PO PODATKIH OBMEJNIH ORGANOV NA GORIŠKEM

Nad 7,4 milijona prehodov lani s potnimi listi in prepustnicami

Od tega je bilo pri Rdeči hiši nad 6,1 milijona prehodov - Velik napredek v primerjavi z l. 1965 - Pohvala obmejnim organom - Potrebni so še novi prehodi

Maloobmejni osebni promet s prepustnicami raznih vrst in s potnimi listi je na goriškem mejnem področju dosegel lani lep napredek v primerjavi s prometom v letu 1965. Po podatkih obmejne policije v Gorici so lani na tem področju zabeležili kar 7.435.541 prehodov domačih in tujih potnikov na vseh prehodih prve in druge kategorije goriškega področja. Od tega je prešlo mejo s potnimi listi (v oklepaju so podatki za leto 1965) 3.587.162 (693.271) italijanskih državljanov in 440.216 (160.195) tujih državljanov. S prepustnicami vseh vrst je šlo na drugo stran 2.125.243 (902.353) italijanskih državljanov in 1.282.920 (1.082.046) jugoslovanskih državljanov.

Ker je znašal leta 1965 celoten osebni promet 2.837.869 prehodov, je bil torej lani dosežen napredek kar za 4.597.672 prehodov več ali za okrog 160 od sto več od prejšnjega let...

Kot običajno je bilo tudi lani najbolj živahno na prehodu pri Rdeči hiši, kjer so zabeležili 3.584.969 prehodov italijanskih državljanov s potnimi listi ter 439.030 prehodov tujih državljanov. S prepustnicami je na tem prehodu šlo na drugo stran 1.498.109 italijanskih in 596.137 jugoslovanskih državljanov; skupaj torej je bilo samo pri Rdeči hiši 6 milijonov 118.245 prehodov, kar vsekakor opraviči vrste avtomobilov in tovornjakov, ki so v zadnjem času vedno polj pogoste in vedno daljše na tem prehodu.

Poveljstvo obmejne policije je v svojem poročilu odnosno pripombah k tem podatkom poudarilo, da so vsi uslužbenci, ki opravljajo kontrolno službo na mejnih prehodih, vključno finančni stražniki, izvrševali to delo s hvale vredno prizadevnostjo ter tako omilili težave, ki jih povzroča večji promet.

Z naše strani naj pripomnimo, da tako naglo naraščanje prometa narekuje nujne ukrepe za pospešitev vsega postopka, da bi odpravili vsako nepotrebno čakanje. V tem smislu so že govorili na obeh straneh meje o potrebi, da bi odprli še nove mejne prehode prve kategorije za prehod s potnimi listi, ki je še posebno narasel po odpravi vizumov in olajšanju pri izdaji potnih listov. Prav tako bi bilo treba poglobiti podvoz pod železniško progo pri Rdeči hiši in povečati parkirni prostor za tovorni promet. Na jugoslovanski strani so že sprejeli v tem smislu ustrezne ukrepe in tudi goriška občinska uprava se menda pogaja za odkup zemljišča za povečanje parkirnega prostora.

Urnik trgovin za 6. januar

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da bo za praznik Treh kraljev danes in jutri veljal za trgovine na Goriškem naslednji urnik:

Danes, 5. januarja: vse trgovine so lahko odprte zvečer do 19.30. Mesnice bodo obratovale tudi popoldne.

Jutri, 6. januarja: dopoldne bodo odprte pekarne in mlekarne do zaključka razdeljevanja kruha in mleka; cvetličarne bodo odprte od 8.30 do 13. ure; vse druge trgovine ves dan zaprte.

Ta urnik velja za vse občine na Goriškem.

Tekmovanje v briškoli za krvodajalce

V soboto, 7. januarja ob 21. uri bo imelo društvo krvodajalcev v Gorici prvo tekmovanje v briškoli, ki se ga morejo udeležiti samo člani.

Z ZBOROVANJA KMETOVALCEV V GORICI

Zveza posoških živinorejcev je končno uradno priznana

Nujno je potrebna arondacija zemljišča in zmanjšanje proizvodnih stroškov - Bodoča naloga vinogradništva in sadjarstva

Ob priliki zadnjega zborovanja kmetovalcev in kmetijskih strokovnjakov v dvorani trgovinske zbornice, kjer je načelnik pokrajinskega kmetijskega nadzorništva dr. Vianello predstavil svojo brošuro z najnovejšimi statističnimi podatki o goriškem kmetijstvu, se je razvila po njegovem poročilu zanimiva debata, v katero je poseglo več govornikov.

Predstavnik kmetijstva pri trgovinski zbornici prof. Marsano je ob tej priliki sporočil, da so končno priznali zvezo posoških živinorejcev; v kratkem pričakujejo uradno potrdilo takega pravnega priznanja. V novi zvezi bodo združeni tako rejci šekaste furlanske pasme, kot rejci sive planinske pasme, ki je zlasti razširjena po našem Krasu in drugih naših občinah. V svojem posegu je prof. Marsano podčrtal veliko važnost in nujnost arondacije kmetijske posesti, da se doseže boljše in cenejše obdelovanje, kar je nujno potrebno ob skorajšnji konkurenci, ki bo vedno bolj občutna v sklopu evropske gospodarske skupnosti.

Omenil je nadalje važnost evropskega središča za sadjarstvo, ki ima svoj sedež v Trstu. Kritiziral je nekatere navedbe v poročilih dr. Vianella in poimenovanje kmetijskih predelov naše pokrajine, ki imajo že ustaljeno in značilno ime. V ostalem je omenil, da je podobne podatke že objavil pred leti on sam in da sedanja brošura prinaša v glavnem le z zadnjimi podatki izpopolnjene statistike. Omenil je nadalje vedno večjo proizvodnjo žlahtnega grozdja in tipičnih vin ter istočasno upadanje proizvodnje navadnega grozdja in navadnih vin. To še bolj narekuje nujnost konzorcialne kleti za Brda in ustekleničenje tipičnih briških vin z zaščiteno značko. Prav tako je ugotovil potrebo po temeljiti reformi pridelovanja češenj; ta panoga sadjarstva se v sedanji obliki nikakor ne izplača in bi bilo potrebno nadomestiti sedanja razpršena in zanemarjena češnjeva drevesa z urejenimi češnjevimi nasadi, ki bi omogočili racionalnejšo oskrbo in obiranje sadu. Zaključil je, da bi za te in druge ukrepe potrebovali večjo pomoč deželne uprave.

Tako pomoč je obljubil v svojem posegu zastopnik odborništva za kmetijstvo dr. Cargniel, ki je obširno govoril tudi o racionalni gojitvi topolov, kar pa ne zanima mnogo naše področje.

Odv. Hugues pa je, govoreč o živinoreji, trdil, da uvoz goveje živine iz Jugoslavije povzroča precejšnjo konkurenco domači živinoreji, ki se zaradi tega ne more razviti tako, kot bi bilo potrebno. Zato je predlagal, naj bi se tak uvoz deloma omejilo.

Povpraševanje iz Trsta po plemenski živini

Veterinarski urad iz Trsta se je obrnil do pokrajinskega živinozdravnika v Gorici z vprašanjem, če bi lahko nabavili na Goriškem plemensko živino sive pasme, ki ni okužena s tuberkulozo ali brucelozo Na Tržaškem potrebujejo namreč tako živino, da bi nadomestili tisto govedo, ki so ga morali zaklati ob akciji za asanacijo tamkajšnjih hlevov.

Živinorejci sive planinske pasme, ki imajo tako živino na prodaj, naj to sporočijo pokrajinskemu živinozdraviškemu uradu v Trstu ali v Gorici.

Vremenoslovska postaja na letališču v Ronkah

Od 1. januarja deluje na julijskem letališču v Ronkah nova vremenoslovska postaja vojaškega letalstva. Naprave, ki so jih premestili z goriškega letališča, so namestili na nadzornem stolpu. Služba je v stalni zvezi z vsemi vremenoslovskimi postajami na državnem ozemlju, ki so pod vojaško upravo, ter oskrbuje s podatki vse letalske centre. Naprave so tako izpopolnjene, da je mogoče z njimi letalcem posredovati vse vremenoslovske podatke kakor tudi predvidevanja, tako da je polet čimbolj varen.

S paro se je opekla

Zaradi slabe varovalke na ekonomičnem loncu se je včeraj opekla 31-letna Maria Pia Valentunizzu iz Ul. Valentinis 102 v Tržiču. Para ji je povzročila opekline prve in druge stopnje po vratu, prsih in rokah; okrevala bo v 10 dneh.

Padec s kolesom v Podgori

Včeraj ob 18.30 so nudili prvo pomoč 53-letnemu Romanu Marinija iz Podgore, Ul Cotonificio 17, ki je malo prej padel s kolesom v Ul. Slataper. Pri padcu si je zlomil nosno kost; okreval bo v 10 dneh.

Kino

Gorica

VERDI. 17.15: «Le fate», A. Sordi in C. Cardinale. Italijanski kinemaskopski film; mladini pod 14. letom prepovedan.
CORSO. 17—22: «Tempo di ridere», J. Gaven in J. Pulver; barvni kinemaskopski film.
MODERNISSIMO. 16—22.30: «I professionisti», Burt Lancaster in Claudia Cardinale. Ameriški film v barvah in kinemaskopu
VITTORIA 17—21.30: «L'ultimo dei Monicani», J. Taylor in B. Loy. Kinemaskopski film v barvah.
CENTRALE. 17.15—21.30: «La montagna di luce-operazione kohinor», R. Harrison in L. Gilli. Kinemaskope v barvah.

Tržič

AZZURRO. 17.30—22: «Rita la zanzara», Rita Pavone in Giancarlo Giannini Barvni film.
EXCELSIOR. 16-22: «Un milione di anni fa», R. Welch in J. Richardson Kinemaskopski film
PRINCIPE 17.30—22: «Yanky», P. Leroy in A. Celi. Barvni film.
S. MICHEL. : 19—22: L'isola dei delfini blu», C. Kaye. Barvni film.

Ronke

EXCELSIOR. 19—22: «La 18.a spia», R. Gaulet in C. Careni. Barvni film.
RIO. 19—21.30: «La spia dai due volti», R. Vaughn in S Berger. Kinemaskopski film v barvah.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna Pontoni-Bassi, Ul. Raštel 26. — Tel. 33-49

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
Danes ves dan in ponoči je v Ronkah odprta lekarna dr. Sergio Olivetti — Ul. Roma — Tel. 72-393.

VČERAJ ZJUTRAJ V UL. SAN LORENZON

Z avtom do smrti povozil otroka ki je v Ronkah stekel čez cesto

6-letni otrok se je iztrgal iz rok 8-letnega bratca - Umrl je med prevozom v bolnišnico zaradi notranjih poškodb

Smrtna prometna nesreča se je pripetila včeraj zjutraj v Ronkah. Žrtev je postal komaj šestletni otrok, ki je nepredvidno stekel čez cesto ravno v trenutku, ko se je pripeljal mimo avtomobil. Otrokovo stanje je bilo zelo resno in so ga nemudoma odpeljali v tržiško civilno bolnišnico, kamor pa so pripeljali mrtvega.

Nesreča se je pripetila ob 9. uri v Ul. San Lorenzon, žrtev pa je Fabio Pravisano iz Ul. 25. aprila 6. Mali Fabio je šel skupno s svojim starejšim bratom 8-letnim Giancarlom v smeri proti župnišču. Pred pekarno Marocco se je Fabio iztrgal iz rok starejšega brata, stekel nekaj metrov po pločniku, potem pa še je, ne meneč se za promet, pognal čez cesto. Vtem je iz Ulice D'Annunzio prišel fiat 1100 GO 28259, ki ga je vozil 39-letni Fulvio Pin iz Štarancana, Ul. Venezia 8. Šoferju je ostalo prav malo možnosti za zaustavljanje vozila, ker je otrok docela nepričakovano stekel predenj. S sprednjim delom je Pin otroka zbil na tla ter mu zlomil stegnenico in povzročil hude notranje poškodbe.

Marmorna plošča padla na nogo

Včeraj nekaj po 17. uri so pripeljali v civilno bolnišnico v Gorici 9-letno Ottavio Marego iz Farre, Ul. Dante 40. Zdravniki so ji ugotovili zlom desne noge in druge poškodbe ter so jo pridržali za 20 dni na zdravljenju Mati, ki je deklico spremljala je povedala, da se je poškodovala pri igri na domačem dvorišču, kjer ji je padla na nogo težka marmornata plošča.

Nesreča pristaniškega delavca

Z naloženega tovornjaka je padel pristaniški delavec 26-letni Sergio Furlan iz Štarancana. Nesreča se mu je pripetila v pristanišču Porto rosega, kjer je razkladal zvrhan tovornjak hlodov. Udaril se je v bok ter se bo zdravil 15 dni.

šport šport šport šport šport

ZA MEDCELINSKI POKAL KOŠARKARSKIH PRVAKOV

Simmenthal 82 Slavija 77

NEAPELJ, 4. — V navdušujoči igri je danes italijanski prvak Simmenthal premagal v prvi tekmi letošnje izvedbe turnirja za medcelinski pokal košarkarskih prvakov peterko praške Slavije z rezultatom 82:77. Prvi polčas se je zaključil z 41:40 v korist milanskih košarkarjev.

Danes v Vareseju Corinthians - Goodyear

VARESE, 4. — Jutri bo druga tekma letošnjega turnirja za medcelinski pokal košarkarskih prvakov med peterkama brazilskega Cortinthiansa in ameriškega Goodyearsa. Ekipi bosta nastopili v naslednjih postavah:

CORINTHIANS: Amaur Pasos (višina 1,92 m), Marques Wlamir (1,87), Maciel Ubiratan (1,99), Filippi Eduardo (1,82), Osvaldo Orti (1,90), Renè Salomon (1,94), Renato Pena (1,87), Giusè Sacramento (1,78), Renzo Leonardi (1,80), Rosabranca (1,92).

Trener: Moassir D'Aiuto.

GOODYEAR: Mern Benson (1,77), Calvin Fowler (1,86), Roger Hanson (1,86), Jim Rayl (1,88), Jim King (2,00), Yay Miller (1,95), Ed Correl (2,00), Eddie Bodkin (1,80), Mike Patterson (2,03), Dan Anderson (2,08), Mike Dabich (2,12), Mike McCoyn (2,14).

Trener: Vaughn Hank.

ŠZ BOR

V ponedeljek, 16. t. m. bo na sedežu, Vrdelska cesta 7, ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju

10. REDNI OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA BOR

Dnevni red

1. **Izvolitev predsedstva**
2. **Poročila predsednika, tajnika in blagajnika**
3. **Diskusija**
4. **Razrešnica staremu odboru**
5. **Volitve**
6. **Razno**

V ZAOSTALI TEKMI A LIGE

Fiorentina 3 LR Vicenza 0

Vsi trije goli nosijo podpis Brugnere

FIORENTINA — Albertosi; Pirovano, Vitali; Bertini, Ferrante, Brizi; Hamrin, Esposito, Brugnera, De Sisti, Cosma.

L. VICENZA — Luison; Volpato, Rossetti; Campana, Carantini, Poli; Maraschi, Menti, Gori, Fontana, Ciccolo.

SODNIK — Marengo iz Chiavarija. Gledalcev 18.000.

FIRENCE, 4. — S tremi goli srednjega napadalca Brugnero, katerega prisotnost je bila še včeraj v dvomu, je Fiorentina z lahkoto odpravila v tekmi, ki so jo morali 6. novembra odložiti zaradi poplave, enajsterico Lanerossi iz Vicenze.

Uspeh Florentincev je bil toliko lažji, ker se je Fontana poškodoval že proti koncu prvega polčasa, kar je prisililo predstavnike Vicenze, da so večji del tekme igrali v desetih. Poleg tega se je tudi Rossetti nategnil mišico, zaradi česar v zadnjih 15 minutah igre ni mogel nuditi nobene pomoči tovarišem in je samo statiral na levem krilu.

Fiorentina, pa čeprav je Merla in Chiarugija nadomestila z rezervama Espositom in Cosmo, je dokazala, da spada med najboljše. Z današnjim uspehom pa se je celo vsidrala na tretje mesto lestvice, ki ga bo delila z Napolijem.

Po izenačenem začetku je Fiorentina prevzela vodstvo in že v 13' je Pirovano dolgo predložil Hamrinu, ki je poslal usnje Bertiniju. Ta je silovito streljal do Luisona, ki žoge ni ustavil, kar je izrabil Brugnera, da jo je poslal do mreže. V drugem polčasu je bilo delo Fiorentine zaradi odsotnosti Fontane še lažje. Že v 6' je Brugnera dosegel drugi gol, 10 minut kasneje pa tretjega.

Po današnji tekmi je stanje na lestvici prvenstva A lige naslednje:

1. Inter 22 točk
2. Juventus 21
3. Fiorentina in Napoli 19
5. Cagliari 18
6. Bologna in Roma 17
8. Brescia in Milan 14
10. Torino 13
11. L. Vicenza, Mantova in Atalanta 12
14. Spal 11
15. Lazio 10
16. Lecco 7
17. Foggia in Venezia 6

DANES V ZGONIKU

DANES, 5. T. M. bo ob 20. uri v gostilni Guštin v Zgoniku

4. OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA KROŽKA KRAS

z naslednjim dnevnim redom:
- **otvoritev**
- **poročila odbornikov**
- **diskusija**
- **razrešnica staremu odboru**
- **volitve novega odbora**
- **razno.**

KOŠARKA — OB PREMORU PROMOCIJSKEGA PRVENSTVA

Še preveč napak borovcev: izpiliti obrambo in napad

Borova košarkarska sezona je bila priprava za promocijsko prvenstvo. Pripravljalna doba plavih je bila precej pestra. Borovci so se namreč srečali s celo vrsto deželnih in tudi inozemskih ekip.

Največja senzacija je bilo gotovo srečanje s poljsko reprezentanco, v kateri je nastopal slavni Lopatka, ki je pred kratkim s svojimi posegi izločil Italijo iz turnirja za pokal evropskih zahodnih držav. Borovi košarkarji so gladko klonili močnejšim nasprotnikom s 113:50. Tekma pa jih je gotovo marsičesa naučila in je bila zanje edinstvena življenjska izkušnja. Ostale tekme z inozemci so plavi v glavnem odigrali z jugoslovanskimi peterkami, in sicer s Sežano in ljubljanskima ekipama Ilirije in Slovana. Jugoslovanska moštva so borovce seznanile z vzhodno košarko, ki je mirnejša, preudarnejša in bolj shematizirana od italijanske. In prav od jugoslovanskih ekip so borovci prevzeli način treniranja: posvetili so večjo pozornost atletski pripravi in individualni tehniki. Asimilirali so nekaj preprostih shem, po katerih so tudi nato na tekmah zaigrali. Progresivno so opuščali improvizirano igro.

K temu je seveda v največji meri pripomogel novi trener Savo Spacal, ki je dal celotni ekipi zaželeno obliko. Plavi niso mogli seveda takoj asimilirati novega sistema igre in so v začetku le okorno odvijali novi način igranja. Celotna igra plavih pa je še v razvoju in bo dozorela, vsaj upajmo, šele v prihodnji sezoni.

S tako pripravo so Borovi košarkarji začeli promocijsko prvenstvo. Dve zaporedni zmagi sta plave precej navdušili in tudi marsikateri Borov navijač si je že predstavljal moštvo kot gladkega zmagovalca prvenstva. Poraz s Servolano pa je strl vse upe plavih in je odkril marsikatero napako posameznikov. Slaba individualna tehnika pa tudi gotovo ne omogoča dobre skupne igre. In tako je naslednjo nedeljo prišel drugi zaporedni poraz tokrat proti Ederi iz Pordenona.

Borovci so do sedaj odigrali štiri srečanja, ki so dala naslednje izide:

Bor - *Idrolux (Gorica 48:41 (23:19)
*Bor-Libertas (Gorica) 59:43 (32:21)
Servolana - *Bor 51:41 (23:25)
*Edera (Pordenone)-Bor 65:50 (32:20)

Borova ekipa si je torej nabrala 4 točke (2 na lastnem igrišču in 2 v Gorici). Pravzaprav so borovci dosegli celotni izkupiček na tujih tleh, kajti Savo in drugi še vedno nimajo na razpolago primerne telovadnice, kjer bi lahko redno trenirali in bi se tako okoristili zaradi poznanja svojega igrišča. Gotovi smo, da je telovadnico v Ul. Della Valle bolje od borovcev poznala prav gostiteljica Servolana, ki že dolgo let nastopa na tržaških igriščih (ki jih je premalo). Tako lahko upravičemo trdimo, da borovci pravzaprav vedno igrajo na tujih tleh.

Dve zmagi in dva poraza mislimo ,da najbolje prikazujejo realne možnosti ekipe, ki niso prav slabe, toda tudi gotovo ne take, da bi lahko plavi upali na končno zmago. Drugo ali tretje mesto bi bilo za plave že viden uspeh. To prvenstvo pa naj bi bilo za borovce kot resna in zahtevna priprava za prihodnjo sezono. Preveč je namreč napak v skupni igri. Odpraviti jih bo treba, izpiliti obrambo in napad. Za to pa je treba dosti dosti resnega treninga in truda. Pozitivni rezultati bodo prišli, morajo priti.

Nekaj splošnih statističnih podatkov Bora na tem prvenstvu: Plavi so na posameznih tekmah dosegli naslednja povprečja:

V metih: z Idroluxom 39%, z Libertasom 40%, s Servolano 37% in z Edero 33%. Skupno povprečje 37%.

Precej slabo pa je bilo z osebnimi meti. V 4 tekmah so imeli na razpolago skupno 95 osebnih metov, realizirali pa so jih komaj 35, to je povprečno 36%. Res premalo! Najslabše povprečje pa so dosegli v tekmi z Edero, ko so od 34 metov na razpolago, zadeli komaj 9-krat.

Plavi so skupno dosegli 198 točk, dobili pa so jih 200, torej so na kvoti —2.

Savo Spacal 63 točk v 4 tekmah (16 na tekmo)
Zavadlal 26 točk v 4 tekmah (4 na tekmo)
Ambrožič 12 točk v 4 tekmah (3 na tekmo)
Gergolet 5 točk
Prinčič 2 točki
Fabjan 4 točke
Lakovič 80 točk (20 na tekmo).

To so skopi statistični podatki, ki seveda niti približno ne morejo dati prave slike ekipe, kajti važnejši so psihološki momenti moštva, vsekakor bi tudi ti goli podatki lahko dali prave smernice za boljšo porabo možnosti posameznih igralcev in tudi celotne ekipe.

—edson—

Za olimpiado 1968

Že lepo število športnih naprav

CIUDAD MEXICO, 4. — Prireditveni odbor XIX. olimpijskih iger je javil, da lahko obstoječe športne naprave, ki jih bodo uporabljali v mehiškem glavnem mestu 196[illegible] leta, že sedaj sprejmejo 284.000 gledalcev. Odbor ima na seznamu [illegible] stadionov, igrišč in dvoran, kjer bo odvijalo tekmovanje v 12 panogah. Na azteškem stadionu [illegible] 98.250 prostorov, na stadionu v univerzitetnem mestu bo prostora [illegible] 43.193 oseb, na atletskem stadionu prav tako v univerzitetnem mestu bo prostora za 78.160 ljudi, medtem ko bo imel manjši stadion 5.7[illegible] sedeže. V središču mesta je mehška arena, kjer bodo boksarski dvoboji, ki si jih bo lahko ogledalo 14.259 oseb, nacionalni avditorium v gozdu Chapultepec, kjer bodo tekme v telovadbi, pa [illegible] sprejel 82.450 gledalcev.

Ostale naprave so manjše s prostori za 2.000 do 6.000 ljudi. [illegible] za dvorano za sabljanje, za kr[illegible] «International» za dviganje uteži, za stadion Magdalena Mixhuca [illegible] hokej na travi, za zimsko palačo za areno «šestletnega plana», ki bodo tekme v odbojki, za «Marivo polje», kjer bodo na sporedu panoge v konjskem športu. Za p[illegible]vanje in vaterpolo pa imajo že [illegible] daj tri bazene v olimpijskem centru in v tehničnem zavodu v univerzitetnem mestu. V tem seznamu pa nista navedena športna palača in olimpijski bazen, ki sta še v gradnji.

* * *

FIRENCE, 4. — Florentinski župan prof. Piero Bercellini se je danes sestal s članom izvršnega sveta mednarodnega olimpijskega odbora (IOC) in vodstva CONI dr. Giglom de Stefanijem, s katerim [illegible] razpravljal o problemih, ki se [illegible]čejo predvidene organizacije olimpijskih iger 1976. leta v Firencah.

Med sestankom, katerega so [illegible] udeležili člani posebnega koordinacijskega odbora, so razpravljali [illegible] vprašanjih kandidature florentinskega mesta.

Dr. de Stefani je najavil župana, da bo predlagal mednarodnemu olimpijskemu odboru naj bo [illegible]hodnji sestanek, ki bi moral biti 1969. leta, v Firencah.

BOKS — PO LESTVICAH WBA

Kim Soo Ki in C. Cokes najboljša boksarja meseca

LOUISVILLE, 4. — WBA je proglasila južnokorejca Kima Soo Kija in Američana Curtisa Cokesa, ki sta uspešno branila njun svetovni naslov, za boksarja meseca. Lestvice najboljših boksarjev v posameznih kategorijah pa so po mnenju sestavljavcev WBA naslednje:

TEŽKA KATEGORIJA
Prvak — **Ernie Terrel** (ZDA)
1. Cassius Clay (ZDA)
2. Zora Folley (ZDA)
3. Karl Mildenberger (Nem.)
4. Floyd Patterson (ZDA)
5. Joe Frazier (ZDA)
6. Oscar Bonavena (Arg.)
7. Johnny Persol (ZDA)
8. Thas Spencer (ZDA)
9. Eduardo Corletti (Arg.)
10. George Chuvalo (Kan.)

SREDNJETEŽKA
Prvak — **Dick Tiger** (Nigerija)
1. Roger Rouse (ZDA)
2. Bob Foster (ZDA)
3. Jose Torres (ZDA)
4. Eddie Cotton (ZDA)
5. Jimmy Ellis (ZDA)
6. Piero Del Papa (It.)
7. Vittorio Saraudi (It.)
8. Marion Connors (ZDA)
9. Young McCormack (Irska)
10. Andrew Selpa (Arg.)

SREDNJA
Prvak — **Emile Griffith** (ZDA)
1. Don Fullmer (ZDA)
2. Joey Archer (ZDA)
3. Juan Carlos Rivero (Arg.)
4. Rafael Rivers (Arg.)
5. Rafael Gutirrez (Meh.)
6. Andy Hellman (ZDA)
7. Pedro Miranda (Venez.)
8. Milo Calhoun (Jam.)
9. Benny Briscoe (ZDA)
10. Sugar Boy Nando (Antile)

SREDNJA JUNIOR
Prvak — **Kim Soo Ki** (J. Kor.)
1. Freddie Little (ZDA)
2. Eddie Pace (ZDA)
3. Nino Benvenuti (It.)
4. Sandro Mazzinghi (It.)
5. Stan Harrington (ZDA)
6. Jorge Fernandez (Arg.)
7. Carlos Monzon (Arg.)
8. Carlo Duran (It.)
9. Gomeo Brennan (Braz.)
10. Hurricane Kid (Honol.)

WELTER
Prvak — **Curtis Cokes** (ZDA)
1. Charlie Shipes (ZDA)
2. Luis Rodriguez (ZDA)
3. Willie Ludick (Juž. Afr.)
4. Pete Toro (ZDA)
5. Ernie Lopez (ZDA)
6. Jean Josselin (Fr.)
7. L. C. Morgan (ZDA)
8. Percy Manning (ZDA)
9. Manny Gonzales (ZDA)
10. Kalsuya Nakano (Jap.)

WELTER JUNIOR
Prvak — **Sandro Lopopolo** (It.)
1. Lennox Beckles (Gana)
2. Willi Quarter (Z Nem.)
3. Jose Napoles (Meh.)
4. Eddie Perkins (ZDA)
5. Paul Fujii (ZDA)
6. Nicoline Loche (Arg.)
7. Carlos Hernandez (Venez.)
8. Paulie Armstead (ZDA)
9. Jao Henrique (Braz.)
10. Herbie Lee (ZDA)

LAHKA
Prvak — **Carlos Ortiz** (ZDA)
1. Ismael Laguna (Pan.)
2. Maurice Cullen (VB)
3. Frankie Narvaez (ZDA)
4. Sugar Ramos (Meh.)
5. Carlos Cruz (Dom. Rep.)
6. Bunny Grant (Jam.)
7. Fujii Mikami (Jap.)
8. Vic Melendez (Portoriko)
9. Hugo Rambaldi (Arg.)
10. Johnny Bizzaro (ZDA)

LAHKA JUNIOR
Prvak — **Flash Elorde** (Filip.)
1. Rene Barrientos (Filip.)
2. Shu Kang II (Juž. Kor.)
3. Sebastian Nacimiento (Braz.)
4. Vicenti Derado (Arg.)
5. Yoshaki Numata (Jap.)
6. Jaime Valladeres (Ekvador)
7. Justiniano Aquilar (Pan.)
8. Ray Echavarria (ZDA)
9. Jose Acosta (Venez.)
10. Carlos Canete (Arg.)

PERESNA
Prvak — **Vicente Saldivar** (Mehika)
1. Howard Winstone (VB)
2. Raul Rojas (ZDA)
3. Mitsunori Seki (Jap.)
4. Antonio Herrera (Arg.)
5. Pedro Gomez (Venez.)
6. Johnny Jamito (Filip.)
7. Antonio Amaya (Pan.)
8. Jose Legra (Šp.)
9. Bobby Valdez (San Diego)
10. Alex Benitez (ZDA)

BANTAM
Prvak — **Fighting Harada** (Japonska)
1. Jose Medel (Meh.)
2. Jesus Pimentel (Meh.)
3. Alan Rudkin (VB)
4. Bernardo Carraballo (Kol.)
5. Yoshio Nakane (Jap.)
6. Waldemiro Pinto (Braz.)
7. Manny Elias (ZDA)
8. Katsuo Saito (ZDA
9. Ronnie Jones (ZDA)
10. Mimum Ben Ali (Šp.)

MUŠJA
Prvak — **Horacio Accavallo** (Argentina)
1. Koyoshi Tanabe (Jap.)
2. Walt McGowan (Škotska)
3. Puntip Keasuriga (Tajl.)
4. Hiroyaki Ebihara (Jap.)
5. Katsuyoshi Takayama (Jap.)
6. Chartchai Chionoi (Tajl.)
7. Jose Severino (Braz.)
8. Thongchai Supasamuth (Tajl.)
9. Takeshi Nakamura (Jap.)
10. Nelson Alarcon (Arg.)

MEDNARODNI NOGOMET

BERN, 4. — Evropska nogometna zveza je javila, da bo organizirala novo vrsto turnirja za državne reprezentance «under 23». Turnirja se bodo lahko udeležile vse članice UEFA, prijave pa bodo morale poslati najkasneje do 28. februarja. Prvi dve reprezentanci se bosta v mestu, ki ga bodo izžrebali, spoprijeli 10. marca za pokal. Zmagovalno reprezentanco pa bodo druge izzvale na tekmo, ki bo prav tako veljavna za trofejo. Vodstvo UEFA še ni javilo, na kak način bo določilo «izzivača». Vse pa kaže, da se bodo organizatorji poslužili žrebanja. Vsaka tekma bo v državi reprezentance, ki bo v posesti pokazala, izzivača pa bo treba najaviti najmanj tri mesece prej. V enem letu bi torej odigrali le tri tekme. Če posestnik trofeje v šestih mesecih ne bi našel nasprotnika, bo moral pokal vrniti vodstvu UEFA. Če se bo kaka tekma zaključila neodločeno, jo bodo nadaljevali še pol ure. V primeru ponovnega neodločenega izida, se bo sodnik poslužil za dodelitev pokala žreba.

* * *

MONTEVIDEO, 4. — Vodstvo Penarola iz Montevidea, ki je osvojil medcelinski pokal prvakov, je javilo, da se bo enajsterica udeležila turnirja, na katerem bosta nastopila tudi Inter in Santos, medtem ko bodo četrto moštvo še izbrali.

* * *

LONDON, 4. — Predsednik mednarodne nogometne zveze (FIFA) sir Stanley Rous je ob povratku iz ZDA izjavil, da so uredili največji problem ameriškega nogometa.

Nogometna zveza ZDA je že podpisala pogodbo z 12 severnoameriškimi klubi in je povabila v novo zvezo tudi društva profesionalne nacionalne lige. Rous se je vrnil v London v spremstvu predstavnika severnoameriške lige Eraldom Cooperjem.

* * *

MILAN, 4. — Milan bo marca letos nadaljeval z vrsto mednarodnih prijateljskih srečanj. V prvi tekmi bo imel v gosteh belgijskega prvaka enajsterico Anderlechta. Tekma bo 23. ali 25. marca.

HOKEJ NA LEDU

WINNIPEG, 4. — V prijateljski tekmi v hokeju na ledu je Kanada premagala ZDA 7:1 (2:0, 3:1, 2:0).

ODTUINTAM

TENIS

BRISBANE, 4. — Predstavnik avstralske skupine profesionalnih teniških igralcev Ashley Cooper je danes javil, da so ponudili Fredu Stolleju, ki ga smatrajo za najboljšega amaterskega igralca na svetu, za prestop med profesionalce rekordno vsoto.

Ne Cooper ne Stolle nista hotela izdati višine zneska. Avstralski igralec je lani zmagal v singlu prvenstva ZDA in Francije.

Prejšnji teden je Američan Dennis Ralston prestopil med profesionalce s pogodbo za 3 leta. Ralston je dobil za prestop med profesionalce 100.000 dolarjev (nad 60 milijonov lir).

KOLESARSTVO

PARIZ, 4. — Italijanu Feliceju Gimondiju in zmagovalcu Toura de France Francozu Lucienu Aimarju so dodelili nagrado «Orange», ki je namenjena kolesarjem, ki so se izkazali z zmagami, s športnim obnašanjem in s prijaznostjo. Aimar je dobil nagrado za domače kolesarje, Gimondi pa za tuje. Lestvica za tuje kolesarje je naslednja:

1. Gimondi (It.) 29 glasov
2. Merckx (Belg.) 27
3. Motta (Italija) in Rudi Altig (Nemčija) 5
5. Reybroeck (Belg.) in Kunde (Nemčija) 3
7. Adorni (It.) 2
8. Karstens (Hol.) 1

Danes se bodo alpski smučarji prvič spoprijeli v 1967. letu. Na sliki Francoz Killy, ki spada med najboljše smučarje na svetu. Razpored tekem za moške in ženske v tem tednu je naslednji:

BERCHTESGADEN (moški)
danes, 5. t. m. — slalom
jutri, 6. t. m. — veleslalom
OBERSTAUFEN (ženske)
v soboto, 7. t. m. — veleslalom
v nedeljo, 8. t. m. — slalom

PRED ZAKLJUČKOM STAREGA LETA

Zdravice in voščila na družabnem večeru proseškega Primorja

Pred zaključkom starega leta je bil v društveni gostilni na Proseku družabni večer, ki ga je članom in simpatizerjem priredilo Primorje. Prvi se je oglasil k besedi član nadzornega odbora Srečko Sedmak, ki je pozval odbornike, igralce in člane naj tudi v 1967. letu marljivo delajo, da bi tako pripomogli h končnemu uspehu.

Predsednik Štrekelj je med drugimi pozdravil bivšega predstavnika FIGC in iskrenega prijatelja Primorja, kateremu se je zahvalil za dobre besede in nasvete, ki jih je društvo dobilo v preteklosti. «Naše društvo,» je nadlajeval Štrekelj, je simbol vasi. Zaradi tega zastopa vse vaščane, katerim smo dolžni za njihovo finančno pomoč našo zahvalo. Ni družine, ki se ne bi odzvala vabilu in prav zaradi tega se jim za darovane prispevke zahvaljujemo. Društvo si je za 1967. leto zadalo več smernic: da se prva ekipa uvrsti v II. amatersko kategorijo, da zberemo v našo sredo čim več mladine in da ostanemo, ob zmagah ali porazih, vedno [illegible] športniki.» Predsednik Primorja je iskreno zahvalil trenerjema F[illegible]giacomu in A. Husuju za njun tr[illegible] in je pohvalil tudi mlade igra[illegible] ki so nastopali na juniorskem naraščajniškem prvenstvu. Svoj [illegible]vor je Štrekelj zaključil z iskren[illegible] željami po uspehov polnem nov[illegible] letu.

Tudi g. Zullian, ki se je rade [illegible]lje odzval vabilu Primorja na d[illegible]žabni večer, je hotel spregovori[illegible] nekaj besed. Pohvalil je vodstvo [illegible] igralce proseškega kluba ter [illegible] zagotovil vso pomoč in simpati[illegible] Čestital je tudi očetu Stefija P[illegible]tota, ki je bil izbran za pokrajinsk[illegible] reprezentanco in je ob koncu s č[illegible] v rokah nazdravil vsem in jim [illegible]ščil zdravje in sreče v novem le[illegible]

Ob tej priložnosti je odbor P[illegible]morja razdelil trenerjema in igr[illegible]cem skromna darila. Ob zvokih [illegible] in ob veselem razpoloženju se [illegible] družabni večer Primorja zavle[illegible] polno v noč.

B. B[illegible]

Roman Pahor in mladinsko gibanje

Objavljamo besedilo predavanja, ki ga je imel Miro Stopar 13. decembra 1966 v Slovenskem klubu za 15-letnico smrti Romana Pahorja.

I.

Ako še kot sodobniki razmišljamo o borbi, ki so jo uporno vodili Slovenci in Hrvati na tem malem drobcu zemlje, ki so ga uradno imenovali Julijska Benečija, in v njegovem največjem središču, v Trstu, ni mogoče, da nam ne stopi pred oči edinstveni lik pokojnega Romana Pahorja. Ta lik se začenja pojavljati nekaj let po končani prvi svetovni vojni in potem nastopa z največjo intenzivnostjo vse do druge svetovne vojne, parvzaprav vse do takrat, ko sta narodni odpor in socialno gibanje vzela v svoje roke orožje ter so dogodki v svetu in pri nas potisnili za dolgo časa v ozadje vse, kar ni bilo v neposredni zvezi s potrebami oborožene borbe.

V času pred drugo svetovno vojno pa ni bilo važnejšega dogodka ali dogajanja med mlajšo generacijo, da Roman Pahor ne bi bil zraven, bodisi v ospredju ali nekje ob strani. Če pa je bil v zaporu ali v konfinaciji, je vedno poskušal najti način, da tistim, ki so ostali na svobodi, sporoči svoje misli, nasvete, ideje.

Ime Romana Pahorja je predvsem najtesneje povezano s pojavom in z razmahom mladinskih društev. Ta razmah je kmalu zavzel v Trstu in okolici obliko in pomen pravega gibanja, kateremu ni najti primere, če upoštevamo, da teh društev in organizacij ni vodila starejša generacija, kot n. pr. naraščaj Sokola ali skavte ali mladinske skupine religioznega ali ideološkega značaja, kot so tiste, ki so v sklopu Cerkve ali raznih strank.

Ako poskušamo karakterizirati razmere ob pojavu fašizma in v prvih letih njegove vladavine, kakor jih je občutil pripadnik slovenske manjšine v Trstu, vidimo, da poprej živahno politično, gospodarsko in kulturno življenje Slovencev in Hrvatov vedno bolj hira pod pritiskom režima. Imena starih prvakov izginjajo. Ta umre, drugi se morajo izseliti in le prav malo jih je ostalo. Isto stanje je v Gorici, v Pulju, Istri in drugod.

Komunisti so v Italiji, v borbi s fašizmom, napisali najlepše strani zgodovine svoje stranke, ali opaža se že neka utrujenost, kot pri vsej protifašistični opoziciji, in kmalu potem se zaprejo v svoje celice.

Drugi italijanski antifašisti kopnijo kot sneg pred spomladanskim soncem in ostalo je le malo primerov vztrajnosti. Ali to je šele seme za bodočnost. Fašizem žre vse z veliko naglico in lahko rečemo, da je — še mnogo prej, preden so pri nas zatrli vse, kar je bilo slovensko in hrvatsko — italijanska država kot taka totalitarna in fašistična, čeprav so nekateri važni zakoni v tem smislu bili izdani šele pozneje.

S požigom Narodnega doma v Trstu je bil prizadet posebno slovenskemu kulturnemu življenju najhujši udarec. Sicer kulturne organizacije še dalje živijo — ne vse — ali težave postajajo vse večje in večje.

Že ko se je začel pritisk oblaste proti slovenskim organizacijam, je bilo 1921 ustanovljeno pri Sv. Jakobu mladinsko društvo PROSVETA. Med ustanovitelji tega prvega mladinskega društva je tudi ime Romana Pahorja (imel je 17 let) in z njim so bili — da imenujem samo pokojne — Kjuder (umrl v Argentini), dva brata Potarta (od katerih so enega, zdravnika, ustrelili Nemci med zadnjo vojno), Josip Fischer, dr. Božič, Drago Pahor, Romanov brat, in drugi. S tem društvom so ti mladi ljudje, nevede seveda, ustanovili matično društvo bodočega mladinskega gibanja.

In sedaj bi želel povedati, kako in kje sem osebno spoznal Romana. Bilo je v kavarni gledališča Verdi. To je bila majhna podolgovata kavarna v sami zgradbi gledališča, ki je imela vhod z Ul. San Carlo in ki so jo že zdavnaj zaprli, menda pred približno dobrimi tremi desetletji. To je bil miren ambient, v katerem so se shajali slovenski srednješolci, ki so zahajali v italijanske šole. Tam sem poleg Romana spoznal pokojne Kuštrina, Hanibala Škrla, Čotarja, Gržiniča, Pierina Pavletiča in druge. Kakih deset let pozneje je Mario Čotar, ki je bil pomorski kapitan, izvršil samomor. Skočil je iz tretjega nadstropja bivše kvesture v Ul. XXX Ottobre med zasliševanjem. Dobro se spominjam, da so dekleta sedela navadno pri posebni mizici in čitala poezije; vem da so prav takrat govorila o Ketteju. Med njimi je bila Stana Berginčeva, ki je nedolgo potem umrla. To je bilo pred približno 44. leti. Ti mladi ljudje so se tam shajali morda že leta 1922, gotovo pa vse leto 1923 in vse do poletja 1924. Stara, povojna srednješolska društva so že pred leti nehala delovati. Bivša «Zora» je še nekaterim v spominu, ali tu so že novi ljudje, nove šolske generacije in tudi druga miselnost.

V tej družbici (to so bili vsi, brez izjeme, dijaki italijanskih srednjih šol), ki je štela približno 15 ljudi, je bilo že nekaj novega, in to prav pod vplivom Romana, ki je takrat že deloval v mladinskih društvih in poprej še v raznih srednješolskih krožkih. Roman je pokazal tej skupini pravo pot in prav v tej kavarni «Del Teatro» v zgradbi gledališča Verdi se je rodil D.K.N.T. (Dijaški krožek «Nicolo Tommaseo»). Na mizicah te kavarne se je napisal koncept društvenih pravil. Pri tem so sodelovali več ali manj vsi, ker je bil Roman velik mojster, da je pritegnil k sodelovanju vsakogar. Ko smo nekoč pozneje malo analizirali ta društvena pravila, smo ugotovili, da so to bila pravila katerega koli mladinskega društva z ustreznimi spremembami. To je Roman hote tako izvedel, ker je hotel namerno tudi «Tommaseo» vključiti v mladinsko gibanje. Sicer ta krožek ni bil nikdar član Zveze mladinskih društev (ZMD), že zaradi svoje specifičnosti. Roman je tudi namerno dal ime *dijaški* krožek namesto srednješolski, ker je predvideval, da bi srednješolci, ko dovršijo svoje srednješolske študije, še dalje ostali člani društva. In res je velika večina srednješolcev ostala v DKNT tudi po dokončani maturi in vpisu na univerzo, kar je kmalu povzročilo velik spor. Akademskim društvom Balkan, ki se je vlekel vse do razpusta naših organizacij l. 1928. Sicer sta se ti dve društvi spojili v eno, toda to novo društvo ni sploh več prišlo do tega, da bi delovalo, ker je razpust društev sledil ne več kot tedni po izvršeni spojitvi, če se dobro spominjam. Zato ostal spomin na dve ločeni društvi.

Povedal sem te podrobnosti zaradi vpogleda v Romanov način dela. Toliko je kopal v tej družbici, da jo je pripravil na ustanovitev novega dijaškega društva. Pahor sam je bil predsednik pripravljalnega odbora, ali v prvi odbor ni bil izvoljen, ker se je umaknil v ozadje, od koder je sledil delovanju društva, kot je sledil delovanju, lahko rečemo, vsem mladinskih društev in vsega gibanja, kajti požrtvovalno hodil od kraja do kraja, obiskoval vsa društva, povsod iskal prijatelje, povsod skušal vplivati in predvsem pomagati.

Še danes se marsikdo vprašuje, kaj je pravzaprav tako močno povezovalo med seboj vsa mladinska društva; vsi so si edini v tem, da je bil to nacionalni moment. Torej predvsem odpor proti raznarodovanju. To je točno, ali res je tudi, da so se tudi druge organizacije borile proti raznarodovanju. To je bil obramben, torej neaktiven, nekako pasivni moment.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1, II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — [illegible] SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22 207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 503-3-85 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajne se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst